



**Hässelholms  
kommun**

## Kallelse till kommunstyrelsen

Måndagen den 24 april 2023, kl. 16:00

Sammanträdesrum 1, Stadshuset

Kulturhus

I tur att justera:

Lina Bengtsson

Ersättare:

Lena Wallentheim

Tid och plats för justering:

Kommunledningsförvaltningen, måndagen den 24 april

### Föredragningslista

	Ärenden	Till	
	Upprop		
	Protokollsjustering		
1.	Godkännande av dagordning		
2.	Ny VA-taxa för Hässelholms kommun <i>Handlingar</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>• KLF tjänsteskrivelse 2023-04-14</li> <li>• HMAB protokoll 2023-04-13</li> <li>• VA-taxa Hässelholms kommun 2023-07-01 - Uppdaterat förslag</li> <li>• KS protokoll 2023-03-01</li> <li>• KLF tjänsteskrivelse 2022-12-19</li> <li>• Ny konstruktion för VA-taxan och taxejustering år 2023 och 2024</li> <li>• VA-taxa Hässelholms kommun 2023-07-01</li> </ul>	KF	Omedelbar justering

Kommunstyrelsen

Hanna Nilsson (SD)  
*Ordförande*

Louise Davidsson  
*Sekreterare*

Kommunfullmäktige

Handläggare  
Kommunjurist Magnus Gjerstad  
Kansliavdelningen

[magnus.gjerstad@hassleholm.se](mailto:magnus.gjerstad@hassleholm.se)

## Ny VA-taxa för Hässleholms kommun, justerat förslag

### Ordförandes förslag till beslut

I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

### Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige följande beslut.

- 1) Kommunfullmäktige fastställer föreliggande, justerat förslag till ny VA-taxa för Hässleholms kommun att gälla från och med den 1 juli 2023.
- 2) Den nya VA-taxans anläggningsavgifter och bruksavgifter ska höjas ytterligare från och med den 1 januari 2024 med 19 respektive 17 procent jämfört med de belopp som ska gälla från och med den 1 juli 2023.
- 3) Hässleholm Miljö AB ges rätt att i taxan ändra beloppen för de procentuella höjningar av anläggningsavgifter och bruksavgifter enligt punkt 2 ovan som ska gälla från och med den 1 januari 2024.

### Beskrivning av ärendet

Hässleholm Miljö AB har i framställan till kommunen yrkat att föreliggande VA-taxa ska ersättas med en ny taxa med delvis ny konstruktion samt att vissa avgifter behöver höjas för att nå en rimlig kostnadstäckning. Som skäl anförs sammanfattningsvis följande.

**Kommunledningsförvaltningen / Kansliavdelningen**

För ett mer rättvist avgiftsuttag behöver konstruktionen av VA-taxan anpassas till Svenskt Vattens branschstandard P120, med en viss mindre lokal anpassning för Hässleholm. En ny taxa, dagvatten gata (Dg) behöver införas. Samtidigt behöver taxenivåerna justeras för att motsvara de kostnader som VA-huvudmannen har för att driva VA-anläggningen. Anläggningavgiften behöver justeras relativt i två steg för en kostnadstäckning om 84 % vid ett första steg 2023-07-01 och därefter med 19 % för en kostnadstäckning om 100 % i ett andra steg 2024-01-01. Brukningsavgiften behöver justeras med 30% i ett första steg 2023-07-01 samt med 17% i ett andra steg 2024-01-01.

Efter att Hässleholm Miljö AB:s förslag presenterades har diskussioner om justeringar av förslaget förevarit. Detta har fått till följd att bolaget nu inkommit med ett något ändrat förslag. Den sålunda föreslagna ändringen består i följande.

I § 13 f) angående avgift för dagvatten föreskrivs i det ändrade förslaget att dagvattenavgift tas ut för tomtyta upp till och med 20 000 m<sup>2</sup> samt att för den del av tomtytan som överstiger 20 000 m<sup>2</sup> debiteras inte dagvattenavgift.

I det ursprungliga förslaget fanns det inte någon begränsning till 20 000 m<sup>2</sup>.

**Bilagor:**

HMAB protokoll 2023-04-13

VA-taxa Hässleholms kommun 2023-07-01 - Uppdaterat förslag

**Sändlista:**

HMAB

Kommunledningsförvaltningen

Amra Salihovic  
*Biträdande förvaltningschef*

Magnus Gjerstad  
*Kommunjurist*



## Protokoll fört vid styrelsesammanträde per capsulam i Hässleholm Miljö AB

**Protokoll nummer** 4/2023  
**Datum** 2023-04-13  
**Plats** Per capsulam  
**Närvarande**

Beslutande	Christer Caesar	ordförande
	Andreas Dahlberg	vice ordförande
	Axel Heinonen	ledamot
	Anita Nilsson	ledamot
	Irene Nilsson	ledamot
	Thom Nilsson	ledamot
	Arne Persson	ledamot
	Daniel Axelsson	arbetstagarrepresentant
	Matthsz Håkansson	arbetstagarrepresentant

Anmält förhinder

Övriga	Mats Didriksson	verkställande direktör
	Viveka Helgesson	sekreterare

### § 65 Frågan

HMAB 2022/1142-14

Ordförande Christer Caesar har via epost skickat uppdaterade förslag till VA-taxa för Hässleholms kommun till samtliga ledamöter och arbetstagarrepresentanter och ställt frågan om det uppdaterade förslaget till VA-taxa för Hässleholms kommun kan skickas till Hässleholms kommunfullmäktige för beslut.

Samtliga styrelseledamöter har via epost svarat ja.

**Utfifrån ovan beslutar styrelsen** att uppdaterat förslag till VA-taxa för Hässleholms kommun skickas till Hässleholms kommunfullmäktige för beslut.

### § 66 Justering

Till att jämte ordförande skriva under protokollet utses hela styrelsen.

> *En del av Hässleholms kommun*



Viveka Helgesson  
Protokollförare

Christer Caesar  
Ordförande

Andreas Dahlberg  
Vice ordförande

Anita Nilsson  
Ledamot

Axel Heinonen  
Ledamot

Thom Nilsson  
Ledamot

Irene Nilsson  
Ledamot

Arne Persson  
Ledamot

Daniel Axelsson  
Arbetsstagarrepresentant

Matthsz Håkansson  
Arbetsstagarrepresentant

*> En del av Hässleholms kommun*

# VA-taxa

Hässleholm kommuns allmänna vatten- och  
avloppsanläggning



# Taxa för Hässleholm kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Diarienummer HMAB 2022/1142

Antagen av kommunfullmäktige den ...

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Hässleholm Miljö AB.

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Hässleholm Miljö AB.

## Ordförklaringar

*LAV*: lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)

*Vatten (V)*: vattenförsörjning, renvatten, för normal hushållsanvändning

*Spillvatten (S)*: avloppsvatten från bad, dusch, disk och toalett

*Dagvatten (D)*: regnvatten och smältvatten som tillfälligt rinner på mark och andra ytor

*Dagvatten fastighet (Df)*: dag- och dräneringsvatten som leds bort från fastigheter till den allmänna VA-anläggningen

*Dagvatten gata (Dg)*: dag- och dräneringsvatten som leds bort från allmänna platser till den allmänna VA-anläggningen

*Servisavgift*: en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df

*Förbindelsepunktsavgift*: en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df

*Tomtyteavgift*: en avgift per m<sup>2</sup> Tomtyta

*Bostadsenhetsavgift*: en avgift per Bostadsenhet, motsvarades i P96 av lägenhetsavgift

*Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad*: en avgift för anordnandet av anläggning för bortledande av Df, som endast tas ut om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats

*Dagvattenavgift*: en årlig avgift per m<sup>2</sup> Tomtyta för hantering av dag- och dräneringsvatten för Bostadsfastighet och Annan fastighet, för Småhusfastighet utgår en fast Dagvattenavgift per år

*Grundavgift (brukningsavgifter)*: en årlig fast avgift som utgår per fastighet, mätställe eller servis.

## § 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Hässleholm kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Den som jämställs som fastighetsägare enligt 2 och 4 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) är också avgiftsskyldig. För ändamålet Dg är även den avgiftsskyldig som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i LAV är uppfyllda.

## § 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

## § 3

### 3.1 I dessa taxeföreskrifter avses med

*Småhusfastighet*: en fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål med en- eller tvåbostadshus. Definition används i denna taxa för debitering av dagvattenavgifter enligt § 13 och § 16.

Exempel på Småhusfastighet är:

Villa  
Parhus  
Fritidshus

*Bostadsfastighet*: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål och som inte omfattas av Småhusfastighet. Med Bostadsfastighet jämställs även fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

Exempel på Bostadsfastighet är:

Flerbostadshus	Shoppingcentrum	Serverhallar
Kontor	Utställningslokaler	Sjukvårdslokal
Butiker	Restauranger	Industri
Hotell	Sporthallar	Lagerbyggnader
Radhus	Skola	Studentbostäder
Äldreboende		

*Annan fastighet*: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med Bostadsfastighet eller Småhusfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.



Exempel på Annan fastighet är:

Hamn	Virkesupplag	Laddstation för elbilar
Fordonsuppställningsplats	Obemannad bensinstation	Utomhusbad med pooler
Biltvätt med skärmtak	Kyrkogård	
Återvinningsstationer	Idrottsplats	

*Obebyggd fastighet:* fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

*Samfällighet:* en grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet, med stöd av anläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet. Anläggningen tillhör fastigheterna gemensamt och delägandet följer fastigheten. I detta taxeförslag gäller begreppet samfällighet enbart samfälligheter för VA-frågor.

*Bostadsenhet:* ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i Småhusfastighet eller Bostadsfastighet, där begreppet bostadsenhet inte är tillämpligt, räknas varje påbörjat 300-tal m<sup>2</sup> bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet.

*Lagerbyggnader:* byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 400-tal m<sup>2</sup> bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

*Tomtyta:* Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

*Allmän platsmark:* mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

## § 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvatten	Ja	Ja
Df, dag- och/eller dräneringsvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, dag- och/eller dräneringsvatten från Allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

För att avgiftsskyldighet ska uppstå ska kraven i 24 § LAV vara uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den som enligt 27 § LAV ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

4.4 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

## Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

*Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.*

### § 5

5.1 Anläggningsavgift ska betalas för Småhusfastighet och Bostadsfastighet

Avgift utgår per fastighet med:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
<b>a)</b>	<b>Servisavgift</b>					
	En ledning	37 800 kr				
	Andel av full avgift	80 %				
	Två ledningar	42 525 kr				
	Andel av full avgift	90 %				
	Tre ledningar	47 250 kr				
	Andel av full avgift	100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
<b>b)</b>	<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	10 710 kr	17 850 kr	7 140 kr	-	35 700 kr
	Andel av full avgift	30 %	50 %	20 %		100 %
<b>c)</b>	<b>Tomtyteavgift</b>	10,11 kr/m <sup>2</sup>	16,84 kr/m <sup>2</sup>	1,68 kr/m <sup>2</sup>	5,05 kr/m <sup>2</sup>	33,68 kr/m <sup>2</sup>
	Andel av full avgift	30 %	50 %	5 %	15 %	100 %
<b>d)</b>	<b>Bostadsenhetsavgift</b>	10 164 kr	15 246 kr	-	-	25 410 kr
	Andel av full avgift	40 %	60 %			100 %
<b>e)*</b>	<b>Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	-	-	11 865 kr	-	11 865 kr
				100 %		100 %

\* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut, reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna. Exempel på sådana fastigheter är fastigheter som ingår i en Samfällighet. För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 5.1 b) med 50 %.

Om servisledningar för olika vattentjänster anläggs vid olika tillfällen i tid, på grund av att verksamhetsområdet inte omfattat en eller flera vattentjänster vid första anslutningstillfället, har huvudmannen rätt att ta ut Servisavgift för en eller två ledningar enligt 5.1 a) och 6.1 a). Samma princip gäller om avgiftsskyldighet för en eller flera vattentjänster uppkommer vid senare tillfälle än första anslutningstillfället och det medför att nya servisledningar behöver anläggas.

Vid beräkning av Servisavgiften tas inte hänsyn till om det finns en eller två serviser anlagda sedan tidigare. Om servisledningar anläggs vid olika tillfällen eller avgiftsskyldighet uppkommer vid senare tillfälle debiteras 80% eller mer av full Servisavgift vid olika tillfällen, vilket innebär att den totala Servisavgiften kommer att uppgå till mer än 100%. Oavsett om total Servisavgift överstiger 100% över tid får inte tomtytebegränsningsberäkningar utgå från mer än 100% av Servisavgiften.

5.3 Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Antalet Bostadsenheter bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas, ska avgifter betalas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Om en fastighets Tomtyta ökar ska avgift betalas enligt 5.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta som kommer från fastighet för vilken Tomtyteavgift inte tidigare ska anses ha betalats.

Vid beräkning av avgift för tillkommande Tomtyta ska begränsningsregeln i 5.3 iakttas.

5.7 Om till- eller ombyggnad sker, ytterligare byggnad uppförs eller om riven bebyggelse ersätts på fastighet, ska avgift enligt 5.1 d) betalas för varje tillkommande Bostadsenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 5.1 e).

## § 6

6.1 Anläggningsavgift ska betalas för Annan fastighet.

Avgift utgår per fastighet med:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
<b>a)</b>	<b>Servisavgift</b>					
	En ledning	37 800 kr				
	Andel av full avgift	80 %				
	Två ledningar	42 525 kr				
	Andel av full avgift	90 %				
	Tre ledningar	47 250 kr				
	Andel av full avgift	100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
<b>b)</b>	<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	10 710 kr	17 850 kr	7 140 kr	-	35 700 kr
	Andel av full avgift	30 %	50 %	20 %		100 %
<b>c)</b>	<b>Tomtyteavgift</b>	20,96 kr/m <sup>2</sup>	33,91 kr/m <sup>2</sup>	1,85 kr/m <sup>2</sup>	4,93 kr/m <sup>2</sup>	61,65 kr/m <sup>2</sup>
	Andel av full avgift	34 %	55 %	3 %	8 %	100 %
<b>d)*</b>	<b>Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	-	-	11 865 kr	-	11 865 kr
	Andel av full avgift			100 %		100 %

\*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut, reduceras avgift enligt 6.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 6.1 b) med 50 %.

6.3 Om godtagbar säkerhet ställs, kan huvudmannen medge anstånd med betalning av Tomtyteavgift för viss andel av fastighets areal som motsvarar markyta som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten, upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande Tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter betalas enligt 6.1 a) och b).

6.5 Om en fastighets Tomtyta ökar, ska avgift betalas enligt 6.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta för vilken Tomtyteavgift inte förut kan anses ha betalats.

6.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift betalas enligt 6.1 d).

## § 7

### 7.1 Anläggningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet

Avgift utgår per fastighet för varje vattentjänst som avgiftsskyldighet föreligger för med:

		<b>Bostadsfastighet/ Småhusfastighet</b>		<b>Annan fastighet</b>
<b>Servisavgift</b>	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
<b>Tomtyteavgift</b>	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
<b>Bostadsenhetsavgift</b>	5.1 d)	0%	-	-
<b>Avgift för dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

\* Avgift enligt 5.1 e) och 6.1 d) tas inte ut om avgift för Df enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och b) tas ut. I det fall avgift enligt 5.1 e) eller 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

### 7.2 Bebyggs Obebyggd fastighet ska resterande avgifter betalas enligt följande:

		<b>Bostadsfastighet/ Småhusfastighet</b>		<b>Annan fastighet</b>
<b>Tomtyteavgift</b>	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
<b>Bostadsenhetsavgift</b>	5.1 d)	100%	-	-

\* Bebyggs Småhusfastighet eller Bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket medger detta.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

## § 8

8.1 Om avgiftsskyldighet inträder för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska tillkommande avgifter betalas enligt §§ 5-7.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 procent av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.2 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt §§ 5-7, erläggas en etableringsavgift

om 50 % av full avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

## § 9

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift.

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
En avgift per m <sup>2</sup> Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	36,36 kr/m <sup>2</sup>	45,45 kr/m <sup>2</sup>

## § 10

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och/ eller avlopp avviker i beaktansvärd omfattning från normal genomsnittlig kostnad för fastigheter inom verksamhetsområdet i övrigt, ska avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 5–7 för viss fastighet, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## § 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § LAV ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av Tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

## § 12

12.1 Om en fastighetsägare har ansökt om att ledningar ska utföras på annat sätt eller förses med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, och huvudmannen godkänner det, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för överenskomna kostnader.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska läggas i stället för redan befintlig och huvudmannen godkänner det, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som finns skäligt med hänsyn till den

tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Om huvudmannen anser att ny servisledning ska läggas i stället för och med annat läge än redan befintlig servisledning, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren för kostnaden för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Förslag

## Brukningsavgifter (§§ 13–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

### § 13

13.1 För bebyggd fastighet ska brukningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med:

Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt						
		V	S	Df	Dg	Alla tjänster
a)	en <b>Grundavgift</b> per år Andel av full avgift	905 kr 40 %	1 358 kr 60 %	-	-	2 263 kr 100 %
b)	en <b>avgift per m<sup>3</sup></b> levererat vatten Andel av full avgift	11,60 kr 40 %	17,41 kr 60 %	-	-	29,01 kr 100 %
c)	en <b>Bostadsenhetsavgift</b> per Bostadsenhet och år för Bostadsfastighet eller Småhusfastighet Andel av full avgift	509 kr 45 %	622 kr 55 %	-	-	1 131 kr 100 %
d)	en <b>Tomtyteavgift</b> per påbörjat 100-tal m <sup>2</sup> Tomtyta och år för Annan fastighet Andel av full avgift	28,00 kr 40 %	42,00 kr 60 %	-	-	70,00 kr 100 %
e)	en <b>Dagvattenavgift</b> per år för Småhusfastighet Andel av full avgift	-	-	963 kr 77 %	288 kr 23 %	1 251 kr 100 %
f)*	en <b>Dagvattenavgift</b> per m <sup>2</sup> Tomtyta och år för Bostadsfastighet eller Annan fastighet Andel av full avgift	-	-	0,96 kr 77 %	0,29 kr 23 %	1,25 kr 100 %

\* Dagvattenavgift tas ut för Tomtyta upp till och med 20 000 m<sup>2</sup>. För den del av Tomtytan som överstiger 20 000 m<sup>2</sup> debiteras inte Dagvattenavgift.

13.2 För fastighet som ingår i en Samfällighet och har egen mätning reduceras Grundavgiften enligt 13 a) med 30 %.

För fastighet som ingår i en Samfällighet och har gemensam mätning reduceras Grundavgiften enligt 13 a) med 50 %.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen för bebyggd fastighet tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m<sup>3</sup>/Bostadsenhet och år i permanentbostad och med 50 m<sup>3</sup>/Bostadsenhet och år för fritidsbostad.

13.4 Brukningsavgift för byggvatten ska betalas enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 50 m<sup>3</sup> per Bostadsenhet och påbörjat år.



13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) och/eller extra servis (extra servis utöver första servisen för vattentjänsten) ska en årlig avgift betalas med ett belopp motsvarande 100 % av Grundavgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Om mätaren antas visa en annan förbrukning än den verkliga, ska huvudmannen låta undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Om mätfelets storlek inte kan bestämmas, eller om mätaren inte har fungerat, får huvudmannen uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren godkänns, ska fastighetsägaren betala de undersökningskostnader huvudmannen har haft för prövningen av mätaren i enlighet med reglerna i § 17.

13.8 Om huvudmannen har medgivit att kylvatten avleds till dagvattenledning, ska avgift utgå med 50 % av avgiften enligt 13.1 b).

#### § 14

Den som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift.

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
En årlig avgift per m <sup>2</sup> Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,20 kr/m <sup>2</sup>	1,50 kr/m <sup>2</sup>

#### § 15

Om avloppsnätet tillförs större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller om inte hela den levererade vattenmängden avleds till avloppsnätet, ska fastighetsägaren betala avgift för spillvatten efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

## § 16

Brukningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras Grundavgiften och/eller Dagvattenavgiften. Följande avgifter ska därvid betalas för respektive ändamål:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
en Grundavgift per år Andel av full avgift	13.1 a)	905 kr 40 %	1 358 kr 60 %	-	-	2 263 kr 100 %
en Dagvattenavgift per år för Småhusfastighet Andel av full avgift	13.1 e)	-	-	963 kr 77 %	288 kr 23 %	1 251 kr 100 %
en Dagvattenavgift per m <sup>2</sup> Tomtyta och år för Bostadsfastighet eller Annan fastighet Andel av full avgift	13.1 f)	-	-	0,96 kr 77 %	0,29 kr 23 %	1,25 kr 100 %

## § 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	450,00 kr	562,50 kr
Uppsättning av vattenmätare	450,00 kr	562,50 kr
Avstängning av vattentillförsel	710,00 kr	-
Påsläpp av vattentillförsel	710,00 kr	-
Undersökning av vattenmätare Qn2,5 Qn5,0 Qn10	1300,80 kr 1 647,00 kr 2 036,00 kr	1 626,00 kr 2 058,75 kr 2 545,00 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	550,00 kr	687,50 kr
Förgäves besök, vid aviserat besök	480,00 kr	600,00 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 140 % av ovan angivna belopp.

## § 18

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp, i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 13–16 för viss fastighet får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## § 19

Avgift enligt 13.1 a), c), d), e) och f) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 15.

Om debiterat belopp inte betalas inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Om huvudmannen har beslutat att mätaravläsning inte ska ske inför för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

## § 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra brukandet av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## Taxans införande

### § 21

Denna taxa träder i kraft **2023-07-01**. De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

\* \* \*

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen enligt 53 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.



Kommunstyrelsen

## § 26

### Ny VA-taxa för Hässleholms kommun

Dnr: KLF 2022/980

#### Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige följande beslut

1. Kommunfullmäktige fastställer föreliggande förslag till ny VA-taxa för Hässleholms kommun att gälla från och med den 1 juli 2023.
2. Den nya VA-taxans anläggningsavgifter och bruksavgifter ska höjas ytterligare från och med den 1 januari 2024 med 19 respektive 17 procent jämfört med de belopp som ska gälla från och med den 1 juli 2023.
3. Hässleholm Miljö AB ges rätt att i taxan ändra beloppen för de procentuella höjningar av anläggningsavgifter och bruksavgifter enligt punkt 2 ovan som ska gälla från och med den 1 januari 2024.

#### Reservationer

Socialdemokraternas ledamöter och Magnus Åkeborn (V) reserverar sig mot beslutet att avgöra ärendet idag.

#### Ledamöter som avstår från att delta i beslutet

Socialdemokraternas ledamöter och Magnus Åkeborn (V) avstår från att delta i huvudförslaget.

#### Yrkande

Lena Wallentheim (S) och Magnus Åkeborn (V) yrkar att ärendet återremitteras enligt följande:

Den nya VA-taxan är framtagen av HMAB som behöver finansiera det eftersatta underhållet av reningsverk, ledningsnät samt vattenverk. Den nya taxan kommer att slå hårt och väldigt snett när exempelvis en ny dagvattenavgift införs. Det kommer slå extra hårt mot näringslivet, bostadsrättsföreningar, samfälligheter och flerfamiljshus (hyreslägenheter). Konsekvenserna av detta är inte överblickbara eller för den delen överskådliga. Den nya VA-taxan kommer att drabba samtliga, både VA-kollektivet och skattekollektivet. VA-taxan behöver beredas vidare där konsekvensen för alla kunder blir så rättvis samt ekonomiskt fördelaktig som

Kommunstyrelsen

Justering

Utdraget bestyrkes



Kommunstyrelsen

möjligt för samtliga. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet yrkar därför att ärendet återremitteras för vidare beredning där en konsekvensanalys hur företag och kommunen själv påverkas av den nya VA-taxan. Vidare ska alternativa förslag på finansiering av VA-taxa tas fram. Vi tycker att vore lämpligt att det bildas en projektgrupp bestående av representanter från HIBAB, HMAB, Hässlehem, Näringslivskontoret och ekonomikontoret som återkommer med konsekvensanalys och förslag på kostnadsfördelning.

Thomas Haraldsson (L) yrkar att ärendet återremitteras.

Ajournering kl.16.08-16.22

### Omröstning

Ordförande ställer under proposition om ärendet ska återremitteras eller om det ska avgöras idag och finner att det ska avgöras idag.

Votering begärs.

Följande voteringsproposition godkänns: "Den som vill avgöra ärendet idag röstar ja. Den som vill återremittera ärendet röstar nej."

8 ja-röster och 5 nej-röster lämnas.

LEDAMOT	J A	NEJ	AV - STÅR
Charlotta Erolidsson	x		
Ulf Berggren (SD)	x		
Sven Lundh (SD)	x		
Susanne Lottsfeldt (SD)	x		
Stefan Larsson (M)	x		
Urban Widmark (M)	x		
Christer Caesar (KD)	x		
Lena Wallentheim, 2:e vice ordförande (S)		x	
Joachim Fors (S)		x	
Åsa Thurn (S)		x	
Magnus Åkeborn (V)		x	
Thomas Haraldsson (L)		x	
Hanna Nilsson (SD), Ordförande	x		

8 5 0

### Kommunstyrelsen

Justering

*HW* *LW*

Ultradet bestyrkes





Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har därmed beslutat att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag till beslut under proposition och finner det bifallet.

### Beskrivning av ärendet

Hässleholm Miljö AB har i framställan till kommunen yrkat att föreliggande VA-taxa ska ersättas med en ny taxa med delvis ny konstruktion samt att vissa avgifter behöver höjas för att nå en rimlig kostnadstäckning. Som skäl anförs sammanfattningsvis följande.

För ett mer rättvist avgiftsuttag behöver konstruktionen av VA-taxan anpassas till Svenskt Vattens branschstandard P120, med en viss mindre lokal anpassning för Hässleholm. En ny taxa, dagvatten gata (Dg) behöver införas. Samtidigt behöver taxenivåerna justeras för att motsvara de kostnader som VA-huvudmannen har för att driva VA-anläggningen. Anläggningsavgiften behöver justeras relativt i två steg för en kostnadstäckning om 84 % vid ett första steg 2023-07-01 och därefter med 19 % för en kostnadstäckning om 100 % i ett andra steg 2024-01-01. Brukningsavgiften behöver justeras med 30% i ett första steg 2023-07-01 samt med 17% i ett andra steg 2024-01-01.

### Ärendets tidigare behandling

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår 2023-02-15, § 18, kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer föreliggande förslag till ny VA-taxa för Hässleholms kommun att gälla från och med den 1 juli 2023.
2. Den nya VA-taxans anläggningsavgifter och brukningsavgifter ska höjas ytterligare från och med den 1 januari 2024 med 19 respektive 17 procent jämfört med de belopp som ska gälla från och med den 1 juli 2023.
3. Hässleholm Miljö AB ges rätt att i taxan ändra beloppen för de procentuella höjningar av anläggningsavgifter och brukningsavgifter enligt punkt 2 ovan som ska gälla från och med den 1 januari 2024.

Lena Wallentheim (S) avstår från att delta i beslutet.

Sänt till: Hässleholm Miljö AB

### Kommunstyrelsen

Justering

Utdraget bestyrkes

Kommunfullmäktige

Handläggare  
Kommunjurist Magnus Gjerstad  
Kansliavdelningen

[magnus.gjerstad@hassleholm.se](mailto:magnus.gjerstad@hassleholm.se)

## Ny VA-taxa för Hässleholms kommun

### Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

- 1) Kommunfullmäktige fastställer föreliggande förslag till ny VA-taxa för Hässleholms kommun att gälla från och med den 1 juli 2023.
- 2) Den nya VA-taxans anläggningsavgifter och bruksavgifter ska höjas ytterligare från och med den 1 januari 2024 med 19 respektive 17 procent jämfört med de belopp som ska gälla från och med den 1 juli 2023.
- 3) Hässleholm Miljö AB ges rätt att i taxan ändra beloppen för de procentuella höjningar av anläggningsavgifter och bruksavgifter enligt punkt 2 ovan som ska gälla från och med den 1 januari 2024.

### Beskrivning av ärendet

Hässleholm Miljö AB har i framställan till kommunen yrkat att föreliggande VA-taxa ska ersättas med en ny taxa med delvis ny konstruktion samt att vissa avgifter behöver höjas för att nå en rimlig kostnadstäckning. Som skäl anförs sammanfattningsvis följande.

För ett mer rättvist avgiftsuttag behöver konstruktionen av VA-taxan anpassas till Svenskt Vattens branschstandard P120, med en viss mindre lokal anpassning för Hässleholm. En ny taxa, dagvatten gata (Dg) behöver införas. Samtidigt behöver taxenivåerna justeras för att motsvara de kostnader som VA-huvudmannen har för att driva VA-anläggningen. Anläggningsavgiften behöver justeras relativt i två steg för en kostnadstäckning om 84 % vid ett första steg 2023-07-01 och därefter med 19 % för en kostnadstäckning om 100 % i ett andra steg 2024-01-01. Bruksavgif-

**Kommunledningsförvaltningen / Kansliavdelningen**

giften behöver justeras med 30% i ett första steg 2023-07-01 samt med 17% i ett andra steg 2024-01-01.

Kommunledningsförvaltningen

Amra Salihovic  
Biträdande förvaltningschef

Marina Nillund  
Avdelningschef

Magnus Gjerstad  
Kommunjurist

**Sändlista:**

Hässleholm Miljö AB





Handläggare  
Ekonomichef Lotta Wilnerzon Thörn  
Hässleholm Miljö AB  
0451-26 89 55  
lotta.wilnerzon.thorn@hassleholm.se

Kommunfullmäktige  
Hässleholms kommun  
kommunstyrelsen@hassleholm.se

## Ny konstruktion för VA-taxan och taxejustering år 2023 och 2024

### Förslag till beslut

Hässleholm Miljö AB föreslår kommunfullmäktige följande beslut att tas i sin helhet för att nå önskat utfall vad gäller ett mer rättvist uttag av VA-avgift och för VA-anläggningens funktion på lång sikt:

1. Kommunfullmäktige fastställer förslaget till ändrad konstruktion för Hässleholms kommuns VA-taxa från 2023-07-01 enligt bilaga 1 (Rapport VA-taxa Hässleholms kommun).
2. Kommunfullmäktige fastställer förslaget att höja den nya VA-taxans anläggningsavgifter för att nå en kostnadstäckning om 84% från 2023-07-01 respektive 100% från 2024-01-01.
3. Kommunfullmäktige fastställer förslaget att höja den nya VA-taxans bruksavgifter med 30% från 2023-07-01 respektive 17% från 2024-01-01.

### Sammanfattning

För ett mer rättvist avgiftsuttag behöver konstruktionen av VA-taxan anpassas till Svenskt Vattens branschstandard P120, med en viss mindre lokal anpassning för Hässleholm. En ny taxa, dagvatten gata (Dg) behöver införas. Samtidigt behöver taxenivåerna justeras för att motsvara de kostnader som VA-huvudmannen har för att driva VA-anläggningen.

Beslutet behöver tas i sin helhet eller inte alls

Anläggningsavgiften behöver justeras relativt i två steg för en kostnadstäckning om 84 % vid ett första steg 2023-07-01 och därefter med 19 % för en kostnadstäckning om 100 % i ett andra steg 2024-01-01.

Bruksavgiften behöver justeras med 30 % i ett första steg 2023-07-01 samt med 17 % i ett andra steg 2024-01-01.

### Beskrivning av ärendet

#### Inledning

Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) har i grunden sett likadan ut sedan 70-talet. Den nuvarande lagen trädde i kraft 2007 och den 1 januari 2023 träder en ny lag i kraft som bl. a. styr när kommunen ska ta beslut om verksamhetsområde och som ställer krav på kommunen att ta fram en vattentjänstplan. LAV innehåller en mängd regler som parterna ska följa – det är en strikt tvingande lag – och den gäller endast inom beslutade verksamhetsområden. Kommunen ska ta beslut om verksamhetsområden för vatten- och avloppstjänster, VA-taxan och allmänna bestämmelser för användandet av den allmänna anläggningen (ABVA). Detta bekostas av skattekollektivet. Då beslut om verksamhetsområde är fattat ges VA-huvudmannen i uppdrag att ordna en allmän VA-anläggning för de tjänster som ingår i beslutet. För att täcka VA-huvudmannens kostnader ska en VA-taxa tas fram och beslutas av kommunfullmäktige. VA-taxan får endast innehålla nödvändiga kostnader som är direkt kopplade till VA-huvudmannens kostnader för att ordna och/eller driva

> En del av Hässleholms kommun



VA-anläggningen (lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster 30 §). Det finns inget tak i LAV för avgifterna men taxan ska vara skäligt och rättvist fördelad (lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster 31 §). I LAV finns en generationsprincip som innebär att varje generation ska bära sina kostnader. VA-verksamheten får inte gå med över- eller underskott mer än tre år, den s. k. treårsregeln. Därefter ska över- eller underskottet återföras till VA-kollektivet. Regler om nödvändiga kostnader och generationsprincipen finns för att skydda konsumenterna. LAV är tvingande i många delar vilket innebär att fastighetsägare inte kan välja om man vill ha tjänsterna eller inte och framför allt kan man inte välja bort avgiftsskyldigheten.

I Hässleholms kommun är det Hässleholm Miljö AB som har tilldelats ansvaret som VA-huvudman.

## Bakgrund

Befintlig VA-taxa antogs av kommunfullmäktige 2010 och uppdaterades enligt beslut i kommunfullmäktige 2014 avseende § 18 och § 22. Indexreglering (juli månads KPI) sker årligen och börjar gälla från kommande årsskifte. Utöver indexberäkning reviderades taxan under åren 2015 - 2022 i enlighet med beslut i kommunfullmäktige 2014.

De ingående delarna i taxan och den kostnadsbild som befintlig taxekonstruktion bygger på behöver uppdateras då dagens bild ser annorlunda ut jämfört med femton år tillbaka. Omvärldsfaktorer har förändrats och företeelser som t. ex. skyfall har ökat, utbyggnad av bostadsområden ställer högre kapacitetskrav på ledningsnätet, åldern på anläggningarna stiger och kräver mer drifts-, underhålls- och reparationskostnader, arbetsmiljön måste alltid vara prioriterad liksom efterlevnaden inom tillståndsrामarna. Det finns även ett stort reinvesteringssbehov, identifierade kostnader för dessa uppgår till över ca 1,6 mdr kronor för de nästkommande tio åren. Detta innebär både högre avskrivningskostnader framöver och högre finansiella kostnader då dessa reinvesteringar, till största delen, kommer att behöva lånefinansieras. För att ha möjlighet att genomföra nämnda reinvesteringar behöver även bemanning och maskinpark utökas liksom resurser för projektering, administration kring legala krav såsom upphandlingar, tillstånd, offentlighet- och sekretess för att nämna några. Även resurser för kommunikation och mediehantering är nödvändiga för att möjliggöra övergången från en reaktiv till en proaktiv och transparent verksamhet.

Branschorganisationen Svenskt Vatten har lång erfarenhet av att ta fram förslag till hur en VA-taxa ska vara uppbyggd enligt kraven i lagen om allmänna vattentjänster (LAV). 2021 togs ett nytt förslag till taxekonstruktion (benämnd P120) fram och Svenskt Vatten uppmanar Sveriges kommuner och bolag att uppdatera sina taxor i enlighet med denna. Förändringarna som gjorts från tidigare branschstandard (P96) kommer dels från rättsfall, som medfört att förutsättningarna för avgiftsuttag har ändrats, dels från önskemål från branschen om enklare text och struktur. Det ansågs nödvändigt att ta fram en separat dagvattenavgift då kommunernas utmaningar med dagvatten har ökat. I och med en separat dagvattenavgift tydliggörs tjänsten för både fastighetsägare och för VA-huvudmannen. I P120 finns även förtydligande kring avgifter för fastigheter som ingår i VA-samfälligheter. En annan förändring är att indexuppräkningsdelen har tagits bort. Svenskt Vatten uppmanar till att räkna fram kostnader och avgifter regelbundet framöver. Detta innebär att beslut om VA-taxa kommer att bli ett mer regelbundet inslag på kommunfullmäktiges ärendelista.

Reinvesteringsskulden, samt de höga underhållskostnaderna, visar att befintlig VA-taxa varit för låg, trots tillägget under åren 2015 - 2022. Det är därför nödvändigt att anta en ny taxa med avgifter som täcker kostnaderna för VA-anläggningen och dess utmaningar för drift, underhåll, reinvesteringar, arbetsmiljö och tillståndsefterlevnad. Tillsammans med konsultfirman VA Strategi AB och tjänstepersoner från Hässleholms kommun har Hässleholm Miljö AB utfört en genomlysning av befintlig taxekonstruktion, befintliga avgifter och de förändringar i taxekonstruktion och avgiftsnivåer som behövs för en säkerställa att VA-verksamheten kan tillgodose dagens och framtidens nödvändiga behov.

> *En del av Hässleholms kommun*



## VA-taxans sammansättning enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV)

VA-taxan består av en anläggningsavgift och en brukningsavgift. Anläggningsavgiften är en engångsavgift som debiteras då fastigheten tas in i verksamhetsområdet och som då får sin förbindelsepunkt. Anläggningsavgiften ska täcka kostnaderna för utbyggnad av distributionsnätet, serviser m. m. Om anläggningsavgiften inte täcker kostnaderna kommer dessa att belasta brukningsavgiften. Det innebär att alla inom VA-kollektivet deltar i finansieringen av utbyggnaden till nya områden. Grundtanken är att alla ska bekosta sin egen anslutning till VA-kollektivet och därefter får alla i VA-kollektivet vara med och dela på kostnaderna för drift och underhåll. Det är därför viktigt att det finns finansieringen av utbyggnaden av verksamhetsområden inom kommunen innan beslut om verksamhetsområde fattas. Det är dock inte olagligt att anläggningsavgiften har en låg täckningsgrad dvs. är underfinansierad, men då ska det vara så över tid för att vara rättvis och skälig för alla inom VA-kollektivet. Brukningsavgiften är en periodisk avgift som debiteras alla som ingår i VA-kollektivet och ska täcka kostnader för drift, underhåll, kapitalkostnader, personal, lokaler etc. Kostnaderna fördelas på fasta och rörliga kostnader där den rörliga kostnaden avser kubikmeteravgiften.

Grundtanken i taxearbetet är att fördela kostnader. De kostnader som VA-huvudmannen har för att ordna och driva anläggningen får bekostas genom taxan. Varje vattentjänst ska kunna följas ekonomiskt och det är nyttan av en tjänst som ska styra avgiftsfördelningen. Nyttan kopplas i första hand till hur många som kan nyttja t. ex. en byggnad och att en fastighet betalar lika mycket som en annan för t. ex. dagvattenbortledning. Det finns inget krav i LAV att taxan ska vara sparvändig. Kostnaderna är antingen rörliga (kubikmeteravgiften) eller fasta (grundavgift, bostadavgift och dagvattenavgift (i P120)).

## Nuvarande taxas konstruktion

Nuvarande VA-taxa är uppbyggd efter branschstandard P96 i sin grundstruktur med vissa egna anpassningar såsom en egen definition av lägenhet som t. ex. innebär en stor reduktion för olika verksamheter. Denna definition av lägenhetsbegreppet innebär att Hässleholm sticker ut mot de flesta andra kommuner. Grunden för den så kallade nyttoavgiften i taxan är en lägenhet = en avgift. Om det inte finns riktiga lägenheter i en byggnad så omvandlas bruttoarean (BTA) till lägenheter/bostadsenheter. I befintlig taxa är BTA 400 m<sup>2</sup> för kontor, förvaltning, industri osv. och 100 m<sup>2</sup> för hotell, förskoleverksamhet, äldreomsorg och liknande. Många kommuner använder schablonen 150 m<sup>2</sup> bruttoarea som en lägenhet/bostadsenhet och det finns flera rättsfall som bekräftar att det är rättvist och skäligt att ha en schablon på 150 m<sup>2</sup> som grund i taxan. Rättvisan i befintlig VA-taxa skulle kunna ifrågasättas då det är stor skillnad mellan en förskolebyggnad och en kontorsbyggnad i avgift.

Befintlig VA-taxa innehåller även en egen konstruktion som innebär en fast tomyteavgift i anläggningsavgiften som inte beror på tomytan och därefter en avgift per kvadratmeter tomyta för tomyta överstigande 1200 m<sup>2</sup>.

Det finns ingen avgift för tjänsten dagvatten gata (Dg) för fastighetsägarna. Om det finns kostnader för att hantera dagvatten från gator och allmän platsmark ska dessa kostnader fördelas mellan både fastighetsägaren och allmän platsmarkhållare (lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster 26 § och 27 §). Hässleholms kommun måste alltså införa en dagvattenavgift för tjänsten dagvatten gata (Dg) för fastighetsägarna för att taxan ska bli rättvis. Den dagvattenavgift som finns idag avser dagvatten fastighet (Df) där alla fastighetsägare betalar en lika stor avgift oavsett fastighetstyp och detta är inte rättvist enligt LAV.

## Konsekvenser av Ny taxekonstruktion

Den största konsekvensen för taxekonstruktionen hänger samman med BTA-schablonerna för beräkning av lägenheter/bostadsenheter. I den nya taxan är schablonerna 300 m<sup>2</sup> för kontor,

> *En del av Hässleholms kommun*





förvaltning, industri osv och 400 m<sup>2</sup> för lagerbyggnader. En ny avgift för dagvatten gata (Dg) införs och beräknas utifrån de kostnader som finns för hanteringen av detta. En schablonyta på 1000 m<sup>2</sup> införs för villor/småhus avseende avgiften och för fastigheter som inte är småhus sätts avgiften efter den verkliga tomtytan. Brukningstaxans fördelning mellan fasta och rörliga avgifter förändras från 41% / 59% till 50% / 50% för en mer förutsägbar taxa.

Generellt får villor och andra småhusfastigheter liksom hotell, förskolor och äldreomsorg sänkt avgift medan verksamheter med stora byggnader för höjd avgift och fastigheter med stor tomt får höjd dagvattenavgift.

Anläggningstaxans konstruktionsnivå behöver regleras relativt i två steg. I steg 1 till 84% kostnadstäckning och i steg 2 till 100 % kostnadstäckning.

Brukningstaxans konstruktionsnivå behöver regleras i två steg för att få en rimlig kostnadstäckning, med 30 % i steg 1 och därefter med 17 % i steg 2.

### Behövd avgiftsnivå för ny taxa 2023 och 2024

VA-taxan får endast innehålla nödvändiga kostnader som är direkt kopplade till VA-huvudmannens kostnader för att ordna och/eller driva VA-anläggningen (lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster 30 §). Med de omvärldsfaktorer som påverkar ekonomin och den underdimensionering av taxan som funnits under lång tid så är behovet av en taxereglering stort. Vid eventuellt under- eller överskott ska detta tillgodoföras VA-kollektivet inom tre år. Med de stora drift- och underhållsbehov som uppstått under 2022 och budgeterats för 2023 och 2024 kommer det att uppstå underskott för dessa räkenskapsår som behöver justeras tillsammans med taxejusteringen. Det finns obeskickade reserver i VA-verksamheten som planeras att lösas upp för att möta de prognosticerade underskotten 2023 och delvis 2024 och i och med detta är behovet av en taxehöjning betydligt lägre än det annars skulle ha varit. Med en treårshantering av upparbetade över-/underskott blir behovet ändå 30% 2023-07-01 och 17% 2024-01-01.

### Bilagor

- Bilaga 1: Rapport VA-taxa Hässleholms kommun, HMAB 2022/847-6
- Bilaga 2: Rapport VA-taxa Hässleholms kommun, bilaga 1 - Jämförelse av förhållandet mellan Typhus A och B, HMAB 2022/847-6
- Bilaga 3: Rapport VA-taxa Hässleholms kommun, bilaga 2 - Förslag till anläggningsavgifter i Hässleholm 2024, HMAB 2022/847-6
- Bilaga 4: Rapport VA-taxa Hässleholms kommun, bilaga 3 - Två alternativ till brukningsavgifter i Hässleholm 2024, HMAB 2022/847-6
- Bilaga 5: Simulering av nya brukningsavgifter, HMAB 2022/847-6

Med vänliga hälsingar  
Hässleholm Miljö AB

Christer Caesar  
Styrelseordförande

Mats Didriksson  
VD

> En del av Hässleholms kommun

# Rapport

## VA-taxa Hässleholms kommun

Anläggnings- och brukningsavgifter

Slutversion: 2022-11-08



# Rapport

## VA-taxa Hässleholms kommun

Anläggnings- och brukningsavgifter

Slutversion: 2022-11-08

**Kund** Hässleholm Miljö AB, Hässleholm Vatten  
Org. nr: 556555-0349

**Konsult** VA Strategi Sverige AB  
Risåsgatan 16  
413 07 Göteborg  
Org. nr: 559271-4710  
Tel: +46 313 399 380

Styrelsens säte:  
Göteborgs stad, Västra Götaland

**Vårt ombud** Christina Gard

**Vår uppdragsansvariga och  
biträdande uppdragsansvariga** Christina Gard, Mats  
Andersson (bitr.)

**Våra handläggare** Mats Andersson, Hampus Samuelsson och  
Karl Nissfeldt

**Ert ombud och handläggare** Cornelia Ljungerud

**Status** Slutversion

**Datum** 2022-11-08

## Index

<b>1. Inledning</b>	<b>5</b>
<i>Bakgrund</i>	5
<i>Syfte och mål</i>	5
<i>Rapportens innehåll</i>	6
<b>2. Vattentjänstlagen</b>	<b>7</b>
<i>Kommunens skyldighet att ordna med vattentjänster</i>	7
<i>Verksamhetsområde</i>	8
<i>Skyldighet att betala avgifter</i>	8
<i>Finansiering av VA-verksamhetens kostnader</i>	9
<i>Fördelningsprinciper</i>	10
<i>VA-avgifter</i>	12
<b>3. Taxekonstruktion</b>	<b>14</b>
<i>Svenskt Vattens normalförslag P120</i>	14
<i>Förslag till ny VA-taxekonstruktion i Hässleholm</i>	19
<b>4. Anläggningsavgifter</b>	<b>21</b>
<i>Gällande anläggningstaxa i Hässleholm 2022</i>	21
<i>Beräkningsförutsättningar</i>	22
<i>Förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023</i>	27
<i>Analys av konsekvenserna av de nya anläggningsavgifterna</i>	28
<i>Förslag till anläggningsavgift för annan fastighet</i>	33
<i>Förslag till anläggningsavgift för allmän platsmarkhållare (APH)</i>	35
<i>Förslag till anläggningsavgifter 2024</i>	36

<b>5. Långsiktig ekonomisk prognos</b>	<b>37</b>
<i>Beräkningsförutsättningar</i>	37
<i>Viktiga antaganden</i>	38
<i>Resultat och analys</i>	42
<b>6. Brukningsavgifter</b>	<b>45</b>
<i>Gällande brukningstaxa i Hässleholm 2022</i>	45
<i>Beräkningsförutsättningar</i>	46
<i>Debiteringsregister</i>	49
<i>Fördelning av dagvattenkostnader</i>	51
<i>Förslag till nya brukningsavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023</i>	54
<i>Konsekvensanalys för exempelfastigheter</i>	54
<i>Konsekvensanalys för befintligt VA-kollektiv</i>	58
<i>Brukningsavgifter 2024</i>	61
<b>7. Rekommendationer och kvarstående arbete</b>	<b>62</b>

*Bilaga 1 – Jämförelse av förhållandet mellan Typhus A och B*

*Bilaga 2 – Förslag till anläggningsavgifter i Hässleholm 2024*

*Bilaga 3 – Två alternativ till brukningsavgifter i Hässleholm 2024*



# 1. Inledning

## Bakgrund

Hässleholms kommun (fortsättningsvis endast "Hässleholm") är till landytan Skånes största kommun och sett till befolkning den femte största i länet. Befolkningen uppgår till drygt 50 000 personer, och av dessa bor knappt 20 000 i Hässleholm stad. Kommunalt verksamhetsområde för vatten- och avloppstjänster finns i 18 orter, och totalt ingår cirka 12 000 fastigheter i VA-kollektivet.

Hässleholm Miljö AB är kommunens VA-huvudman sedan 2021 då de två bolagen Hässleholm Miljö och Hässleholm Vatten slogs ihop. VA-taxan i Hässleholm gjordes konstruktionsmässigt senast om 2010, och 2015 gjordes en relativt stor förändring i avgiftsnivåerna. Därefter har avgifterna indexreglerats årligen. Taxekonstruktionen följer i grundstrukturen Svenskt Vattens tidigare taxeförslag P96, men vissa tillägg och ändringar har gjorts.

Hässleholm vill nu justera taxekonstruktionen så att den följer Svenskt Vattens nya normalförslag<sup>1</sup>. Vidare visar de kalkyler som gjorts att kostnadstäckningsgraden med gällande anläggningstaxa ser ut att bli mycket låg för kommande utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen. Huvudmannen står också inför stora investeringar, främst kopplat till reningsverken, vilket innebär att intäkten från brukningsavgifterna behöver öka framöver. Det finns därför även ett behov av att se över avgiftsnivåerna i taxan.

## Syfte och mål

Syftet med denna rapport är att beskriva det VA-taxeprojekt VA Strategi genomfört tillsammans med Hässleholm Miljö. Projektets mål har varit ett nytt förslag till VA-taxekonstruktion i kommunen, liksom nya avgiftsnivåer för både anläggnings- och brukningstaxan. Det ska påpekas att Hässleholm Miljö planerar behålla sin nuvarande taxekonstruktion och höja avgifterna med index (8,49 %) till årsskiftet 2022/2023, och först till halvårsskiftet 2023 införa VA Strategis förslag till ny VA-taxa som presenteras i denna rapport. Den nya föreslagna VA-taxan antas därför gälla endast under den andra halvan av 2023. Målet med den nya taxan är att den så långt det är möjligt ska följa branschstandard, det vill säga Svenskt Vattens taxeförslag P120.

Avgifterna i VA-taxan ska uppfylla vattentjänstlagens<sup>2</sup> krav på rättvist och skäligt fördelade kostnader mellan de avgiftsskyldiga. Anläggningsavgifterna ska täcka kostnaderna för kommande utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen, medan brukningsavgifterna ska täcka verksamhetens drift- och underhållskostnader,

---

<sup>1</sup> Med "normalförslag" avses branschorganisationen Svenskt Vattens förslag till VA-taxa, P120.

<sup>2</sup> Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster också kallad vattentjänstlagen.

kapitalkostnader för investeringar och andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänster som inte täcks av anläggningsavgiften.

Utöver de taxehöjningar som föreslås till halvårsskiftet 2023 bedöms ytterligare höjningar som nödvändiga kommande år för att Hässleholm Miljö ska få täckning för kommande kostnader. Detta gäller både anläggnings- och brukningsavgifterna. Av denna anledning har Hässleholm Miljö efterfrågat avgiftsnivåer även för 2024, och dessa presenteras i separata bilagor som bifogas denna rapport.

## Rapportens innehåll

I Kapitel 2 beskrivs de juridiska förutsättningarna som gäller genom vattentjänstlagens bestämmelser. Bland annat förklaras begreppet "avgiftsskyldighet", finansieringen av VA-verksamhetens kostnader och kommunens skyldighet att ordna med vattentjänster. De fyra vattentjänsterna förkortas enligt följande i denna rapport:

- *V* – vatten
- *S* – spillvatten
- *Df* – dag- och/eller dränvatten från fastighet
- *Dg* – dag- och/eller dränvatten från gator, vägar och allmänna ytor

I Kapitel 3 diskuteras konstruktionen av VA-taxan. Kapitlet inleds med en genomgång av Svenskt Vattens nya normalförslag P120, som ligger till grund för den nya föreslagna VA-taxan i Hässleholm. Därefter följer en beskrivning av de tillägg till, och avsteg från, P120 som föreslås i Hässleholms nya VA-taxa.

I Kapitel 4 presenteras VA Strategis förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm till halvårsskiftet 2023. Kapitlet innehåller även en beskrivning av det underlag som ligger till grund för beräkningarna av de nya avgifterna, liksom en analys av vilka konsekvenser de nya avgifterna får, både för Hässleholm Miljö AB som VA-huvudman och för de avgiftsskyldiga inom kommunen.

I Kapitel 5 presenteras resultatet av den långsiktiga ekonomiska prognosen som tagits fram inom ramen för detta taxeprojekt. Den ekonomiska prognosen ger en bild över den nödvändiga taxeutveckling i kommunen ur ett mer långsiktigt perspektiv, med fokus på brukningstaxan, för att förhindra att alltför stora över-/underskott arbetas upp i VA-verksamheten.

I Kapitel 6 presenteras VA Strategis förslag till nya brukningsavgifter i Hässleholm till halvårsskiftet 2023. Liksom i Kapitel 4 ingår även här en genomgång av beräkningsunderlaget och en konsekvensanalys av de nya avgifterna.

Avslutningsvis sammanfattas resultatet av detta projekt i Kapitel 7, som också inkluderar VA Strategis slutliga rekommendationer för hur Hässleholm Miljö AB bör gå vidare i arbetet med sin VA-taxa.

## 2. Vattentjänstlagen

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, även kallad vattentjänstlagen, är den lag som reglerar kommunens rättigheter och skyldigheter i VA-förhållandet med fastighetsägare inom VA-kollektivet. Nedan följer ett antal utdrag ur lagstiftningen inom områden som är viktiga för taxearbetet.

### Kommunens skyldighet att ordna med vattentjänster

I 6 § regleras kommunens skyldighet att ordna med vattentjänster på följande sätt:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Kommunen är alltså skyldig att inrätta verksamhetsområde och ordna med vattentjänster för en viss bebyggelse, blivande eller befintlig, om det finns ett behov och om behovet behöver tillgodoses i ett större sammanhang. Dessa två krav ska vara uppfyllda samtidigt för att kommunen ska vara skyldig att ordna med vattentjänster och inrätta verksamhetsområde. Behovet bestäms oftast utifrån olika utredningar om markförhållanden, recipienters känslighet och andra sanitära förhållanden.

Begreppet "större sammanhang" har i propositionen till vattentjänstlagen beskrivits som ett område med ca 20–30 närliggande fastigheter (prop. 2005/06:78 s 42). Detta har senare preciserats i domstolsavgöranden. Till exempel kunde ett område med tio fastigheter anses ingå i samma större sammanhang som ett annat verksamhetsområde när avståndet till området var mindre än en kilometer. Det har även avgjorts att ca tio fastigheter kan vara tillräckligt många för att omfattas av begreppet "större sammanhang" om vattentjänster behöver ordnas för miljöns skull (MÖD M 4062-09 och MÖD M 7788-09). I detta fall handlade det om en musselart som var rödlistad och därför extra känslig och skyddsvärd, vilket ansågs utgöra ett tillräckligt starkt miljöskäl. Detta innebär att även om grundprincipen är att ett större sammanhang är 20–30 fastigheter som ligger samlat kan det finnas undantag.

## Verksamhetsområde

Ett verksamhetsområde är ett geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster ordnas. För ett verksamhetsområde gäller rättigheter och skyldigheter enligt vattentjänstlagen, till exempel avgiftsskyldigheten för fastighetsägare. Omvänt gäller att fastighetsägare varken har några rättigheter eller skyldigheter enligt vattentjänstlagen om deras fastigheter inte ligger inom ett verksamhetsområde. Det är därför viktigt att teckna avtal med fastighetsägare vars fastigheter ansluts utanför verksamhetsområde.

Kommunfullmäktige beslutar om verksamhetsområde. Eftersom beslutet är tvingande för fastighetsägare är det viktigt att det tydligt framgår vilka fastigheter som omfattas av beslutet. Ingående fastigheter bör därför, som komplement till karta, listas med fastighetsbeteckning och information kring om det är hela eller delar av fastigheten som ingår. Det är också viktigt att det framgår vilken eller vilka vattentjänster verksamhetsområdet innefattar.

## Skyldighet att betala avgifter

Fastighetsägare inom ett verksamhetsområde är skyldiga att betala avgifter för de vattentjänster som området omfattar. Detta krav innebär att fastighetsägarens egen åsikt inte får tas i beaktande när huvudmannen ska fakturera anläggnings- och brukningsavgifter. Avgiftsskyldigheten är tvingande om inte fastighetsägaren kan visa att den själv kan lösa sitt behov av vattentjänster bättre på egen hand.

Följande står i 24 § 1 st:

En fastighetsägare skall betala avgifter för en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

## Obebyggda fastigheter

Enligt vattentjänstlagen inträder avgiftsskyldighet när förbindelsepunkt är upprättad och förmedlad. Även obebyggda fastigheter inom detaljplanelagt område för bebyggande är avgiftsskyldiga så snart förbindelsepunkt upprättats, oavsett om fastighetsägaren är privat eller kommunal<sup>3</sup>. Om avgift inte tas ut vid förmedlandet eller om huvudmannen väntar med att förmedla förbindelsepunkten innebär det att kostnaderna för nya anslutningar belastar andra fastigheter.

---

<sup>3</sup> Om VA-kollektivet finansierat utbyggnaden av VA-anläggningen bör även kommunen betala avgifter enligt taxan för obebyggda fastigheter.

## Allmän platsmarkhållare (APH)

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala avgifter till huvudmannen om:

- den allmänna platsmarken finns inom verksamhetsområdet och
- det finns en anläggning som leder bort dag- och dränvatten från den allmänna platsmarken

Båda punkter ovan behöver vara uppfyllda för att avgiftsskyldigheten ska gälla. Exempel på APH är Trafikverket, kommunens gatu- och parkförvaltning samt väg- och samfällighetsföreningar.

## Finansiering av VA-verksamhetens kostnader

VA-verksamhetens kostnader kan finansieras på två sätt: via avgifter eller genom skattefinansiering. Om finansieringen sker helt via avgifter är det endast de som är anslutna till den allmänna VA-anläggningen som finansierar kostnaderna. Om finansieringen delvis sker genom skattefinansiering innebär det att skattekollektivet, det vill säga även de som inte är anslutna till den allmänna anläggningen, finansierar en del av kostnaderna. Det allra flesta svenska kommuner har idag full avgiftsfinansiering.

## Nödvändiga kostnader

Enligt vattentjänstlagen får VA-verksamheten endast belastas med kostnader som är direkt knutna till att ordna och driva den allmänna anläggningen – så kallade nödvändiga kostnader. Verksamheten måste arbeta utifrån självkostnadsprincipen, vilket innebär att kostnader för andra kommunala angelägenheter än att driva den allmänna VA-anläggningen aldrig får belasta VA-kollektivet.

Följande står i 30 § 1-2 st:

Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen.

Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

1. det finns en fastställd investeringsplan,
2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,
3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,
4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och
5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.

Huvudmannen måste avgöra vad som är så kallade nödvändiga kostnader för verksamheten. Icke-nödvändiga kostnader måste finansieras på annat sätt än med VA-avgifter.

De nödvändiga kostnaderna för att ordna och driva den allmänna VA-anläggningen fördelas mellan de avgiftsskyldiga via VA-taxan. Om intäkterna i verksamheten är högre än de nödvändiga kostnaderna betyder det att ett överuttag av avgifter gjorts. Om kostnaderna i stället är högre än intäkterna har inte avgifterna finansierat de nödvändiga kostnaderna fullt ut och verksamheten har genererat ett underskott.

Tillfälliga överuttag och underskott bör enligt propositionen till vattentjänstlagen återföras/kompenseras till VA-kollektivet inom de närmaste tre åren – den så kallade generationsprincipen (prop. 2005/06:78 s 87).

Följande står i propositionen:

Enligt Va-nämndens uttalande bör överskott och underskott i princip jämnas ut inom tre år genom exempelvis en taxejustering. En något längre tid godtas om huvudmannen har antagit en plan som visar hur utjämningen skall ske. I den mån ett underskott inte kompenseras genom en taxehöjning inom denna tid, anses va-verksamheten finansieras på annat sätt än genom avgifter.

Den sista meningen i stycket ovan innebär att det inte är tillåtet att hämta tillbaka ett för gammalt (läs tre år) upparbetat underskott genom att höja avgifterna. Med "annat sätt" menas här skattefinansiering. Kommunen måste alltså skjuta till skattemedel till VA-verksamheten om den gått med underskott för lång tid. Det krävs inga kommunala beslut för detta.

30 § innebär också en rätt till att fondera för framtida nyinvesteringar. Om en fond ska upprättas ska kommunen ta fram en plan för vad de ska fondera för, hur mycket det beräknas kosta, när det ska tas i bruk och slutligen hur mycket som ska fonderas varje år. Det är bara tillåtet att fondera till nyinvesteringar och investeringen ska komma hela kollektivet till godo.

## Fördelningsprinciper

Normalt är VA-huvudmannens kostnader för att driva och underhålla den allmänna anläggningen till största del fasta. En betydligt mindre del av kostnaderna, normalt ca 10–20 %, motsvarar en rörlig del – kostnader som påverkas av hur mycket vatten som förbrukas av VA-kollektivet. Skulle avgifterna i taxan följa samma fördelning skulle det innebära fasta avgifter som genererar 80–90 % av intäkterna och ett kubikmeterpris anpassat för att generera resterande del.

Många kommuner vill dock ge fastighetsägarna en viss möjlighet att påverka sin avgift och uppmuntra till resurshushållning, det vill säga inte slösa med dricksvattenresursen. Fördelningen mellan fasta och rörliga intäkter förskjuts mot en större andel rörlig intäkt – kubikmeterpriset höjs. Ju högre andel rörliga intäkter, desto mer påverkas VA-huvudmannens ekonomi vid ett förändrat beteende bland fastighetsägarna. Eftersom VA-huvudmannen måste planera verksamheten och dess ekonomiska resultat enligt strikta regler i vattentjänstlagen är det viktigt att hitta en fördelning mellan fasta och rörliga intäkter som fungerar över tid och som ger stabilitet. Vattentjänstlagen ställer inte krav på hur fördelningen görs mellan fasta och rörliga intäkter, men verksamheten ska sträva mot att få de totala kostnaderna och intäkterna att följas åt över tid. Varje kommun behöver hitta en fördelning och balans som fungerar för den egna kommunen och verksamheten.

En annan fördelning som däremot finns reglerad i vattentjänstlagen är kostnads- och intäktsfördelningen mellan de olika vattentjänsterna. I lagtexten står det uttryckligen att dagvattenavgiften för APH inte får överstiga kostnaden för att hantera dagvatten från allmän platsmark. Denna vattentjänst måste därför separeras och räknas fram för sig. Samma princip bör gälla för samtliga vattentjänster – varje vattentjänsts kostnad bör bära sig själv räknat på hela VA-kollektivet. Fördelningsarbetet bör därför sträva mot att:

- belasta avgiftsskyldiga för vatten med avgifter som täcker kostnader kopplade till dricksvattenhanteringen,
- belasta avgiftsskyldiga för spillvatten med avgifter som täcker kostnader för spillvattenhanteringen, och
- belasta avgiftsskyldiga för dagvatten med avgifter som täcker kostnader för att hantera dagvattenanläggningen.

För VA-huvudmannen innebär detta att verksamhetens kostnader måste redovisas uppdelade på vatten, spillvatten och dagvatten. Vidare ställer vattentjänstlagen krav på att kostnaden för dagvattenhantering fördelas mellan de två vattentjänsterna Df och Dg. Eftersom samma dagvattenanläggning leder bort dag- och dräneringsvatten från både fastighetsmark och allmän platsmark krävs en metod för att värdera nytta och omfattning kopplad till varje tjänst.

### **Fördelning av dagvatten gata (Dg)**

De kostnader som huvudmannen har för att leda bort dag- och dränvatten från vägar, gator och annan allmän platsmark ska delas mellan fastighetsägare och den som ställer i ordning och underhåller allmän platsmark. Kostnaderna ska enligt § 31 fördelas enligt vad som är skäligt med hänsyn till den berörda allmänna platsmarkens omfattning och fastighetsägarnas nytta av vattentjänsten. För att hitta denna fördelning använder VA Strategi följande resonemang:

När nyttan av dagvattenavledningen för en väg eller yta överstiger områdets behov ska den ur avgiftssynpunkt betraktas som allmän platsmark. Är det tvärt om, det vill säga att nyttan *inte* överstiger områdets behov, är det fastighetsägarna som får bekosta denna del. Förenklat kan sägas att:

- dagvattenavledning från huvudvägar, som anses ha en allmän nytta och som används av många i kommunen, bekostas av APH, medan
- dagvattenavledning från lokalgator, som anses ha en lokal nytta och som främst används inom exempelvis ett bostadsområde av de som bor i området, bekostas av fastighetsägarna

## VA-avgifter

VA-taxan består av två huvudtyper av avgifter: anläggningsavgifter och bruksavgifter.

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som syftar till att täcka kostnader för att förse fastigheten med allmänt VA och får inte vara större än fastighetens andel i den allmänna anläggningen. Bruksavgiften ska täcka löpande kostnader såsom drift och underhåll av den allmänna anläggningen, personalkostnader, administrativa kostnader och kapitalkostnader. Bruksavgifterna bör inte täcka kostnader för utbyggnad av den allmänna anläggningen eftersom de som redan är anslutna då blir belastade med kostnader som enskilda fastighetsägare egentligen ska betala.

Att ta fram en VA-taxa handlar om att fördela VA-verksamhetens kostnader mellan de avgiftsskyldiga enligt vattentjänstlagens krav.

Följande står i 31 § 1 st:

Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas mellan de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.

Att kostnaderna ska fördelas enligt vad som är skäligt och rättvist är ett uttryck för en slags likabehandlingsprincip vid avgiftsuttaget. Likabehandlingsprincipen uttrycks också som den sociala likabehandlingsprincipen, och den är en mycket viktig grund i vattentjänstlagen. Frågan om likabehandlingsprincipen och VA-nyttan togs upp på 80-talet i Högsta domstolen (HD)<sup>4</sup>. När en fråga prövats i HD får den status som prejudikat, det vill säga den blir vägledande för lägre instanser.

---

<sup>4</sup> NJA 1981 s. 640.



Domstolen uttryckte att:

VA-avgifterna i princip ska bestämmas med hänsyn till den huvudsakliga nytta som varje enskild fastighet har av den allmänna VA-anläggningen och med bortseende från huvudmannens individuella kostnader för fastigheten i fråga.

Det är alltså från prövning av VA-lagstiftningen som begreppet "nytta" kommer. Innebörden av nyttan av att vara ansluten till den allmänna anläggningen är att två likadana fastigheter med samma behov av vattentjänster ska betala samma avgift, oavsett var fastigheterna är belägna geografiskt.

För att en VA-taxa ska vara fördelad på ett rättvist och skäligt sätt enligt vattentjänstlagens principer behöver den bestå av både kostnadsparametrar, som baseras på faktiska kostnader, och av nyttoparametrar, som baseras på den nytta fastigheterna får av den allmänna anläggningen. I nästa kapitel beskrivs VA-taxans olika delar och principer mer ingående.

### 3. Taxekonstruktion

Svenskt Vatten, branschorganisation för Sveriges VA-huvudmän, tar fram förslag till författningstext, det vill säga hur VA-taxans regeltext kan utformas. Under 2021 släpptes ett nytt förslag från Svenskt Vatten, P120, vilket är en vidareutveckling av tidigare P96 från 2009. Det nya taxeförslaget är förändrat dels språk- och strukturmässigt för att förenkla för läsaren, dels konstruktionsmässigt.

Svenskt Vattens normalförslag till VA-taxa bygger på gällande lagstiftning och ett antal prejudicerande domar. En kommun som följer detta förslag kan därför känna en större säkerhet att VA-taxan håller vid en eventuell prövning jämfört med en kommun vars taxekonstruktion inte följer branschstandard.

Hässleholms önskan är att förändra gällande taxa och gå över till Svenskt Vattens nya normalförslag P120. Dock görs ett antal mindre avsteg från P120, vilka beskrivs senare i kapitlet.

#### Svenskt Vattens normalförslag P120

##### Fastighetskategorier

I taxeföreskrifterna är fastigheter uppdelade i olika kategorier. Detta för att olika typer av fastigheter bör avgiftsbeläggas på olika sätt för att fördelningen ska bli rättvis och skälig såsom lagstiftningen kräver. Svenskt Vattens normalförslag innehåller följande fastighetskategorier:

*Bostadsfastighet:* fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål och för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt. Exempel på byggnader där lokalytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt, och som därmed jämföras med bostadsfastighet, är kontor, butiker, hotell, hantverk, utbildning, utställningslokaler, restauranger, industri, sjukvårdslokal, lagerbyggnad, stormarknader och sporthallar. Gemensamt för dessa är att den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

*Annan fastighet:* fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål, och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet. Den huvudsakliga verksamheten för annan fastighet bedrivs utomhus, varför nyttan av att vara ansluten till den allmänna anläggningen är kopplad till tomtytan snarare än lokalytan. Exempel på annan fastighet kan vara hamnar, återvinningscentraler, obemannade bensinstationer, idrottsplatser och kyrkogårdar. Det kan finnas byggnader på en fastighet kategoriserad som annan fastighet, men dessa är normalt relativt små och utgör därför inte ett rättvist mått på fastighetens VA-nytta.

*Obebyggd fastighet:* fastighet som ännu inte bebyggt, men som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande.

*Allmän platsmark:* mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

*Samfällighet:* en grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet, med stöd av anläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet. Detta är egentligen ingen egen fastighetskategori, men begreppet "samfällighet" är nytt i P120 och fastigheter som ingår i en samfällighet för VA får en reducerad avgift.

### **Anläggningsavgift**

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som ska betalas när fastigheten får tillgång till den allmänna VA-anläggningen. Anläggningsavgifterna ska täcka kostnaderna för att bygga ut anläggningen till nya fastigheter och förse dem med allmänt VA. I P120 finns fyra olika avgiftsparametrar som tillsammans utgör anläggningsavgiften för en fastighet i bostadskategorin: servisavgift, förbindelsepunktsavgift, tomtteavgift och bostadsenhetsavgift. Fastighetskategorin annan fastighet har en separat tomtteavgift och betalar dessutom ingen bostadsenhetsavgift, och APH har en helt egen avgiftsparameter för Dg. Nedan följer en beskrivning av varje parameter.

*Servisavgift:* servisavgiften är tänkt att spegla kommunens genomsnittliga kostnad för att ordna en till tre servisleddningar – den är en så kallad *kostnadsparameter*. Avgiften är uppdelad per ledning, med ett pris för en ledning, ett annat högre pris för två ledningar, och full avgift för tre ledningar. Kostnaden för att lägga ledningar i mark består till största del av schaktkostnad, där antalet ledningar eller vilken sorts ledning är av mindre vikt. Därför har Svenskt Vattens i P120 föreslagit att avgiften för att få en servis reduceras till 70 % av full avgift, och två ledningar reduceras till 85 % full avgift. Även om det finns ett förslag till reduktion av servisavgiften uppmanar Svenskt Vatten till att räkna på kommunens egna kostnader för att ta fram en rimlig reduktion för fastigheter som inte är avgiftsskyldig för alla vattentjänster.

*Förbindelsepunktsavgift:* denna avgift fördelar kostnader utifrån fastighetens nytta – den är en så kallad *nyttoparameter*. Mer specifikt ska avgiften spegla nyttan av att fastigheten får tillgång till allmänt VA och fungerar därför som en slags inträdesbiljett till VA-kollektivet.

En nyhet i P120 är att fastigheter som ingår i en samfällighet för VA betalar en reducerad förbindelsepunktsavgift. Resonemanget bakom detta upplägg är att nyttan anses vara mindre för fastigheter i en samfällighet eftersom kommunala förbindelsepunkter inte upprättas i varje fastighets omedelbara närhet. Fastigheterna får en gemensam anslutningspunkt och de äger tillsammans ett gemensamt VA-system fram till varje fastighet. Kommunen väljer själv hur mycket avgiften reduceras

för fastigheter som ingår i en samfällighet för VA utifrån de egna förutsättningarna.

*Tomtyteavgift:* tomtyteavgiften är en avgift som i första hand speglar kostnaden huvudmannen har för att dra ledningar till och förbi fastigheter, det vill säga kostnaderna för distributionsnätet i nya områden. Den ger också ett visst mått på fastighetens nytta då en stor tomt ger större möjlighet att nyttja ytan för bebyggelse. En större tomt släpper också mer dagvatten till kommunens dagvattensystem. Avgiften ses dock troligtvis främst som en *kostnadsparameter*, och utgångspunkten är att ju större fastigheterna är till ytan, desto större blir kostnaderna för huvudmannen att dra ledningar förbi fastigheterna. I ett radhusområde där tomterna är små och ligger tätt kommer antalet meter ledning per fastighet generellt sett vara mycket mindre än i ett glesbebyggt område med stora fastigheter. Det är framför allt denna generella kostnadsskillnad som ska speglas genom tomtyteavgiften.

Tomtyteavgiften skapar ofta diskussioner och kan ibland vara svår att förklara för fastighetsägare. När kommunen fördelar kostnader rättvist och skäligt är rättvisan och skäligheten på en kollektiv nivå. Det innebär inte att det alltid blir individuell rättvisa för den enskilda fastighetsägaren.

I P120 finns en regel som innebär att tomtyteavgiften inte får bli för stor i förhållande till övriga avgiftsparametrar. Regeln kommer från ett rättsfall där domstolen kom fram till att det finns en gräns för hur stor denna kostnadsparameter kan vara i förhållande till de andra. I Svenskt Vattens P120 finns därför en begränsningsregel som säger att tomtyteavgiften inte får utgöra mer än hälften av den totala anläggningsavgiften för en fastighet i bostadskategorin. Detta innebär att VA-huvudmannen ibland inte har möjlighet att debitera tomtyteavgift för en fastighets totala yta, utan endast för en begränsad tomtyta. Exakt hur stor denna yta är beror både på fastighetens egenskaper och på storleken på de olika avgiftsparametrarna i anläggningstaxan i förhållande till varandra (se Ekvation 1).

*Ekvation 1: Tomtytebegränsningsregeln i Svenskt Vattens normalförslag*

$$\frac{\text{Servisavgift} + \text{Förbindelsepunktsavgift} + \text{Bostadsenhetsavgift}}{\text{Tomtyteavgift}} = \text{Maximal debiterbar tomtyta (m}^2\text{)}$$

*Bostadsenhetsavgift:* bostadsenhetsavgiften motsvarades i Svenskt Vattens tidigare normalförslag P96 av en lägenhetsavgift. Någon annan ändring än just namnet har inte skett. Ändringen görs för att tydliggöra att avgiften även gäller för byggnader som inte inhyser några faktiska lägenheter/bostäder, men där antalet bostadsenheter beräknas utifrån storleken på fastighetens byggnader. Likaså tros den ändrade benämningen förenkla dialogen med villaägare som ibland ifrågasätter varför de ska betala en lägenhetsavgift.

Bostadsenhetsavgiften är en utpräglad *nyttoparameter*. Antalet bostadsenheter anses utgöra ett direkt mått på hur stor nytta fastigheten har av tillgången till VA. Ju fler bostadsenheter, desto större nytta av den allmänna VA-anläggningen. För fastigheter där byggnaderna används för annat än bostäder omvandlas byggnadernas storlek till bostadsenhetsavgifter. I Svenskt Vattens taxeförslag används bruttoarea (BTA) för att omvandla till bostadshetsekvivalenter. Det är kommunen själv som bestämmer vilken yta som ska användas i den egna taxan.

Grundprincipen är att det ska utgå avgift för en fastighets alla bostadsenheter/-ekvivalenter oavsett hur fastighetsägaren använder sin fastighet. Domstolen har i några fall dock menat att nyttan varit lägre för vissa typer av byggnader, vilket har ansetts motivera en viss avgiftsreduktion. Detta gäller främst byggnader som till största del används som lager, där ett mindre antal personer arbetar över stora ytor och behovet av VA är lågt i relation till denna yta. Även så kallade små bostadsenheter, till exempel studentlägenheter, har i vissa fall ansetts ha en lägre nytta, vilket enligt domstolen också motiverat en viss avgiftsreduktion. På grund av detta öppnar därför Svenskt Vatten i P120 upp för ett eventuellt tillägg i taxan som innebär att bostadsenhetsavgiften för just lagerbyggnader och/eller små bostadsenheter reduceras. Det är upp till kommunen själv att bestämma hur stora dessa reduktioner ska vara baserat på hur mycket lägre nyttan anses vara.

*Tomtyteavgift för annan fastighet:* för fastigheter kategoriserade som annan fastighet bedöms nyttan av den allmänna anläggningen vara kopplad till ytan på fastigheten snarare än till storleken på eventuella byggnader. Grunden är att fastigheter inom denna kategori främst bedriver verksamhet utomhus, och tomtytan blir därför ett bättre mått på VA-nyttan än byggnadsytan. Istället för att använda bostadsenhetsavgiften som en nyttoparameter innehåller därför tomtyteavgiften för annan fastighet en extra nyttodel.

*Avgift för APH:* avgiften för APH är i Svenskt Vattens normalförslag en ytbaserad avgift. Den föreslås tas ut som en avgift per m<sup>2</sup> allmän platsmark.

### **Brukningsavgift**

Brukningsavgiften är en periodisk avgift som täcker drift och underhåll av den allmänna anläggningen. Svenskt Vatten taxeförslag är uppbyggt med ett antal avgiftsparametrar som tillsammans ska skapa en rättvis och skälig fördelning av VA-huvudmannens nödvändiga kostnader. Nedan följer en beskrivning av varje parameter.

*Grundavgift:* grundavgiften ersätter tidigare normalförslags fasta årliga avgift men fungerar på samma sätt. Grundprincipen är att varje fastighet betalar var sin grundavgift. Om en fastighet fått fler serviser och/eller mätställen tas ytterligare grundavgift(er) ut enligt P120. Kommunen väljer själv om ett extra mätställe och/eller en extra servis ska innebära en ytterligare full eller reducerad grundavgift.

En förändring i P120 jämfört med P96 är att fastigheter som ingår i en samfällighet för VA betalar en reducerad grundavgift. Resonemanget är i stort detsamma som för förbindelsepunktsavgiften i anläggningsavgiften – nyttan för fastigheterna bedöms som lägre då de inte får var sin förbindelsepunkt i fastighetens omedelbara närhet. Det som dock skiljer grundavgiften i brukningsavgiften från förbindelsepunktsavgiften i anläggningsavgiften är att grundavgiften föreslås reduceras i två steg. Om fastigheterna i samfälligheten har enskild mätning, det vill säga om förbrukningen mäts separat för varje fastighet, reduceras grundavgiften med en viss procentsats. Om fastigheternas förbrukning istället fastställs genom gemensam mätning reduceras grundavgiften ytterligare. Enskild mätning brukar i de flesta fall innebära att huvudmannen fakturerar varje fastighetsägare för sig trots att fastigheterna ingår i en samfällighet för VA. När huvudmannen avtalar med samfällighetsföreningen om gemensam mätning är det vanligt att samfällighetsföreningen mottar en gemensam faktura som sedan får delas upp inom föreningen.

Grundavgiften i brukningsavgiften är bland annat tänkt att spegla den service som fastighetsägarna får och då utgör vattenmätning och fakturering en del i denna servicenivå. Överlåter huvudmannen åt en samfällighetsförening att sköta delar av administrationen bör detta avspeglas i en lägre grundavgift per ingående fastighet.

Värt att notera är att varje i samfälligheten ingående fastighet ska debiteras var sin reducerad grundavgift enligt Svenskt Vattens nya normalförslag. En samfällighet med 15 ingående fastigheter ska därför totalt debiteras 15 reducerade grundavgifter.

På samma sätt som för den reducerade förbindelsepunktsavgiften i anläggningsavgiften ger inte Svenskt Vatten några råd kring hur mycket grundavgiften ska reduceras. Det som dock framgår är att den bör reduceras i två steg, och störst reduktion ska gemensam mätning för en samfällighet ge.

*En avgift per m<sup>3</sup> levererat vatten:* den rörliga avgiften beräknas med hjälp av vattenmätare som huvudmannen placerar på fastigheten. Den ger en möjlighet för fastighetsägaren att påverka sin avgift och gör att det finns ett visst incitament att spara på våra dricksvattenresurser. Kubikmeteravgiften är uppdelad i en vatten- och en spillvattendel, vilket innebär att fastighetsägaren får betala för lika många kubikmeter spillvatten som den förbrukar dricksvatten.

*Bostadsenhetsavgift:* bostadsenhetsavgiften är, precis som i anläggningsavgiften, kopplad till nyttan av tillgången till den allmänna anläggningen. För fastigheter i bostadskategorin, vars byggnader används för annat än bostadsändamål, omvandlas byggnadernas yta till bostadsenheter på samma sätt som i anläggningsavgiften. Eventuella reduktioner i bostadsenhetsavgiften som ges till lagerfastigheter och/eller små bostadsenheter i anläggningsavgiften gäller även för brukningsavgiften.

*Tomtyteavgift för annan fastighet:* precis som i anläggningsavgiften betalar fastigheter kategoriserade som annan fastighet en egen tomtyteavgift även i

bruksavgiften. Denna tomtyteavgift föreslås tas ut per påbörjat 100-tal m<sup>2</sup> tomtyta, att jämföra med i anläggningsavgiften där den tas ut per m<sup>2</sup>.

*Avgift för APH:* avgiften för APH är i Svenskt Vattens normalförslag en ytbaserad avgift. Den föreslås tas ut som en avgift per m<sup>2</sup> allmän platsmark i de fall allmän platsmarkhållare är avgiftsskyldig för Dg (dagvatten från gata och allmän platsmark).

*Dagvattenavgift:* i Svenskt Vattens nya taxeförslag finns en ny avgiftsparameter – en dagvattenavgift som tas ut per m<sup>2</sup> tomtyta. I P96 var avgiften för dagvatten inte en separat avgift, utan en del av dåvarande lägenhetsavgift. Dagvattenavgiften ska i första hand spegla fastighetens nytta av att vara ansluten till den allmänna dagvattenanläggningen, men också kostnaden fastigheten orsakar.

### Förslag till ny VA-taxekonstruktion i Hässleholm

VA Strategi föreslår att Hässleholm ska följa branschstandard beträffande val av taxekonstruktion så långt det är möjligt. Några förslag till avsteg från P120 föreslås dock. Dessa avsteg beskrivs nedan.

*Småhusfastighet:* i fastighetsindelningen införs kategorin *småhusfastighet*. En småhusfastighet definieras som en fastighet med en till två bostäder. Den nya kategorin kommer att användas i bruksavgifterna där dagvattenavgiften för småhusfastighet är schablonbaserad (till skillnad från övriga fastighetskategorier vars dagvattenavgift baseras på deras verkliga yta).

*Reduktionsregler för servisavgiften:* Hässleholm uppskattar att kostnaden för att lägga serviser för en eller flera vattentjänster skiljer sig relativt lite. Därför väljs en reduktion för servisavgiften som innebär att en fastighet som ansluter till en servis betalar 80 % av full avgift, medan en fastighet som ansluter till två serviser betalar 90 % av full avgift. Detta skiljer sig något från Svenskt Vattens rekommenderade procentsatser på 70 % respektive 85 %. Dock uppmanar Svenskt Vatten att kommunerna själva räknar fram reduktioner som speglar de egna förutsättningarna, varför de av Hässleholm valda reduktionsreglerna för servisavgiften inte behöver vara fel.

Det bör uppmärksammas att de förslagna avstegen ovan inte är juridiskt prövade, vilket innebär en viss risk om taxan skulle prövas i domstol. Avstegen från P120 har tagits fram i samarbete med Hässleholm Miljö AB, och bedömningen är att de avsteg som gjorts motsvarar ett behov av förfinad fördelning som finns i kommunen, men också ett behov av förenkling med en schablon. VA Strategi bedömer att den förslagna taxekonstruktionen, och därmed det förslagna sättet att fördela verksamhetens kostnader på, bör leva upp till vattentjänstlagens krav på en rättvis och skälig fördelning.

Utöver dessa avsteg innehåller VA Strategis förslag till ny VA-taxa även ett av de i

P120 valbara tilläggen – en reduktion i bostadsenhetsavgiften för lagerbyggnader (både i anläggnings- och bruksavgiften). Reduktionen innebär att BTA för lagerbyggnader omvandlas till bostadsenheter per påbörjat 400-tal m<sup>2</sup>, att jämföra med 300 m<sup>2</sup> för övriga typer av byggnader vars yta också omvandlas till bostadsenheter. Konsekvensen blir att ett lägre antal bostadsenheter normalt kommer räknas fram för lagerbyggnader jämfört med andra typer av byggnader som är lika stora, och därmed kommer ett lägre antal bostadsenhetsavgifter debiteras.



## 4. Anläggningsavgifter

I detta kapitel presenteras VA Strategis förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023, liksom det underlag som ligger till grund för beräkningarna av de nya avgifterna och konsekvenserna som avgifterna får.

### Gällande anläggningstaxa i Hässleholm 2022

I Tabell 1 redovisas 2022 års anläggningsavgifter i Hässleholm, och i Tabell 2–Tabell 3 finns information om de reduktionsregler som används i taxan.

Tabell 1: Anläggningsavgift i Hässleholms gällande taxa 2022.

Avgiftsparametrar		Exkl. moms	Inkl. moms
a)	En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	34 097 kr	42 621,25 kr
b)	En avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	20 458 kr	25 572,50 kr
c)	En tomtteavgift	17 048 kr	21 310 kr
	En avgift per m <sup>2</sup> tomtyta överstigande 1200 m <sup>2</sup>	28 kr	35 kr
d)	En avgift per lägenhet	19 322 kr	24 152,50 kr
f)	En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats	4 546 kr	5 682,50 kr

Tabell 2: Reduktionsregler för servisavgiften i Hässleholms gällande taxa 2022.

Andel av full servisavgift som ska erläggas	
1 ledning	70 %
2 ledningar	85 %
3 ledningar	100 %

Tabell 3: Reduktionsregler för övriga avgiftsparametrar i Hässleholms gällande taxa 2022.

Andel av full avgift som ska erläggas	V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	30 %	50 %	20 %	-
Tomtiteavgift	30 %	50 %	-	20 %
Lägenhetsavgift	30 %	50 %	-	20 %
Grundavgift Df utan FP	-	-	100 %	-

Från Hässleholms gällande taxa kan noteras att lägenhetsbegreppet skiljer sig mot definitionen i Svenskt Vattens tidigare normalförslag, P96, vilket är den konstruktion som gällande taxa i Hässleholm grundar sig i. Fastigheter som jämföras med bostadsfastigheter hanteras nämligen i Hässleholm olika beroende på fastighetens användning. För fastigheter med hotell, förskoleverksamhet, äldreomsorg och likvärdigt debiteras idag en lägenhetsavgift för varje påbörjat 100-tal m<sup>2</sup> BTA. För fastigheter med kontor, förvaltning, stormarknad, butik, utställning, idrottsutövning, restaurang, sjukvård, hantverk, industri, utbildning, samlingslokal, verkstad, lager och likvärdigt räknas istället varje påbörjat 400-tal m<sup>2</sup> BTA som en lägenhet.

Skillnaden är förhållandevis stor mellan de olika schablonerna, och det framgår inte varför indelningen gjorts på detta vis. Anses skillnaden i VA-nytta vara så stor att den motiverar användandet av så olika schabloner? Det kan tänkas att VA-användningen och VA-nyttan är likvärdig för en förskoleverksamhet och en skola (utbildning), men utifrån gällande taxa anses den *inte* vara det. En förskola får betala betydligt högre avgift än en skola. VA Strategi föreslår att definitioner och schabloner följer Svenskt Vattens förslag, där grundtanken är att samma schablon ska användas för alla fastigheter. Undantaget till denna regel är lagerbyggnader och detta är ett valbart tillägg i P120 –lagerbyggnader anses ha en lägre VA-nytta och föreslås därför ha en högre schablonyta för omvandling av BTA till bostadsenheter.

Det kan noteras att en vanligt förekommande schablon bland Sveriges kommuner för att omvandla BTA till bostadsenhetsavgifter är 150 m<sup>2</sup>. Detta är också en schablon som domstolen ansett vara skälig och rättvis för olika typer av verksamheter. Under projektets gång har en övergång till denna schablon diskuterats. Eftersom Hässleholm idag använder den högre schablonen på 400 m<sup>2</sup> för relativt många fastigheter har dock inte en övergång till 150 m<sup>2</sup> bedömts vara möjlig utan att orsaka alltför stora konsekvenser (mer om detta senare i kapitlet).

Avslutningsvis tas tomtteavgift i gällande anläggningstaxa ut för minst 1 200 m<sup>2</sup> i Hässleholm. En av förklaringarna till varför Hässleholm gör så är politisk – det byggdes ett tag många enbostadshus på så kallade frimarkstomter (mycket så tomter), och då ville kommunen göra det enkelt för sig genom att låta alla betala lika och på så sätt undvika konflikter. I P120 betalar fastigheter tomtteavgift utifrån sin verkliga tomtyta, och det är detta som VA Strategi föreslår att Hässleholm gör i den nya taxan.

## Beräkningsförutsättningar

Vid beräkningar av förslag till nya anläggningsavgifter har VA Strategi utgått från de områden som Hässleholm förväntas bygga ut det allmänna VA-nätet till och ansluta inom de närmast kommande åren, samt den genomsnittliga förväntade förtätningen under samma tidsperiod. Beräkningsarbetet syftar till att fördela den totala investeringsutgiften för kommande utbyggnad rättvist och skäligt mellan de fastigheter som kommer att bli avgiftsskyldiga i framtiden. Hänsyn ska tas dels till den

nyttja varje fastighet kommer få, dels till den kostnad fastigheten kommer orsaka.

### Aktuella utbyggnadsområden

I Tabell 4 presenteras de utbyggnadsområden och nyanslutningar som ligger till grund för beräkningarna av de nya anläggningsavgifterna inom ramen för detta projekt. Totalt rör det sig om åtta områden av varierande storlek, typ av bebyggelse och förutsättningar i övrigt.

Tabell 4: Kommande utbyggnadsområden och nyanslutningar i Hässleholms kommun som ligger till grund för beräkningarna av de nya anläggningsavgifterna.

Område / utbyggnad	Vattentjänster	Totalt antal fastigheter (st)	Totalt antal bostadsenheter (st)	Total tomtyta (m <sup>2</sup> )*
Laxbro Orelyckan	V S	30	30	158 148
Lommarp	V S och S	16	16	357 734
Röinge	V S och S	13	13	573 799
Vitsippan	V S	40	47	68 227
Barnens By	V S	2	18	335 805
Björklunda II	V S Df Dg	108	301	105 187
Förnyelse väster	V S Df Dg	7	234	33 815
Norra Sjöröd	V S Df Dg	64	98	84 688
Förtätning 2023–2025	V S Df Dg	15	15	15 000

\*I vissa områden finns fastigheter med en stor tomtyta som kommer att reduceras pga. tomtytobegränsningsregeln. I denna summering är hela ytan med, även den som inte kommer att debiteras.

**Laxbro Orelyckan:** Ett omvandlingsområde med 30 villafastigheter. Fastigheterna förses med vatten och spillvatten. För spillvatten byggs ett LTA-system. Även en större pumpstation byggs men tas inte med i kostnaden som ligger till grund för de beräknade anläggningsavgifterna eftersom pumpen eventuellt kan betjäna ett större område. Planeras att byggas ut 2023.

**Lommarp:** Ett omvandlingsområde med 16 villafastigheter. Fastigheterna förses med vatten och spillvatten, förutom tre fastigheter som endast är avgiftsskyldiga för spillvatten. För spillvatten byggs ett LTA-system. Byggs 2018 och utgör därmed ett referensprojekt i beräkningarna av nya avgifter.

**Röinge:** Ett omvandlingsområde med 13 villafastigheter. Fastigheterna förses med vatten och spillvatten, förutom fyra fastigheter som endast är avgiftsskyldiga för spillvatten. För spillvatten byggs ett LTA-system. Byggs 2019 och utgör därmed ett referensprojekt i beräkningarna av nya avgifter.

*Vitsippan:* Ett omvandlingsområde med 39 villafastigheter och ett område med ny detaljplan med åtta bostadsenheter som ansluts via en och samma förbindelsepunkt. Fastigheterna förses med vatten och spillvatten. För spillvatten byggs ett LTA-system. Även en större pumpstation byggs men tas inte med i kostnaden som ligger till grund för beräknade anläggningsavgifter eftersom pumpen eventuellt kan betjäna ett större område. Planeras att byggas ut 2023.

*Barnens By:* Två fastigheter där det bedrivs lägerverksamhet. Fastigheterna förses med vatten och spillvatten. En pumpstation och en tryckstegringsstation byggs men tas inte med i kostnaden som ligger till grund för beräknade anläggningsavgifter eftersom dessa eventuellt kan betjäna ett större område. Planeras att byggas ut 2023.

*Björklunda II:* Ett exploateringsområde med blandat villor, parhus, radhus, flerfamiljshus och även en skola. Området omfattar totalt drygt 100 fastigheter och 300 bostadsenheter. Planerad byggstart är 2023.

*Väster:* Ett exploateringsområde med flerfamiljshus, skola, förskola och kiosk. Totalt omfattar området sju fastigheter och 234 bostadsenheter. Utbyggnad pågår 2022.

*Norra Sjöröd:* Ett exploateringsområde med mestadels villor, men också ett radhus, ett grupphus och ett LSS-boende. Området omfattar totalt drygt 60 fastigheter och ca 100 bostadsenheter. Utbyggt 2008 och utgör därmed ett referensprojekt i beräkningarna av nya avgifter.

## Förtätning

Utöver olika utbyggnadsområden sker även förtätning i befintliga verksamhetsområden – enstaka fastigheter ansluts i områden där kommunen redan har ett VA-ledningsnät, och ibland handlar det om tillbyggnader på redan anslutna fastigheter som medför ytterligare avgiftsskyldighet. När en fastighet ansluts inom befintligt verksamhetsområde krävs normalt mindre investeringar från huvudmannen jämfört med när hela områden ska byggas ut. Eftersom beräkning av avgifter för VA handlar om att fördela kostnader är det dock viktigt att fånga upp de kostnader som faktiskt finns och kan kopplas till olika former av anslutningar. Hässleholm Miljö har därför tagit fram en snittkostnad på 101 208 kr för att göra en servisavsättning i ett befintligt verksamhetsområde. Kostnaden har beräknats utifrån bokförda kostnader för serviser (V+S+D) under åren 2018–2021.

I ett försök att uppskatta kommande års förtätningstakt i Hässleholm har uppgifter berörande tidigare års förtätning tagits fram och analyserats. Hässleholm Miljö uppger att ca fem förtätningar sker varje år, och de anser att den historiska förtätningstakten speglar den förväntade framtida förtätningen relativt väl. Därför har detta använts som en prognos för kommande tre år (2023–2025).

## Summering kommande utbyggnad

I Tabell 5 redovisas de av Hässleholm uppskattade investeringsutgifterna för utbyggnadsområdena och förtätningen som beskrivits ovan. I tabellen redovisas även den intäkt som hade genererats med 2022 års gällande anläggningstaxa, samt den resulterande kostnadstäckningsgraden, som visar hur stor del av investeringsutgiften som skulle täckas med gällande anläggningstaxa.

Tabell 5: Investeringsutgift, intäkt och kostnadstäckningsgrad för kommande utbyggnad i Hässleholm, beräknad utifrån 2022 års gällande anläggningstaxa (exkl. moms).

Område	Investeringsutgift	Intäkt med gällande taxa	Kostnadstäckningsgrad
Laxbro Orelyckan	8 974 tkr	2 949 tkr	33 %
Lommarp	2 710 tkr	1 585 tkr	58 %
Röinge	3 810 tkr	1 235 tkr	32 %
Vitsippan	9 058 tkr	3 505 tkr	39 %
Barnens By	100 tkr	792 tkr	792 %
Björklunda II	13 500 tkr	14 311 tkr	106 %
Förnyelse väster	9 000 tkr	5 763 tkr	64 %
Norra Sjöröd	5 550 tkr	6 724 tkr	121 %
Förtätning 2023–2025	1 518 tkr	1 364 tkr	90 %
Summerat	54 220 tkr	38 228 tkr	71 %

Som framgår av tabellen är kostnadstäckningen lägst för omvandlingsområdena (de fem första raderna). Undantaget är Barnens By som har en låg investeringsutgift på grund av att det i princip endast är en servisavsättning som görs. Detta ger en hög kostnadstäckningsgrad, men eftersom det rör sig om relativt lite pengar får området endast en marginell påverkan på den totala kostnadstäckningsgraden.

För exploateringsområdena (Björklunda II, Förnyelse väster och Norra Sjöröd) varierar kostnadstäckningen mer, vilket kan bero på olika förutsättningar för VA-utbyggnaden. För förtätningen är kostnadstäckningen beräknad till 90 %, vilket innebär att Hässleholms kostnader för att ordna enstaka anslutningarna inom befintliga verksamhetsområden inte täcks av nuvarande anläggningsavgifter fullt ut.

Totalt sett är kostnadstäckningsgraden med gällande anläggningstaxa 2022 beräknad till 71 %. För att taxan ska ge full kostnadstäckning krävs därför en relativt kraftig höjning av avgifterna. Att ta fram ett förslag till nya anläggningsavgifter som beräknas ge en viss täckningsgrad kan göras på flera olika sätt – det går att simulera fram

många olika kombinationer av avgiftsnivåer som ger samma slutresultat. Tillsammans med Hässleholm Miljö har VA Strategi därför under projektet testat att simulera olika avgiftsförslag och jämfört dessa mot gällande taxa.

Om gällande taxa höjs så att den ger full kostnadstäckning blir konsekvenserna för en del fastigheter väldigt kraftiga – de fastigheter som påverkas mest skulle få en avgiftshöjning på ca 65 % jämfört med gällande taxa. Enligt avgörande i statens Varnämnd kan det vara oskäligt med en sådan stor höjning under en för kort tidsperiod. Därför föreslår VA Strategi att Hässleholm delar upp denna höjning i flera steg.

Efter den av Hässleholm planerade indexhöjningen på 8,49 % av gällande taxa till årsskiftet 2022/2023, föreslår VA Strategi att anläggningsavgifterna höjs ytterligare vid halvårsskiftet 2023 till en nivå som ger en kostnadstäckning på 84 %. Det är i samband med denna avgiftshöjning som även den nya taxekonstruktionen antas börja gälla. Därefter föreslås en tredje höjning till 2024 som gör att anläggningstaxan når full kostnadstäckning (det vill säga 100 %) för fastigheterna i detta beräkningsunderlag. Den totala kostnadstäckningsgraden beräknas för all utbyggnad, vilket innebär att vissa enskilda områden kommer ha en lägre och andra en högre kostnadstäckning.

Från Hässleholm Miljö har det varit ett önskemål att hitta en balans mellan de olika avgiftsparametrarna i anläggningstaxan som är skälig och rättvis redan i samband med höjningen till halvårsskiftet 2023. Genom att göra detta kan sedan varje parameter höjas lika mycket (procentuellt sett) till 2024. De justeringar som gjorts för att hitta en balans mellan avgiftsparametrarna beskrivs senare i detta kapitel.

Ett annat önskemål från Hässleholm Miljö har varit att den höjning som görs till halvårsskiftet 2023 inte ska resultera i att någon fastighetstyp får en avgiftshöjning på 30 % eller mer, jämfört med den taxa som kommer att gälla från och med årsskiftet 2022/2023. En höjning på 30 % vid halvårsskiftet 2023 skulle motsvara en total höjning under hela året på drygt 40 % när vi tar hänsyn till den indexhöjning som planeras redan till årsskiftet på 8,49 %.

## Förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023

I Tabell 6 presenteras VA Strategis förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023. Tabellen inkluderar både avgiftsnivåer och reduktionsregler som föreslås för de olika avgiftsparametrarna i anläggningstaxan.

Tabell 6: Förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023 (inkl. moms).

a)	Servisavgift					
	En ledning	37 800 kr 80 %				
	Två ledningar	42 525 kr 90 %				
	Tre ledningar	47 250 kr 100 %				
		V	S	Df	Dg	Total avgift
b)	Förbindelsepunktsavgift	10 710 kr 30 %	17 850 kr 50 %	7 140 kr 20 %	-	35 700 kr
c)	Tomtyteavgift	10,11 kr 30 %	16,84 kr 50 %	1,68 kr 5 %	5,05 kr 15 %	33,68 kr
d)	Bostadsenhetsavgift	10 164 kr 40 %	15 246 kr 60 %	-	-	25 410 kr
e)	Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad	-	-	11 865 kr 100 %	-	11 865 kr

De nya föreslagna avgifterna beräknas resultera i en total kostnadstäckning på 84 % för de närmast kommande årens utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen i Hässleholm (se Tabell 7).

Tabell 7: Summering nya anläggningsavgifter (exkl. moms).

Summa investeringsutgifter	54 221 tkr
Summa intäkter	45 561 tkr
Över-/underskott	-8 660 tkr
Kostnadstäckningsgrad	84 %

De nya avgifterna innebär en omfördelning av huvudmannens kostnader, vilket kommer sig av att både konstruktionen av anläggningstaxan och balansen mellan de olika avgiftsparametrarna har förändrats. Denna omfördelning av huvudmannens kostnader påverkar olika typer av fastigheter olika. Nedan följer en analys av de nya föreslagna avgifternas konsekvenser.

## Analys av konsekvenserna av de nya anläggningsavgifterna

### Konsekvenser för exempelfastigheter

För att få en uppfattning om vad det nya förslaget till anläggningsavgifter innebär i praktiken har konsekvenserna av de nya avgifterna jämförts för ett antal exempelfastigheter. De fastigheter som jämförs är dels typhus A och B, två typfastigheter som ofta används i nationell statistik, dels ett antal fastigheter som anses vara intressanta i Hässleholms fall (se Tabell 8).

Tabell 8: Exempelfastigheter som används för att analysera ny föreslagen anläggningstaxa.

Typhus A	En villa med en 800 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Typhus B	Ett flerfamiljshus med 15 lägenheter och en 800 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Villa 1 (VS)	En villa med en 1 200 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för vatten och spillvatten (V S).
Villa 2 (VS)	En villa med en 3 581 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för vatten och spillvatten (V S). Tomtytan motsvarar den maximalt debiterbara tomtytan för en villafastighet som är avgiftsskyldig för V och S.
Parhus	Ett parhus med en bostadsenhet och en 600 m <sup>2</sup> stor tomt per fastighet, som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Flerfamiljshus	Ett flerfamiljshus med 30 bostadsenheter och en 5 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Verksamhet	En verksamhet med 1 000 m <sup>2</sup> BTA och en 4 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Förskola	En förskola med 1 000 m <sup>2</sup> BTA och en 4 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Lagerbyggnad	En fastighet med en lagerbyggnad på 4 000 m <sup>2</sup> BTA och en 6 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).

I Tabell 9 redovisas konsekvenserna för de valda exempelfastigheterna med den nya föreslagna taxan. Den nya taxan jämförs här med de avgifter som antas gälla under den första halvan av 2023, det vill säga avgifter som höjts med 8,49 % från 2022 års nivåer. Som framgår av tabellen varierar avgiftsförändringarna relativt kraftigt – allt från en sänkning på 31 % till en höjning på 28 %. Här bör det dock påpekas att anläggningsavgiften är en engångsavgift. Att tala om en avgiftsförändring för olika fastigheter kan därför vara missvisande – de flesta fastighetsägare som ansluter sina fastigheter till den allmänna anläggningen har inte betalat anläggningsavgift tidigare.



Tabell 9: Konsekvenser av de föreslagna anläggningsavgifterna för utvalda exempelfastigheter (inkl. moms).

	Avgift med taxa fr.o.m. 2023-01-01	Avgift med föreslagen taxa	Förändring	Relativ förändring
Typhus A	123 305 kr	135 307 kr	12 002 kr	10 %
Typhus B	490 140 kr	491 047 kr	907 kr	0 %
Villa 1 (VS)	100 956 kr	128 832 kr	27 876 kr	28 %
Villa 2 (VS)	172 386 kr	192 993 kr	20 607 kr	12 %
Parhus	123 305 kr	128 570 kr	5 265 kr	4 %
Flerfamiljshus	1 025 678 kr	1 013 670 kr	-12 008 kr	-1 %
Verksamhet	280 710 kr	319 326 kr	38 616 kr	14 %
Förskola	464 128 kr	319 326 kr	-144 802 kr	-31 %
Lagerbyggnad	539 128 kr	539 154 kr	27 kr	0 %

De sex första raderna i Tabell 9 avser fastigheter som används för bostadsändamål, närmare bestämt villor, parhus och flerfamiljshus. Samtliga dessa fastigheter får en avgiftshöjning jämfört med gällande taxa, i synnerhet villorna. Att just villorna får de tydligaste höjningarna (procentuellt sett) beror bland annat på vilka avgiftsparametrar som förändrats mest jämfört med gällande avgiftsnivåer i Hässleholm.

Som visas i Tabell 10 är servis- och förbindelsepunktsavgiften de enda parametrarna som höjts i den nya föreslagna taxan. Eftersom servis- och förbindelsepunktsavgiften normalt utgör en stor andel av en villafastighets totala anläggningsavgift får just villorna de största relativa avgiftshöjningarna. Detta kan exempelvis jämföras med ett flerfamiljshus där många bostadsenhetsavgifter gör att servis- och förbindelsepunktsavgiften utgör endast en mindre andel av total avgift.

Tabell 10: Jämförelse av avgiftsparametrarna i gällande och föreslagen ny taxa (inkl. moms).

Avgiftsparametrar	Taxa fr.o.m. 2023-01-01	Föreslagen taxa	Förändring	Relativ förändring
Servisavgift	46 240 kr	47 250 kr	1 010 kr	2 %
Förbindelsepunktsavgift	27 744 kr	35 700 kr	7 956 kr	29 %
Tomtyteavgift	37,50 kr	33,68 kr	-3,82 kr	-10 %
Bostadsenhetsavgift	26 203 kr	25 410 kr	-793 kr	-3 %

För "Villa 1" och "Villa 2" påverkas avgiftsförändringen även av de justeringar som gjorts i reduktionsreglerna. Mer specifikt är bostadsenhetsavgiften i den nya föreslagna taxan fördelad endast på vatten- och spillvattentjänsten, medan den i Hässleholms gällande taxa även är fördelad på vattentjänsten Dg. Konsekvensen blir

att en fastighet med endast V och S debiteras full bostadsenhetsavgift med den nya taxan, vilket den inte hade gjort med gällande taxa (då "endast" 80 % av full avgift).

De tre sista fastigheterna i Tabell 9 avser olika typer av verksamheter, där framför allt de schabloner som används för att omvandla BTA till bostadsenheter påverkar avgiftsförändringen. Som förklarades i början av kapitlet använder Hässleholm idag olika ytschabloner för olika typer av verksamheter. De olika schablonerna skiljer sig dessutom åt relativt mycket.

Det är tveksamt om de olika schablonerna som Hässleholm använder idag kan motiveras ur ett nyttoperspektiv. Därför har ett mål med den nya föreslagna taxan varit att fastigheter i bostadskategorin ska hanteras på samma sätt vad gäller omvandling av BTA till bostadsenheter. I den nya föreslagna taxan är därför grundregeln att varje påbörjat 300-tal m<sup>2</sup> BTA räknas som en bostadsenhet. Det finns dock ett undantag till denna regel – lagerbyggnader. Eftersom lagerbyggnader anses ha en lägre nytta används en något högre schablonyta för dessa (400 m<sup>2</sup>).

För att återkoppla till Tabell 9 beror till exempel sänkningen för förskolan med 31 % på att en betydligt högre schablonyta nu används jämfört med gällande taxa (300 m<sup>2</sup> istället för 100 m<sup>2</sup>). Detta resulterar i färre bostadsenheter och därmed även en klart lägre total avgift. Det motsatta gäller för fastigheten "Verksamhet", där 300 m<sup>2</sup> nu används istället för tidigare 400 m<sup>2</sup>, vilket ger fler bostadsenheter och en högre avgift jämfört med gällande taxa. För "Lagerbyggnad" används samma schablonyta, vilket är en bidragande faktor till att denna exempelfastighet får en nästintill oförändrad avgift.

### **Balansen mellan de olika avgiftsparametrarna**

VA Strategi arbetar utifrån principen att hitta en god balans mellan de kostnads- och nyttorelaterade avgiftsparametrarna i anläggningstaxan. Det kan vara svårt att bedöma vad som är god balans och därför har VA Strategi tagit fram en metod för att kunna analysera lagens krav och vägledande praxis i anläggningstaxan.

Som förklarades i Kapitel 3 är servisavgiften att se som en ren kostnadsparameter, medan förbindelsepunkts- och bostadsenhetsavgiften ses som rena nyttoparametrar. Tomtyteavgiften är främst att se som en kostnadsparameter, men kan i viss mån även ses spegla nyttan. VA Strategi bedömer därför att 80 % av tomtyteavgiften kan anses vara kostnadsrelaterad, och resterande 20 % nyttorelaterad. Utifrån denna bedömning kan fördelningen kostnad/nytta beräknas för anläggningsavgiften för exempelvis ett typhus A. Med de nya föreslagna avgifterna i Hässleholm blir denna fördelning 51/49 % (se Diagram 1), vilket bör säkerställa att lagens krav på en rättvis och skälig fördelning uppfylls.

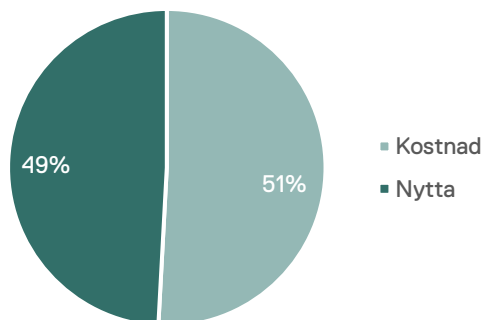


Diagram 1: Andel kostnads-/nyttoparametrar för anläggningsavgiften för typhus A.

Ett annat möjligt sätt att analysera balansen i den nya föreslagna taxan är att jämföra anläggningsavgiften för typhus A med avgiften för typhus B. Vid beräkning av anläggningsavgift är den enda skillnaden mellan de två fastigheterna att typhus B debiteras 14 st fler bostadsenhetsavgifter. Genom att ställa avgiften för typhus B i relation till typhus A kan ett potentiellt nyckeltal beräknas fram som beskriver hur många gånger större anläggningsavgiften är för typhus B (se Tabell 11). Hur högt eller lågt talet blir styrs av hur stor (eller liten) bostadsenhetsavgiften är i förhållande till övriga avgiftsparametrar.

Tabell 11: Förhållandet mellan anläggningsavgiften för typhus A och B (inkl. moms).

Anläggningsavgift typhus A	135 307 kr
Anläggningsavgift typhus B	491 047 kr
Avgift typhus B/avgift typhus A	3,63

Från Tabell 11 framgår att anläggningsavgiften för typhus B, med de nya föreslagna avgifterna, är 3,63 gånger större än avgiften för typhus A. Det ska poängteras att varken vattentjänstlagen eller praxis säger något om hur förhållandet mellan avgiften för typhus A och B bör se ut. Från en analys gjord av VA Strategi framgår det dock att drygt hälften (146) av Sveriges samtliga kommuner ligger inom spannet 2,5–3,5 (baserat på kommunernas taxor 2021, sammanställt från Svenskt Vatten), med ett medelvärde på 3,17 (se Bilaga 1). Hässleholms 3,63 ligger med andra ord något högt sett ur ett nationellt perspektiv, vilket indikerar att bostadsenhetsavgiften är hög i relation till övriga parametrar. Dock innebär 3,63 ett steg nedåt jämfört med gällande taxa, där avgiften för typhus B är 3,98 gånger större än avgiften för typhus A.

En hög bostadsenhetsavgift relativt övriga avgiftsparametrar behöver inte vara något negativt. I Hässleholms fall skulle det snarare kunna ses som nödvändigt eftersom en större schablon för omvandling av BTA till bostadsenheter används jämfört med

genomsnittet i Sveriges kommuner (där det vanligaste är att 150 m<sup>2</sup> används). I Hässleholm betalar därför en verksamhet ett färre antal bostadsenhetsavgifter än en likadan verksamhet i genomsnittskommunen, vilket kan motivera en högre relativ nivå på bostadsenhetsavgiften.

### Tomtyteavgiften och tomtbegränsningen

Som förklarades i Kapitel 3 är huvudtanken att tomtbegränsningen ska spegla kostnaden för att dra distributionsledningar förbi en fastighet. Med detta som utgångspunkt bör generellt en större fastighet som kräver fler meter ledning betala en högre tomtbegränsning än en mindre fastighet. Hur stor avgiftsskillnaden blir mellan två olika stora fastigheter är en konsekvens av storleken på tomtbegränsningen i relation till övriga parametrar, eftersom detta avgör vilken tomtbegränsning en viss fastighet får debiteras för.

För att bedöma vilken avgiftsskillnad som går att motivera mellan två olika stora fastigheter har kostnadsskillnaden som Hässleholm har för att dra distributionsledningar förbi fastigheterna beräknats. De fastigheter som jämförs i Bild 1 är typhus A och en villafastighet med en tomtbegränsning 3 217 m<sup>2</sup>. Tomtbegränsningsstorleken 3 217 m<sup>2</sup> är den tomtbegränsning Hässleholm maximalt får debiteras för en villafastighet med samtliga fyra vattentjänster med de nya föreslagna avgifterna. Detta baserat på tomtbegränsningsregeln i normalförslaget.

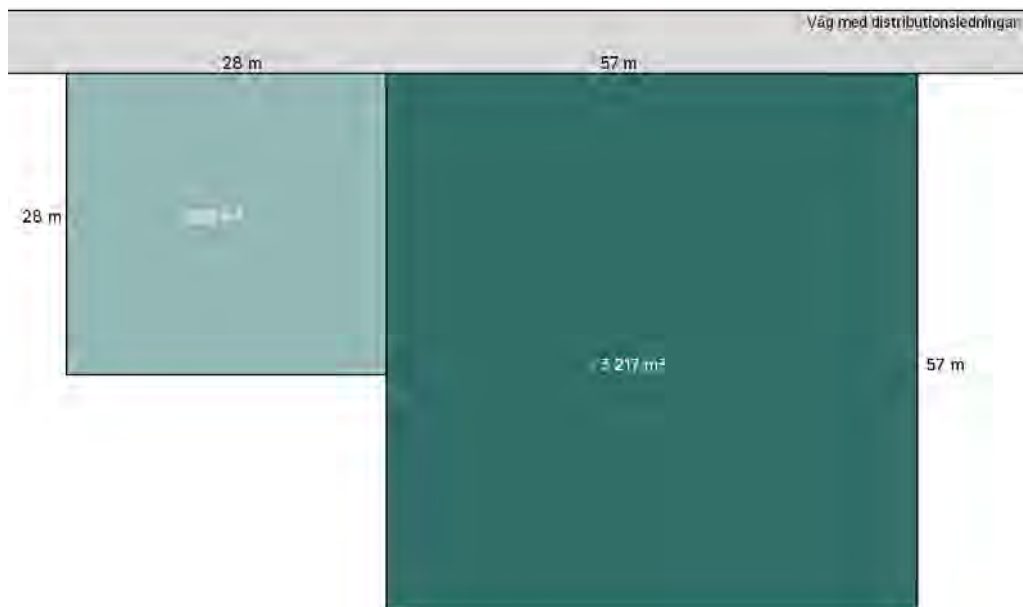


Bild 1: Jämförelse av typhus A och en villafastighet med maximal debiterbara tomtbegränsning.

Om antagandet görs att båda fastigheterna är helt kvadratiska i sin utformning behöver huvudmannen dra drygt 28 meter ledning förbi den första fastigheten, och

knappt 57 meter ledning förbi den andra. Skillnaden mellan fastigheterna är drygt 28 meter, vilket medför en högre kostnad för att dra ledningar förbi den större fastigheten. Hur stor kostnadsskillnaden fastigheterna emellan blir beräknas genom att multiplicera skillnaden i meter ledning, det vill säga 28 meter, med den genomsnittliga kostnaden per meter ledning, vilken Hässleholm Miljö uppskattat till ca 10 tkr (exkl. moms). I exemplet ovan resulterar detta i en kostnadsskillnad mellan typhus A och den större villafastigheten på ca 284 tkr (exkl. moms).

En kostnadsskillnad på 284 tkr innebär att avgiftsskillnaden mellan fastigheterna inte bör bli högre än just 284 tkr, eftersom en högre avgiftsskillnad än så är svår att motivera ur ett kostnadsperspektiv. Även om tomyteavgiften främst är att se som en kostnadsrelaterad avgiftsparameter är en stor avgiftsskillnad inte alltid önskvärd två villafastigheter emellan. Med de nya föreslagna anläggningsavgifterna i Hässleholms kommun blir avgiftsskillnaden mellan de två fastigheterna i exemplet ovan ca 65 tkr (exkl. moms), vilket är betydligt mindre än motsvarande kostnadsskillnad och en avgiftsskillnad som bör kunna motiveras.

### Förslag till anläggningsavgift för annan fastighet

I P120 beskrivs annan fastighet som en fastighet som har sin huvudsakliga nytta kopplad till storleken på fastigheten (snarare än till storleken på eventuella byggnader som finns på fastigheten). Eftersom eventuella byggnader inte anses utgöra ett rättvist mått på nyttan av fastighetens tillgång till VA debiteras inte annan fastighet någon bostadsenhetsavgift. Istället speglas nyttan för annan fastighet genom en tomyteavgift som är högre än den för bostadskategorin.

För att beräkna tomyteavgiften för annan fastighet utgår VA Strategi från ett antal exempel på bostadsfastigheter som anses likna den typ av annan fastighet som kan tänkas komma att anslutas till den allmänna anläggningen i kommunen framöver, sett främst till antalet bostadsenheter i relation till tomytan. Bostadsenhetsavgiften som dessa exempelfastigheter hade betalat med den nya föreslagna taxan omvandlas sedan till en kvadratmeteravgift som läggs på tomyteavgiften för annan fastighet. I Tabell 12 presenteras de exempelfastigheter som används i beräkningarna för annan fastighet.

Tabell 12: Exempelfastigheter som används för att beräkna tomyteavgift för annan fastighet.

Exempelfastighet*	Bostadsenheter/-ekvivalenter	Tomyta
Villa 1	1	500 m <sup>2</sup>
Villa 2	1	800 m <sup>2</sup>
Villa 3	1	1 000 m <sup>2</sup>
Verksamhet 1	1	1 500 m <sup>2</sup>
Verksamhet 2	2	2 250 m <sup>2</sup>
Verksamhet 3	4	5 000 m <sup>2</sup>

\*Samtliga fastigheter antas förses med alla fyra vattentjänster.

Som framgår av tabellen varierar exempelfastigheternas antal bostadsenheter mellan 1–4, och deras tomtyta mellan 500–5 000 m<sup>2</sup>. Variationen är tänkt att spegla olika typer av annan fastighet, där exempelvis en laddstation för elbilar kan antas bäst speglas av villafastigheterna i tabellen ovan, med endast en bostadsenhet och tomtyta på upp till 1 000 m<sup>2</sup>. I andra änden skulle till exempel en biltvätt kunna antas bäst speglas av någon av verksamheterna, med ett något högre antal bostadsenheter och en större tomtyta.

Genom att beräkna den totala bostadsenhetsavgiften för respektive exempelfastighet får vi fram den nyttoavgift som en annan fastighet med samma antal bostadsenheter *inte* behöver betala, just eftersom denna fastighetskategori inte debiteras någon bostadsenhetsavgift. Dock bör en annan fastighet med liknande förutsättningar kunna anses ha en likvärdig nytta, vilket rimligtvis bör resultera i en likvärdig nyttoavgift. Därför slår vi ut respektive exempelfastighets bostadsenhetsavgift på fastighetens tomtyta, och på så vis får vi fram en nyttoavgift per m<sup>2</sup> tomtyta som läggs på tomtyteavgiften för annan fastighet (se Tabell 13).

Tabell 13: Beräkning av extra nyttodel på tomtyteavgiften för annan fastighet (inkl. moms).

Exempelfastighet	Bostadsenhetsavgift	Bostadsenhetsavgift per m <sup>2</sup> tomtyta
Villa 1	25 410 kr	50,82 kr
Villa 2	25 410 kr	31,76 kr
Villa 3	25 410 kr	25,41 kr
Verksamhet 1	25 410 kr	16,94 kr
Verksamhet 2	50 820 kr	22,59 kr
Verksamhet 3	101 640 kr	20,33 kr
Genomsnittlig bostadsenhetsavgift per m <sup>2</sup> tomtyta		27,98 kr

Den genomsnittliga bostadsenhetsavgiften per m<sup>2</sup> tomtyta på 27,97 kr adderar vi till den tomtyteavgift som föreslagits för bostadskategorin (33,68 kr), för att på så vis landa i en föreslagen tomtyteavgift för annan fastighet. Resultatet blir 61,65 kr/m<sup>2</sup>. VA Strategis förslag till anläggningsavgift för annan fastighet i Hässleholm presenteras i sin helhet i Tabell 14.

Tabell 14: Förslag till anläggningsavgift för annan fastighet i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023 (inkl. moms).

a)	Servisavgift					
	En ledning	37 800 kr 80 %				
	Två ledningar	42 525 kr 90 %				
	Tre ledningar	47 250 kr 100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Total avgift</i>
b)	Förbindelsepunktsavgift	10 710 kr 30 %	17 850 kr 50 %	7 140 kr 20 %	-	35 700 kr
c)	Tomtyteavgift	20,96 kr 34 %	33,91 kr 55 %	1,85 kr 3 %	4,93 kr 8 %	61,65 kr
d)	Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad	-	-	11 865 kr 100 %	-	11 865 kr

Notera att de föreslagna reduktionsreglerna för tomyteavgiften skiljer sig något mellan annan fastighet och bostadskategorin. Mer specifikt är en större andel av tomyteavgiften här fördelad på V och S, och en mindre andel på dagvattentjänsterna. Detta beror på att den extra nyttodel som lagts på tomyteavgiften för annan fastighet är framräknad utifrån bostadsenhetsavgiften i Tabell 6, vilken endast är uppdelad på V och S. Därför har även den extra nyttodelen fördelats på just V och S, och alltså inte på någon av dagvattentjänsterna.

### Förslag till anläggningsavgift för allmän platsmarkhållare (APH)

VA Strategis metod för att beräkna avgiften för APH bygger på att omvandla Dg-avgiften för en samling exempelfastigheter till en avgift per m<sup>2</sup> allmän platsmark. Mer specifikt har ett antal verkliga områden i kommunen valts ut som speglar kommande utbyggnad av den allmänna anläggningen och som förses/ska förses med vattentjänsten Dg. Därefter har den totala tomytan för fastigheterna i området tagits fram, liksom den totala ytan för områdets lokalgator.

Eftersom tomyteavgiften är den enda avgiftsparametern i de nya föreslagna anläggningsavgifterna som är fördelad på vattentjänsten Dg går det att räkna fram den totala Dg-avgiften för fastigheterna i respektive exempelområde genom att multiplicera total tomyta med Dg-andelen av tomyteavgiften (vilket enligt Tabell 6 är 5,05 kr). Den totala Dg-avgiften slås sedan ut på områdets totala yta lokalgata, och översätts avslutningsvis till en avgift per m<sup>2</sup> allmän platsmark. I Tabell 15 presenteras beräkningarna av avgiften för APH, och i Tabell 16 presenteras VA Strategis förslag till avgift per m<sup>2</sup> allmän platsmark i sin helhet.

Tabell 15: Beräkning av avgift för APH (inkl. moms).

Exempelområde*	Total tomtyta	Total yta lokalgata	Total Dg-avgift	Dg-avgift per m <sup>2</sup> lokalgata
Område 1	14 966 m <sup>2</sup>	1 061 m <sup>2</sup>	75 617 kr	71,27 kr
Område 2	45 615 m <sup>2</sup>	5 060 m <sup>2</sup>	230 474 kr	45,55 kr
Område 3	23 325 m <sup>2</sup>	6 034 m <sup>2</sup>	117 852 kr	19,53 kr
Genomsnittlig Dg-avgift per m <sup>2</sup> lokalgata				45,45 kr

\*Samtliga områden antas förses med vattentjänsten Dg, och all tomtyta antas vara debiterbar.

Tabell 16: Förslag till anläggningsavgift för APH i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023.

	Exkl. moms	Inkl. moms
Avgift per m <sup>2</sup> allmän platsmark	36,36 kr	45,45 kr

Resonemanget bakom detta sätt att räkna ut en avgift för APH är att huvudmannen sannolikt hade haft lika stora kostnader för att leda bort dagvattnet från ytan oavsett om den hade varit kategoriserad som lokalgata (och därmed avgiftsskyldig för fastighetsägarna) eller som allmän väg/platsmark (och därmed avgiftsskyldig för APH). Det är därför Dg-avgiften som fastighetsägarna i respektive exempelområde betalar per m<sup>2</sup> lokalgata direktöversätts till en avgift per m<sup>2</sup> allmän platsmark.

## Förslag till anläggningsavgifter 2024

VA Strategis förslag till nya anläggningsavgifter som beskrivits i detta kapitel antas börja gälla vid halvårsskiftet 2023. Detta förslag innebär att anläggningstaxans kostnadstäckningsgrad höjs till 84 %. För att nå full kostnadstäckning behöver avgifterna höjas ytterligare, vilket Hässleholm föreslås göra i ett nästa steg till årsskiftet 2023/2024. VA Strategis förslag till nya anläggningsavgifter 2024 presenteras i sin helhet i Bilaga 2. Detta förslag innefattar inga ytterligare konstruktionsförändringar, och varje avgiftsparameter har höjts lika mycket (procentuellt sett). Detta innebär att balansen i anläggningstaxan behålls på samma nivå som beskrivits i detta kapitel. Att varje parameter höjs lika mycket innebär också att olika typer av fastigheter får samma procentuella avgiftsförändring – ingen omfördelning av huvudmannens kostnader sker.



## 5. Långsiktig ekonomisk prognos

Syftet med en långsiktig ekonomisk prognos är att bedöma den ekonomiska ställningen för VA i kommunen ur ett längre perspektiv (i detta fall tio år), och genom detta skapa en så god bild av framtiden som möjligt. Den långsiktiga ekonomiska simuleringen tas fram genom en beräkningsmodell. Modellen gör det möjligt att prognosticera kommunens behov av framtida VA-taxejusteringar, med fokus på brukningstaxan.

I detta kapitel beskrivs resultatet av den långsiktiga ekonomiska simuleringen som gjorts för Hässleholm, liksom det underlag som ligger till grund för denna simulering.

### Beräkningsförutsättningar

För att kunna genomföra den ekonomiska simuleringen har Hässleholm tillhandahållit underlag till VA Strategi, bland annat i form av ekonomiska rapporter, budgetar, investeringsplaner och bedömningar om framtida nya anslutningar. Underlagen har granskats utifrån rimlighetsnivå och huruvida de uppfyller de redovisningsregler som ska gälla. I förekommande fall har VA Strategi tillsammans med Hässleholm diskuterat vilka belopp och förutsättningar som ska användas i modellen.

Beräkningsmodellen som används för ekonomisimuleringen utgår från ett visst startår. För Hässleholm utgör 2023 startåret, vilket kräver att uppgifter från tidigare år tas fram och sammanställs för att få rätt ingångsvärden till startåret. Uppgifter från 2021 och bakåt har funnits tillgängliga och är pålitliga eftersom de speglar verkligt utfall. Mellanåret, det vill säga 2022, är dock förknippat med större osäkerheter eftersom året ännu inte är över. För 2022 har därför VA Strategi tillsammans med Hässleholm gjort olika antaganden, till exempel avseende årets resultat och volymen av nya investeringar under året. De antaganden som gjorts har baserats på underlag som Hässleholm levererat till VA Strategi och vad som ansetts vara rimligt i övrigt.

Liksom innevarande år är även framtiden förknippade med osäkerheter. Ju längre fram i tiden vi blickar, desto större blir osäkerheterna. Därför har även olika antaganden gjorts för perioden 2023-2032, vilket är den tidsperiod ekonomisimuleringen omfattar.

Som förklarades i Kapitel 2 framgår det från propositionen till vattentjänstlagen att tillfälliga överuttag och underskott bör återföras/kompenseras till VA-kollektivet inom de närmaste tre åren – under en generation. Därför har simuleringsarbetet utgått från att upparbetade över-/underskott behöver justeras inom just tre år. Målet med arbetet har varit att identifiera de årliga taxejusteringar som gör att VA-verksamheten i Hässleholm går  $\pm 0$  över varje given treårsperiod.

Enligt propositionen framgår det även att en något längre tid än tre år godtas om kommunen har en plan för hur utjämningen ska ske. Exakt vad en "något längre tid"

innebär är svårt att säga, men troligtvis inte mer än 4–5 år. Hässleholm går in i simuleringens startår med stora upparbetade underskott, och under simuleringarbetet har det framgått att Hässleholm med största sannolikhet också kommer göra stora underskott de närmast kommande åren. Detta även om stora taxehöjningar skulle göras dessa år. Därför hade möjligheten att använda en längre period än tre år för att hämta in upparbetade underskott kunnat vara till nytta. Med bakgrund av detta har en alternativ version av simuleringmodellen tagits fram som utgår från att över-/underskott kan kompenseras inom fem år.

Avslutningsvis, som nämndes i början av kapitlet fokuserar ekonomisimuleringarbetet främst på brukningstaxan. Att mindre fokus läggs på anläggningstaxan beror bland annat på att det finns en tydlig gräns för vilka kostnader anläggningstaxan får och inte får täcka – den får täcka huvudmannens kostnader för kommande VA-utbyggnad, men inte mer. För brukningstaxan finns inte samma tydliga gräns, utan den får täcka alla kostnader som inte täcks av anläggningstaxan, förutsatt att de är nödvändiga för VA-verksamheten.

Att i simuleringen laborera med olika nivåer på anläggningstaxan skulle kunna innebära en risk att nivåer som ger mer än 100 % kostnadstäckning används. Eftersom detta inte är tillåtet ligger istället fokus på att simulera olika nivåer på brukningstaxan. Dock bör det nämnas att ekonomisimuleringen tar hänsyn till VA Strategis nya föreslagna anläggningstaxa i Hässleholm 2023 (se Kapitel 4) och 2024 (se Bilaga 2). De anläggningsavgifter som i ekonomisimuleringen beräknas komma in från nya anslutningar utgår med andra ord från VA Strategis föreslagna avgiftsnivåer.

## Viktiga antaganden

### Resultatfond

Ett viktigt antagande som gjorts avser storleken på resultatfonden vid ingången av startåret, det vill säga det upparbetade över-/underskott vid starten av 2023. Detta antagande är viktigt eftersom huvudmannen har en begränsad tid på sig att återföra ett överuttag till kollektivet, alternativt hämta in ett underskott för att det inte ska anses vara skattefinansierat. Resultatfondens storlek vid ingången av startåret påverkar därmed behovet av nödvändiga taxehöjningar i ekonomisimuleringen.

I sin redovisning har Hässleholm idag inte något som heter "resultatfond", utan eventuella upparbetade över-/underskott ligger som en del av det egna kapitalet. Detta har gjort det svårt att definiera resultatfonden och därmed krävt ett antagande. Det antagande som gjorts är att resultatfonden var  $\pm 0$  vid ingången av 2018. Därefter har underlag levererat från Hässleholm använts för att ta fram det ackumulerade resultatet 2018–2021, vilket beräknats till -848 tkr vid utgången av 2021. Vidare beräknas Hässleholm under 2022 göra ett underskott på ca 21 mkr, vilket ger ett upparbetat underskott vid ingången av 2023 på knappt 22 mkr (se Tabell 17).

Tabell 17: Beräkning av resultatfond vid ingången av 2023.

	Resultat	Ackumulerat resultat
Resultatfond vid ingången av 2018	0 tkr	0 tkr
Resultat 2018	-97 tkr	-97 tkr
Resultat 2019	-212 tkr	-309 tkr
Resultat 2020	808 tkr	499 tkr
Resultat 2021	-1 347 tkr	-848 tkr
Resultatprognos 2022	-20 841 tkr	-21 689 tkr

### Obeskattade reserver

Hässleholm Miljö har i sin balansräkning idag en post för obeskattade reserver som uppgår till ca 68 mkr. Under projektet har möjligheten att utnyttja dessa för att minska behovet av framtida taxehöjningar diskuterats, och önskan från Hässleholm Miljö är att göra detta. Därför antas de obeskattade reserverna först och främst användas för att täcka det beräknade ackumulerade underskottet vid utgången av 2022 på knappt 22 mkr (se Tabell 17). Resterande del antas sedan kunna användas för att täcka hela eller delar av kommande års underskott (så långt pengarna räcker).

### Nya anslutningar

I Hässleholm finns en uttalad ambition från kommunen om att bygga 3 000 nya bostäder till 2030, som antas anslutas till kommunalt VA. Enligt Hässleholm Miljö är detta dock inte realistiskt, inte minst med tanke på den historiska utbyggnadstakten som varit betydligt lägre. Ett antagande har därför gjorts att ca 2 000 nya bostäder kommer anslutas under den tioårsperiod ekonomisimuleringen omfattar. Vilka typer av anslutningar det handlar om och hur fördelningen av dessa ser ut beskrivs i Tabell 18. Som framgår av tabellen antas de flesta nyanslutningar vara jämnt fördelade över tid. Undantaget är anslutningarna i befintliga omvandlingsområden på landsbygden, där Hässleholms utbyggnadsplan använts som underlag för den uppskattade fördelningen.

Tabell 18: Uppskattad utbyggnadstakt i Hässleholm 2023–2032.

Typ av anslutning	Anslutningstillfälle	Antal bostäder
Enstaka anslutningar av enbostadshus inom befintliga verksamhetsområden	Jämnt fördelat över ekonomisimuleringens 10-årsperiod	50 st
Anslutning av enbostadshus i befintliga omvandlingsområden på landsbygden	Fördelat (ojämnt) mellan 2023 och 2035	265 st
Anslutning av enbostadshus i nyexploateringsområden	Jämnt fördelat över ekonomisimuleringens 10-årsperiod	335 st
Anslutning av flerbostadshus i nyexploateringsområden	Jämnt fördelat över ekonomisimuleringens 10-årsperiod	1 360 st

Det kan noteras att en del av de anslutningar som ingår i Tabell 18 även finns med i beräkningsunderlaget för de nya föreslagna anläggningsavgifterna (se Kapitel 4). Dock har ekonomisimuleringen ett mer långsiktigt perspektiv än de tre år som används vid beräkningarna av nya anläggningsavgifter. Därför ingår det här fler områden och anslutningar än i det underlag som VA Strategis avgiftsförslag i Kapitel 4 baseras på.

De antaganden som görs för nya anslutningar påverkar ekonomisimuleringen på två sätt: dels tas anläggningsavgift ut vid anslutningstillfället, dels tas brukningsavgifter ut löpandes därefter. Både uttag av anläggnings- och brukningsavgifter påverkar det årliga resultatet, även om brukningsavgifterna får en tydligare effekt (eftersom de intäktsförs direkt, i jämförelse med anläggningsavgifterna som intäktsförs över tid). Löpande brukningsavgifter antas debiteras från och med det år anslutningen sker, vilket innebär att antaganden kring anslutningstillfället får en stor betydelse för simuleringen – ju tidigare en anslutning sker, desto fler år kommer fastigheten generera löpande brukningsavgifter, och desto större positiv påverkan på resultatet kommer fastigheten få.

Anläggningsavgift för samtliga nyanslutningar har beräknats enligt VA Strategis förslag till nya avgifter 2023 och 2024. Brukningsavgifter har beräknats enligt de simuleringar som gjorts i beräkningsmodellen för ekonomisimuleringen, med hänsyn även tagen till den index-höjning Hässleholm planerar genomföra vid årsskiftet 2022/2023.

### **Nya investeringar**

I Hässleholm finns idag ett stort investeringsbehov, bland annat kopplat till reningsverken där både nya reningsverk behöver byggas och befintliga behöver renoveras. Stora investeringsbehov finns även kopplat till vattenverken, och som förklarades ovan finns ambitiösa planer kopplade till utbyggnad av den allmänna anläggningen. Investeringarna som planeras göras kommer tillsammans leda till både högre avskrivnings- och räntekostnader. Räntekostnaderna ökar dels som en konsekvens av att räntenivåerna stiger, dels på grund av att investeringarna i sig leder till ett ökat lånebehov (och därmed en större summa pengar som ränta beräknas på).

Att stora investeringar behöver genomföras i Hässleholm är en sak som är säker. Mer osäkert är dock vilka investeringar som faktiskt kommer att genomföras och när. Osäkerheterna blir ännu mer påtaglig när investeringsbehovet är så stort som det är i Hässleholm idag – kommer alla nödvändiga investeringar verkligen genomföras som planerat? De avskrivnings- och räntekostnader som är förknippade med nya investeringar beror på när i tiden investeringarna genomförs och tas i bruk. Därför får de antaganden som görs för de nya investeringarna stor betydelse för resultatet av ekonomisimuleringen. I Tabell 19 ges en överblick över de planerade nya investeringarna i Hässleholm.

Tabell 19: Bedömd investeringstakt i Hässleholm 2023–2032 (tkr exkl. moms).

År	Summa nya investeringar	Varav reningsverk	Varav vattenverk	Varav ledningsnät/ VA-utbyggnad	Varav övrigt
2023	200 636	53 100	31 100	104 636	11 800
2024	145 236	37 100	36 800	61 936	9 400
2025	218 036	64 500	44 500	92 436	16 600
2026	187 456	42 100	29 200	90 056	26 100
2027	170 306	51 100	28 800	76 406	14 000
2028	156 566	50 100	20 100	65 266	21 100
2029	149 596	54 100	15 100	64 096	16 300
2030	156 466	66 100	12 100	63 966	14 300
2031	179 106	64 600	14 100	87 106	13 300
2032	155 846	54 600	18 100	67 346	15 800

För investeringarna ovan antas komponentavskrivning tillämpas, vilket innebär att olika delar av investeringarna skrivs av på olika lång tid baserat på (i första hand) Hässleholm Miljöns egna avskrivningstider. För vissa av investeringarna, där Hässleholm Miljö har haft svårt att uppskatta hur de ska fördelas, har fördelningsnycklar som VA Strategi använt i tidigare ekonomisimuleringsprojekt med andra kommuner tillämpats.

### Inflation och ränta

Två avslutande viktiga faktorer som påverkar simuleringsresultatet är de inflations- och räntenivåer som antas gälla under den period simuleringen omfattar. Antaganden som gjorts i samband med detta är naturligt förknippade med stora osäkerheter, inte minst på grund av rådande omvärldsfaktorer. Utifrån gällande förutsättningar har dock en uppskattning gjorts – en uppskattning som innebär en inflation på 8 % för år 2023 och 5 % för år 2024, för att sedan gå ner till 3 % år 2025 och samtliga resterande år.

Räntenivåer har räknats fram utifrån underlag levererat från Hässleholm. Låneräntan antas ligga på 3 % under hela perioden som simuleringen omfattar. Hässleholm har dock ett antal lån med bunden ränta. I modellen har det tagits hänsyn till detta.

Det belopp som ränta belöper på antas vara tillgångarnas samlade värde (bokfört värde), minskat med kvarvarande (ej återförda) anläggningsavgifter. För Hässleholms del finns dock en skillnad mellan det beloppet och de faktiska skulderna där ränta belöper på. Skillnaden uppgår till ca 192 mkr. I modellen har detta modellerats genom att av det totala kapitalbehovet (bokfört värde på tillgångar minus ej återförda

anläggningsavgifter) är 192 mkr räntefritt.

Utöver ränta betalas en kommunal borgensavgift. VA Strategi ställer sig tveksam till att en sådan kommunal avgift kan anses vara en nödvändig kostnad i enlighet med vattentjänstlagen. I modellen finns den dock med, och uppgår till 0,68 % av den totala räntebärande skulden.

## Resultat och analys

### Grundmodell

I Tabell 20 presenteras det bedömda behovet av framtida höjningar av brukningstaxan i Hässleholm. Uppgifterna i tabellen är hämtade från den grundmodell som tagits fram utifrån underlagen som levererats till VA Strategi. Denna grundmodell förutsätter att upparbetade över-/underskott måste kompenseras inom en treårsperiod. Modellen utgår även från att befintliga obeskattade reserver om 68 mkr används för att täcka hela det prognosticerade underskottet 2022 respektive 2023, samt knappt hälften av det uppskattade underskottet 2024. I Tabell 20 har de delar av underskotten som täcks av de obeskattade reserverna dragits bort från resultatet 2022–2024.

Tabell 20: Nödvändiga taxejusteringar i Hässleholm 2023–2032, grundmodell.

År*	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Nödvändig taxejustering	-	30 %*	17 %	16 %	20 %	16 %	7 %	0 %	2 %	5 %	4,5 %
Årligt resultat (tkr)	0	0	-15 069	-21 716	-4 383	15 957	20 036	7 633	-1 057	-486	-1 667
Akkumulerat resultat (tkr)	0	0	-15 069	-36 785	-41 168	-25 211	-5 175	2 457	1 400	914	-753

\*Taxehöjningen antas göras först vid halvårsskiftet. Eftersom Hässleholm även planerar att höja taxan vid årsskiftet 2022/2023 enligt index (8,49 %) blir den totala höjning för 2023 högre än den som visas i tabellen.

Även om de obeskattade reserverna används för att täcka underskotten 2022, 2023 och (del av) 2024 krävs kraftiga taxehöjningar redan från början. Detta beror på att taxan helt enkelt ligger på en väldigt låg nivå i Hässleholm idag i relation till de nödvändiga kostnaderna. För att få upp taxan på en nivå som innebär att underskotten från 2024–2026 hämtas tillbaka inom tre år, det vill säga under perioden 2027–2029, krävs därför stora höjningar tidigt.

Efter fem inledande år av taxehöjningar på minst 16 % bedöms behovet av höjningar minska tydligt. År 2029 bedöms taxan till och med kunna ligga kvar oförändrad från året innan och ändå ge ett tydligt överskott. Dock är det viktigt att här påminna om att ekonomisimuleringen är förknippad med stora osäkerheter. Delar av underlaget som har stor betydelse för resultatet kommer sannolikt ändras med tiden, och

osäkerheterna blir större ju längre fram vi kommer. Därför är det viktigaste att fokusera på de första åren, och att från Tabell 20 ta med sig att stora taxehöjningar kommer krävas de närmast kommande åren för att snabbt få upp taxan på en högre nivå.

### Alternativ modell

Utöver grundversionen av modellen har en alternativ version tagits fram som utgår från att upparbetade över-/underskott tillåts kompenseras inom *fem* år, snarare än inom tre år. I övrigt är förutsättningarna mellan de två modellerna desamma, såsom att de obeskattade reserverna används så långt de räcker för att täcka beräknade underskott. Liksom i grundmodellen är de obeskattade reserverna här tillräckliga för att täcka hela det prognosticerade underskottet 2022 respektive 2023, samt en del av underskottet 2024. Resultatet från denna alternativa simulering visas i Tabell 21.

Tabell 21: Nödvändiga taxejusteringar i Hässleholm 2023–2032, alternativ modell.

År*	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Nödvändig taxejustering	-	30 %*	12 %	12 %	20 %	16 %	11 %	10 %	6 %	2 %	0 %
Årligt resultat (tkr)	0	0	-21 504	-35 051	-20 494	-2 878	9 006	22 369	25 501	18 466	4 147
Akkumulerat resultat (tkr)	0	0	-21 504	-56 555	-77 049	-79 927	-70 920	-48 551	-23 050	-4 584	-437

\*Taxehöjningen antas göras först vid halvårsskiftet. Eftersom Hässleholm även planerar att höja taxan vid årsskiftet 2022/2023 enligt index (8,49 %) blir den totala höjning för 2023 högre än den som visas i tabellen.

När upparbetade underskott kan hämtas tillbaka under en längre tidsperiod möjliggörs en mer jämn taxeutveckling över tid. Som framgår av tabellen är taxeutvecklingen i detta alternativa scenario dock inte särskilt mycket jämnare än i grundmodellen. Detta beror på att Hässleholm Miljö önskat att simulera med samma höjning 2023 som i grundmodellen, det vill säga 30 %. Därefter har dock nödvändiga höjningar utgått från förutsättningen att upparbetade över-/underskott hanteras inom en femårsperiod, vilket ger en något mer jämn taxeutveckling än i grundmodellen från 2024 och framåt.

Om en femårshantering faktiskt accepteras är svårt att säga. Den enda vägledningen i frågan kommer från propositionen till vattentjänstlagen, där det framgår att en något längre tid än tre år godtas om huvudmannen har en plan för hur utjämningen ska ske. Fyra år utgör endast ett år mer än den normalt tillåtna tiden, och bör därmed godtas. Sex år är troligtvis *inte* okej eftersom detta skulle innebära en fördubbling. Fem år, som ligger mittemellan, är mer svårbedömt. VA Strategi kan inte med säkerhet säga att en femårshantering accepteras, varför simuleringsresultatet i Tabell 21 bör tas med försiktighet. Det ska även här påpekas att de stora osäkerheterna kring framtiden sannolikt kommer kräva en annan taxeutveckling än den som visas i tabellen.

Avslutningsvis vill VA Strategi påpeka att de nödvändiga taxejusteringarna som presenterats i detta kapitel *inte* bör ses som några direkta rekommendationer, åtminstone inte för de senare åren. Snarare utgör de objektiva bedömningar av hur taxeutveckling hade behövt se ut för att uppfylla generationsprincipen, utifrån de specifika förutsättningar som använts. Oavsett är det dock tydligt att kraftiga höjningar kommer vara nödvändiga i Hässleholm de närmaste åren. Detta är viktigt att ta med sig till nästa kapitel, där VA Strategis förslag till nya brukningsavgifter presenteras. Eftersom båda ekonomisimuleringar som presenterats i detta kapitel utgår från en höjning av brukningstaxan med 30 % till halvårsskiftet 2023 är det just denna höjning som de nya föreslagna avgifterna baseras på.

Som nämndes i introduktion till denna rapport har även brukningsavgiftsnivåer för 2024 beräknats. Två olika alternativ har här tagits fram, baserat på de två simuleringar som presenterats i detta kapitel. De två alternativen innebär en höjning med 12 % respektive 17 % från halvårsskiftet 2023, och dessa presenteras i Bilaga 3.



## 6. Brukningsavgifter

I detta kapitel presenteras VA Strategis förslag till nya brukningsavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023, tillsammans med det underlag som ligger till grund för beräkningarna av de nya avgifterna och konsekvenserna avgifterna får.

### Gällande brukningstaxa i Hässleholm 2022

I Tabell 22 redovisas brukningsavgifterna i Hässleholms kommuns gällande VA-taxa 2022, och i Tabell 23 finns information om de reduktionsregler som används i taxan.

Tabell 22: Brukningsavgift i Hässleholms gällande taxa 2022.

Avgiftsparametrar		Exkl. moms	Inkl. moms
a)	En fast avgift per år	1 619 kr	2 203,75 kr
b)	En avgift per m <sup>3</sup> levererat/mottaget renvatten spillvatten	6,37 kr 12,73 kr	7,96 kr 15,91 kr
c)	En avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	665 kr	831,25 kr
d)	En avgift per år och varje påbörjat 100-tal m <sup>2</sup> tomtyta för annan fastighet	23,28 kr	29,10 kr

Tabell 23: Reduktionsregler i Hässleholms gällande brukningstaxa 2022.

Andel av full avgift som ska erläggas				
	V	S	Df	Dg
Fast avgift	40 %	40 %	20 %	-
Lägenhetsavgift	50 %	50 %	-	-
Tomtyteavgift (annan fastighet)	30 %	30 %	40 %	-

I jämförelse med P120 skiljer sig gällande brukningstaxa genom att den inte innehåller en separat dagvattenavgift. Istället tas dagvattenavgift ut genom den fasta avgiften (a), vilket innebär att den blir samma för alla fastigheter (med undantag för de som debiteras flera fasta avgifter, vilket endast är relativt få avgiftsskyldiga fastigheter i kommunen). För kategorin annan fastighet tar Hässleholm ut dagvattenavgift även genom tomtyteavgiften (d) som gäller endast för denna kategori. Dessa sätt att ta ut dagvattenavgift skiljer sig från P120, där avgift för dagvatten tas ut genom en separat dagvattenavgift och inte genom någon av de andra avgiftsparametrarna.

Vidare tar Hässleholm idag inte ut någon avgift för vattentjänsten Dg från fastighetsägare, utan endast från APH. Om huvudmannen har kostnader för att leda bort dagvatten har även fastighetsägare nytta av Dg-tjänsten och taxan behöver då innehålla en avgift för tjänsten. I P120 är den separata dagvattenavgiften fördelad på både Df och Dg. Eftersom VA Strategis förslag till ny brukningstaxa innebär en övergång till P120 (med undantag för ett mindre antal avsteg och tillägg) innebär den nya taxan en relativt stor konstruktionsförändring kopplad till just dagvattnet.

### **Beräkningsförutsättningar**

Arbetet med att räkna fram nya bruksavgifter görs av VA Strategi i två steg:

1. Den intäkt som gällande avgifter (dagens taxekonstruktion) ger ett år fördelas om i ny taxekonstruktion. Olika alternativ simuleras tills en tillfredsställande avgiftsfördelning uppnås, där målet är en rättvis och skälig fördelning mellan de avgiftsskyldiga.
2. Nödvändig intäkt för kommande år (eller i detta fall andra halvan av 2023) fördelas i vald taxekonstruktion och avgiftsfördelning.

### **Beräkningsunderlag**

Beräkningsunderlaget för omfördelning av intäkter i ny taxekonstruktion, det vill säga det första steget beskrivet ovan, består av:

- procentuell kostnads-/intäktsfördelning för verksamheten uppdelad på vatten, spillvatten och dagvatten
- vald procentuell fördelning mellan fasta och rörliga intäkter
- ett utdrag ur kommunens debiteringssystem Future med samtliga fastigheter och allmänna platsmarkhållare
- underlag för fördelning av dagvattenkostnader – utförd GIS-analys av ytor inom verksamhetsområdet för dagvattentjänster
- total prognostiserad intäkt från bruksavgifterna 2022 med gällande taxa

Efter omfördelningen av gällande intäkter i ny taxekonstruktion är gjord fördelas de nödvändiga kostnaderna för 2023 enligt den nya konstruktionen. Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av beräkningsunderlaget.

### **Kostnadsfördelning per vattentjänst**

Hässleholm Miljö har gått igenom verksamhetens kostnader och delat upp dem per vattentjänst. Resultatet av detta arbete presenteras i Diagram 2.

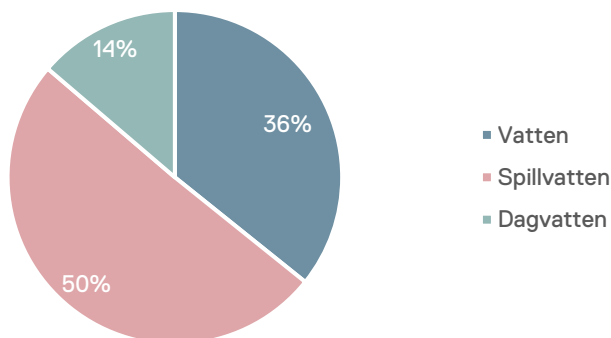


Diagram 2: Kostnadsfördelning per vattentjänst.

Som framgår av diagrammet utgör kostnaderna för spillvatten hälften av de totala kostnaderna, medan vatten står för den större delen av resterande kostnader. Eftersom varje vattentjänst bör "bära sig själv", det vill säga generera intäkter som täcker huvudmannens kostnader kopplade till just den vattentjänsten, är fördelningen ovan en viktig beräkningsförutsättning vid framtagandet av de nya avgifterna.

### Intäktsfördelning per vattentjänst

Liksom för kostnaderna har en fördelning per vattentjänst tagits fram även för intäkterna från gällande brukningstaxa i Hässleholm (se Diagram 3). Detta för kunna bedöma om, och iså fall till viken grad, de olika vattentjänsternas intäktsandelar behöver justeras i den nya konstruktionen för att matcha kostnadsfördelningen.

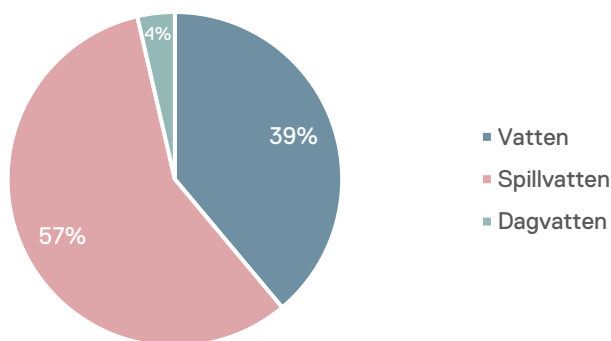


Diagram 3: Gällande intäktsfördelning per vattentjänst i Hässleholm.

Gällande intäktsfördelning visar en tydlig övervikt för spillvatten. Att spillvatten genererar klart högre intäkter än vatten kommer sig bland annat av att den rörliga avgiften i gällande taxa är till 2/3-delar fördelad på just spillvatten, och "endast" till 1/3-del fördelad på vatten.

Från Diagram 3 kan det även noteras en låg andel intäkter från dagvatten. En av förklaringarna till detta har belysts tidigare i kapitlet, nämligen att Hässleholm idag inte tar ut någon avgift för Dg från fastigheter (endast APH). Från fastigheter tas dagvattenavgift ut för Df, och detta sker endast genom den fasta avgiften, där 20 % är fördelade på Df (med undantag för annan fastighet, där dagvattenavgift även tas ut genom den separata tomtteavgiften för denna kategori). På grund av detta utgör dagvattenavgiften för de allra flesta fastigheter en mycket liten andel av total brukningsavgift. Naturligt blir därför också den totala andelen dagvattenintäkter låg i relation till övriga vattentjänster.

Det framgår av Diagram 2 att Hässleholms kostnader kopplade till dagvatten utgör 13 % av de totala kostnaderna. Att dagvattnet endast genererar 4 % av de totala intäkterna innebär därför en tydlig obalans. Eftersom målsättningen är att intäkterna från varje vattentjänst ska matcha de motsvarande kostnaderna krävs att dagvattnets andel av de totala intäkterna höjs relativt kraftigt genom den nya föreslagna taxan.

### **Fördelning mellan fasta och rörliga intäkter**

Varje kommun väljer själv hur intäkterna ska fördelas mellan fasta och rörliga avgifter, detta styrs inte i vattentjänstlagen. Från domstolsavgörande kan vi dock se att brukningsavgifter kan ha en större andel fasta avgifter jämfört med rörliga på grund av verksamhetens kostnadsfördelning. Verksamhetens kostnader är till största del fasta, vilket gör att VA-kollektivets ekonomi kan bli sårbar om en alltför stor andel av intäkterna fördelas på den rörliga avgiften. En vanlig fördelning är att 80-90 % av verksamhetens kostnader är fasta och att endast 10-20 % påverkas av hur mycket vatten som förbrukas i VA-kollektivet (rörlig del).

En brukningstaxa med en hög rörlig avgift innebär en mer sparvänlig taxa. När fastighetsägarna börjar spara vatten genererar dock VA-verksamheten mindre intäkter än beräknat, vilket gör att avgiftsnivåerna måste höjas kommande år. Detta eftersom vattentjänstlagen kräver att VA-verksamheten har en ekonomi i balans med ett nollresultat över tid. Det är viktigt att fördelningen mellan fasta och rörliga intäkter skapar en viss förutsägbarhet så att förväntad intäkt faktiskt kommer in.

Hässleholm har i dag en fördelning mellan fasta/rörliga intäkter på 41/59 % (se Diagram 4). Hässleholm Miljö vill att andelen intäkter från fasta avgifter ökas för att göra intäkterna mer förutsägbara. Därför har en fördelning på 50/50 % valts som förutsättning vid beräkningarna av nya avgifter.

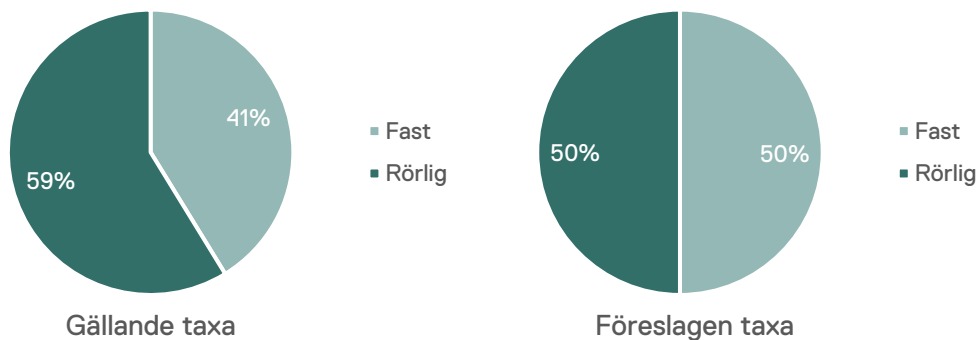


Diagram 4: Fördelning mellan fasta och rörliga intäkter, både gällande fördelning och vald fördelning i ny taxekonstruktion.

Trots en sänkning från dagens 59 % får en andel rörliga avgifter på 50 % fortfarande anses utgöra ett incitament för fastighetsägarna i kommunen att inte slösa på vatten.

## Debiteringsregister

Som grund för beräkningar av nya bruksavgifter används debiteringsregistret, som innehåller uppgifter om alla avgiftsskyldiga och de avgiftsparametrar som behövs för att kunna debitera enligt taxan. Hässleholm Miljö har sitt debiteringsregister i programmet Future, och VA Strategi har fått en kopia på detta register. För att kunna beräkna nya bruksavgifter har registret behövt kompletteras med vissa nödvändiga uppgifter. Att ta fram dessa kompletterande uppgifter har genomförts inom ramen för detta projekt, och nedan beskrivs det arbete som genomförts.

### Förbrukning

I debiteringsregistret finns bland annat uppgifter om förväntad årsförbrukning. Denna tas normalt fram genom att beräkna förbrukningen mellan de två senaste avläsningarna av vattenmätaren. På så sätt är förväntad årsförbrukning känd, och den ligger vanligtvis nära den debiterade förbrukningen. Genom att titta på trender för debiterad förbrukning och antalet nytillkomna tjänster går det att bedöma om den totala förväntade förbrukningen behöver justeras för det år VA-taxans avgifter ska beräknas för.

Hässleholm har haft en relativt jämn förbrukning de senaste åren, även om viss variation förekommer (se Diagram 5). Detta innebär att förbrukningen från Hässleholms debiteringsregister anses utgöra en rättvis prognos för den förväntade förbrukningen under 2023, och har därför använts som underlag vid beräkningarna av nya avgifter. Denna förbrukning uppgår till 2 846 275 m<sup>3</sup>.

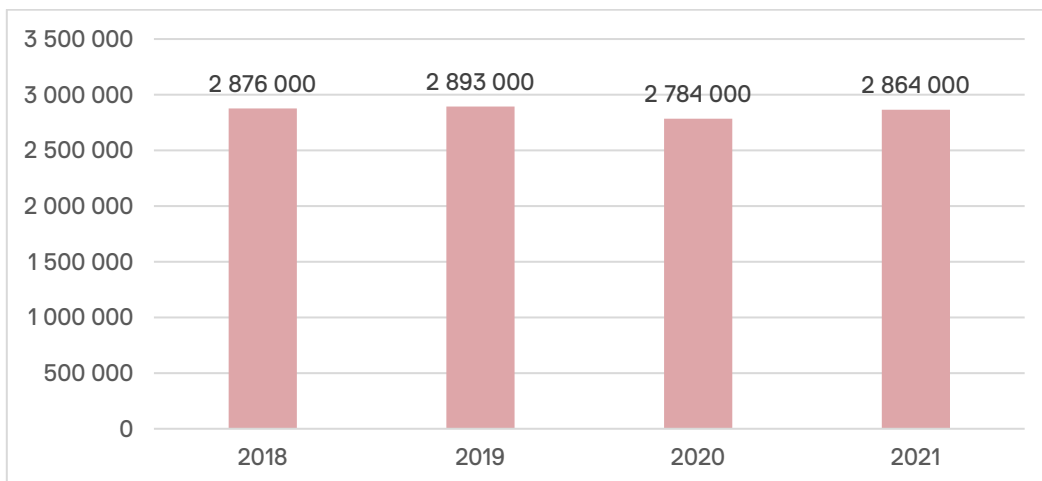


Diagram 5: Debiterad förbrukning (m<sup>3</sup>/år) i Hässleholm mellan 2018 och 2021.

#### Bostadsenhet/Bruttoarea (BTA)

Bostadsenhetsavgiften i den nya föreslagna taxan motsvaras i gällande taxa av lägenhetsavgiften. Som nämnts tidigare har gällande taxa olika schabloner för att omvandla BTA till ett visst antal lägenheter som en fastighet ska betala avgift för. I Hässleholms debiteringsregister finns uppgifter om antalet lägenhetsavgifter som ska debiteras, men inte fastigheternas BTA. Eftersom nya schabloner kommer användas i den nya taxan har dock information om BTA varit nödvändigt. Därför har ett inventeringsarbete utförts av Hässleholm Miljö, och resultatet av detta arbete ligger med som en del av beräkningsunderlaget för de nya avgifterna.

En fördel med att lägga in BTA i debiteringssystemet, istället för antalet lägenheter eller bostadsenheter, är att det direkt utifrån BTA-uppgifterna går att räkna ut tillkommande avgifter när det sker tillbyggnader på fastigheter.

#### Tomtyta

I gällande taxa tas bruksavgift ut baserat på tomtyta endast för kategorin annan fastighet. Övriga fastigheters avgift påverkas inte av tomtytan, varför Hässleholms debiteringsregister idag saknar uppgifter om just tomtyta. Då dagvattenavgiften i den nya taxan tas ut per m<sup>2</sup> tomtyta har dock dessa uppgifter varit nödvändiga. Ett arbete med att ta fram och därefter matcha in tomtytor i registret har därför genomförts.

För småhusfastigheter kommer en schablonyta ligga till grund för dagvattenavgiften, varför småhusens tomtyta inte får en direkt påverkan på deras avgift (se mer nedan). Vidare finns det ett antal större kommunala fastigheter som inte är avstyckade till tomter. Inför debitering med ny taxa behöver dessa inventeras, och Hässleholm bör utreda hur stora ytor som ska ligga till grund för avgiftsuttag om dessa tomter ansluts.

### *Småhus*

En ny fastighetskategori föreslås införas i taxan – småhusfastighet. Denna kategori utgör ett avsteg från P120 och föreslås införas för att förenkla administration och hantering av dagvattenavgiften. Fastigheter som definieras som småhus (en- och tvåbostadshus) betalar en fast schablonavgift för dagvatten istället för en avgift per m<sup>2</sup> tomtyta. Denna schablonavgift har baserats på en genomsnittlig tomtstorlek för ett småhus, vilken uppgår till 1 000 m<sup>2</sup>. Trots att tomtytan varierar även för småhusen bör skillnaden inte vara större än att dagvattennyttan kan avspeglas genom en schablon för denna till antalet stora grupp av fastigheter.

### *Samfälligheter*

I den nya taxan ska fastigheter som ingår i en samfällighet för VA betala en reducerad grundavgift – en bestämmelse som kommer direkt från P120. Reduktionen är större för fastigheter i en samfällighet där mätning av vattenförbrukningen sker gemensamt, jämfört med de samfälligheter där förbrukningen mäts enskilt för varje fastighet. Hässleholm Miljö har tagit fram en lista på fastigheter som ingår i en VA-samfällighet. Samtliga dessa fastigheter ingår i samfälligheter med gemensam mätning.

## **Fördelning av dagvattenkostnader**

Inom ramen för uppdraget har en omfattande GIS-analys genomförts av alla ytor inom verksamhetsområdet för dagvatten i Hässleholm. Analysen syftar dels till att identifiera och beräkna den allmänna platsmark där dag- och dränvatten avleds till den allmänna anläggningen, dels till att hitta en fördelning mellan vattentjänsterna Df och Dg samt mellan fastighetsägare och APH gällande Dg.

De ytor som definierats och beräknats genom GIS-analysen är indelade utifrån hur hårdgjorda de generellt sett är, det vill säga vilken genomsnittlig avrinningskoefficient de har. Avrinningskoefficienten används i tekniska beräkningar för att vikta hur mycket olika ytor bidrar till dagvattenavrinningen. Områden med stor andel hårdgjord yta (exempelvis asfalt) får en hög avrinningskoefficient, medan områden med mycket grönyta får en låg koefficient. Avrinningskoefficienten varierar mellan ett och noll.

I Tabell 24 redovisas resultatet av GIS-analysen och ytor för fastigheter i debiteringsregistret som debiteras avgift för dagvatten (fastighetsmarken). Även avrinningskoefficient per typ av yta redovisas i tabellen. Avrinningskoefficienten multiplicerad med ytans area ger en viktad yta – en så kallad reducerad area.

Tabell 24: Beräkningsunderlag för fördelning av dagvattenkostnad. Ytorna är framtagna genom en GIS-analys i verksamhetsområdet för dagvatten i Hässleholm utförd 2022.

Kategori	Avgiftsskyldig	Avrinningskoefficient	Area (m <sup>2</sup> )	Reducerad area (m <sup>2</sup> )
Lokalgator	Fastigheter Dg	0,9	2 432 686	2 189 417
Huvudväg	APH Dg	0,9	1 128 564	1 015 708
APH hög - lokal	Fastigheter Dg	0,9	10 801	9 721
APH medel - lokal	Fastigheter Dg	0,5	6 777	3 389
APH låg - lokal	Fastigheter Dg	0,1	1 199 775	119 978
APH hög - allmän	APH Dg	0,9	33 443	30 099
APH medel - allmän	APH Dg	0,5	32 265	16 133
APH låg - allmän	APH Dg	0,1	184 322	18 432
Fastighetsmark	Fastigheter Df	0,5	15 839 779	7 919 890

Kostnaderna för att tillhandahålla vattentjänsten dagvatten gata (Dg) ska fördelas mellan fastighetsägare och APH. En del i arbetet med att analysera ytor har därför inneburit att definiera vilka gator och allmänna platser som är till nytta för vem. Hur fördelningen är gjord beskrivs i avsnitt *Fördelning av dagvatten gata (Dg)* i Kapitel 2.

GIS-analysen som genomförts, liksom beräkningar av de olika ytorna baserat på deras avrinningskoefficienter, har använts för att fördela Hässleholms dagvattenkostnader mellan de avgiftsskyldiga. Denna fördelning presenteras i Bild 2.

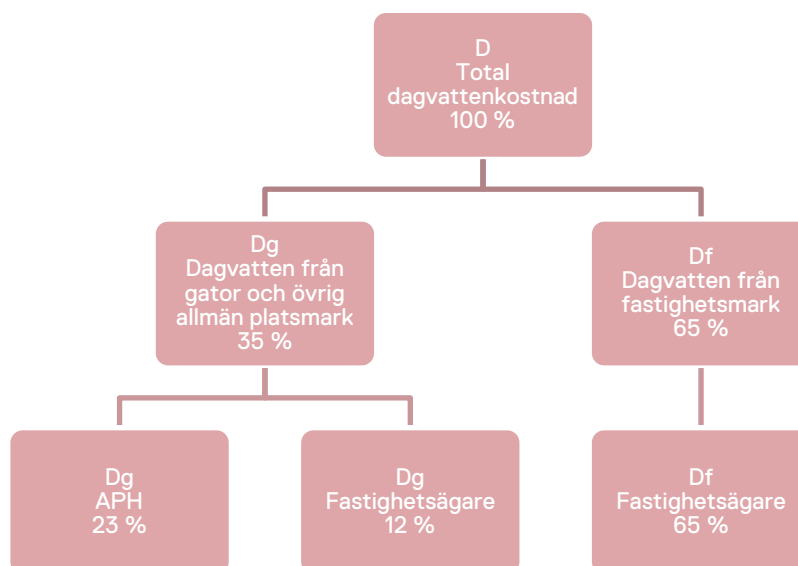


Bild 2: Procentuell fördelning av dagvattenkostnader i Hässleholm beräknad 2022.



Det är den reducerade arean i Tabell 24 som ligger till grund för fördelningen i bilden ovan. Vidare fördelning görs sedan i form av avgift för både fastighetsägare och APH. Fastighetsägare betalar dagvattenavgift (för både Df och Dg) antingen utifrån verklig tomtyta eller enligt schablon (småhusfastigheter). APH betalar avgift (för Dg) utifrån antal m<sup>2</sup> allmän platsmark som avleds till den allmänna anläggningen och ligger inom verksamhetsområdet.

### **Intäktsbehov 2023**

Målsättningen för Hässleholm är att kommunens brukningstaxa ska täcka nödvändiga kostnader om totalt drygt 112 mkr (exkl. moms) under 2023. Detta är tänkt att ske genom en taxa som till årsskiftet 2022/2023 höjs med index (8,49 %), och sedan med ytterligare 30 % vid halvårsskiftet 2023 (baserat på resonemangen förda i Kapitel 5).

Eftersom taxan planeras höjas i två omgångar är det inte summan på 112 mkr som VA Strategi använt vid beräkningarna av nya avgifter. De nya föreslagna avgifterna antas gälla endast under andra halvan av 2023, vilket rent beräkningsmässigt har krävt att en större summa än det totala intäktsbehovet används (ca 127 mkr). Under den första halvan av 2023 kommer nämligen Hässleholm ha en taxenivå som, om den skulle behållas året ut, inte hade genererat en tillräcklig hög intäkt. Detta behöver kompenseras genom en taxenivå under den andra halvan av 2023 som hade genererat en större intäkt än det totala behovet om taxan hade gällt hela året.

Även om 127 mkr har använts som målsumma i framtagandet av de nya avgifterna är det fortfarande 112 mkr som utgör de nödvändiga kostnaderna som brukningstaxan ska täcka under 2023. Det är också denna summa som Hässleholms brukningstaxa beräknas generera totalt sett under hela året, baserat på det underlag som använts i beräkningarna och som beskrivits ovan.

Jämfört med de totala intäkter som beräknas komma in under 2022 från gällande taxa i Hässleholm är det en betydligt större summa som behöver komma in under 2023. Den stora skillnaden innebär att de allra flesta avgiftsskyldiga fastighetsägare i kommunen kommer få en tydlig avgiftshöjning i och med de nya föreslagna brukningsavgifterna. Dock är det viktigt att här hålla isär hur stor del av höjningen som beror på den nya taxekonstruktionen, och hur stor del som beror på att den övergripande taxenivån måste upp. Även om gällande konstruktion i Hässleholm behålls kommer avgifterna behöva höjas kraftigt. Stora avgiftshöjningar väntar alltså oavsett konstruktion. Den nya taxekonstruktionen innebär enbart att samma summa pengar fördelas mellan de avgiftsskyldiga på ett nytt sätt – ett sätt som kan anses vara mer rättvist och skäligt.

## Förslag till nya bruksavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023

I Tabell 25 presenteras VA Strategis förslag till nya bruksavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023. Tabellen inkluderar både avgiftsnivåer och reduktionsregler som föreslås gälla för bostadskategorin och annan fastighet. I Tabell 26 presenteras den föreslagna bruksavgiften för APH.

Tabell 25: Förslag till bruksavgifter i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023 (inkl. moms).

		V	S	Df	Dg	Total avgift
a)	Grundavgift	905 kr 40 %	1 358 kr 60 %	-	-	2 263 kr
b)	Avgift per m <sup>3</sup> levererat vatten	11,60 kr 40 %	17,41 kr 60 %	-	-	29,01 kr
c)	Bostadsenhetsavgift	509 kr 45 %	622 kr 55 %	-	-	1 131 kr
d)	Avgift per påbörjat 100-tal m <sup>2</sup> tomtyta för <i>Annan fastighet</i>	28,00 kr 40 %	42,00 kr 60 %	-	-	70,00 kr
e)	Dagvattenavgift för <i>Småhusfastighet</i>	-	-	963 kr 77 %	288 kr 23 %	1 250 kr
f)	Dagvattenavgift per m <sup>2</sup> tomtyta för <i>Bostadsfastighet</i> eller <i>Annan fastighet</i>	-	-	0,96 kr 77 %	0,29 kr 23 %	1,25 kr

Tabell 26: Förslag till bruksavgift för APH i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023.

	Exkl. moms	Inkl. moms
Avgift per m <sup>2</sup> allmän platsmark	1,20 kr/m <sup>2</sup>	1,50 kr/m <sup>2</sup>

Värt att notera är att tabellerna ovan å ena sidan avser ett förslag till *årliga* bruksavgifter för de avgiftsskyldiga i kommunen. Eftersom den nya taxan inte antas gälla förrän vid halvårsskiftet kommer dock de avgiftsskyldiga inte få en årsavgift under 2023 lika hög som tabellerna visar. Under andra halvan av året kommer de betala avgifter enligt den nya taxan, men under första halvan kommer de betala enligt en klart lägre taxa, vilket ger en total årsavgift någonstans mittemellan.

### Konsekvensanalys för exempelfastigheter

Precis som för anläggningsavgifterna har de nya föreslagna bruksavgifterna jämförts för ett antal exempelfastigheter. De fastigheter som jämförs är dels typhus A och B, dels ett antal fastigheter som speglar det befintliga VA-kollektivet i Hässleholm (se Tabell 27).

Tabell 27: Exempelfastigheter som används för att analysera ny föreslagen brukningstaxa.

Typhus A	En villa* med en förbrukning på 150 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Typhus B	Ett flerfamiljshus med 15 lägenheter, en 800 m <sup>2</sup> stor tomt och en förbrukning på 2 000 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Villa 1 (VS)	En villa med en förbrukning på 150 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för vatten och spillvatten (V S).
Villa 2 (S)	En villa med en förbrukning på 150 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för spillvatten (S).
Villa 3	En villa med en förbrukning på 100 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Villa 4	En villa med en förbrukning på 200 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Villa 5	En villa med en förbrukning på 40 m <sup>3</sup> /år, som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Äldreboende	Ett äldreboende med en 10 000 m <sup>2</sup> stor tomt, en bruttoarea (BTA) på 8 800 m <sup>2</sup> och en förbrukning på 700 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg). (I gällande taxa används 100 m <sup>2</sup> som BTA-schablon för denna typ av fastigheter)
Industri	En industrifastighet med en 10 000 m <sup>2</sup> stor tomt, en bruttoarea (BTA) på 4 000 m <sup>2</sup> och en förbrukning på 500 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Verksamhet	En verksamhet med en 20 000 m <sup>2</sup> stor tomt, en bruttoarea (BTA) på 2 000 m <sup>2</sup> och förbrukning på 3 000 m <sup>3</sup> /år som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Samfällighet (VS)	30 villafastigheter som ingår i en samfällighet för VA med en total förbrukning på förbrukning på 2 400 m <sup>3</sup> /år och gemensam mätning som är avgiftsskyldig för vatten och spillvatten (V S).

*\*Notera att samtliga villafastigheter betalar en schabloniserad dagvattenavgift med ny taxa. Därför har deras tomtstorlek ingen betydelse för bruksavgiften, varför den inte heller specificeras i tabellen.*

I Tabell 28 redovisas konsekvenserna för de valda exempelfastigheterna med den nya föreslagna taxan. Notera att den nya taxan jämförs här med de avgifter som antas gälla under den första halvan av 2023, det vill säga avgifter som höjts med 8,49 % från 2022 års nivåer. Eftersom VA Strategis förslag till nya bruksavgifter vid halvårsskiftet 2023 är baserat på en höjning av den övergripande taxenivån med ytterligare 30 % är det fullt rimligt att samtliga exempelfastigheter nedan får en tydlig avgiftshöjning med de nya avgifterna.

Trots att den övergripande taxenivån är 30 % högre i den nya föreslagna taxan är det flera exempelfastigheter i tabellen ovan som får en avgiftshöjning *mindre* än 30 %.

Detta beror på att förändringen av taxekonstruktion i sig faktiskt innebär en sänkning av dessa fastigheters avgift. Övergången till den nya taxekonstruktionen innebär en ny fördelning mellan de avgiftsskyldiga. Omfördelningen innebär att den totala höjningen för alla avgiftsskyldiga som får en höjning är lika stor som den totala sänkningen för alla de som får en sänkning. Den totala höjningen tas alltså ut av den totala sänkningen, men eftersom den övergripande taxenivån efter omfördelningen sedan höjs med 30 % blir ändå slutresultatet att de allra flesta fastigheter får en höjning.

Tabell 28: Konsekvenser av de föreslagna bruksavgifterna för utvalda exempelfastigheter (inkl. moms).

Exempelfastighet	Avgift med taxa fr.o.m. 2023-01-01	Avgift med föreslagen taxa	Förändring	Relativ förändring
Typhus A	6 983 kr	8 996 kr	2 013 kr	29 %
Typhus B	67 515 kr	78 256 kr	10 741 kr	16 %
Villa 1 (VS)	6 543 kr	7 746 kr	1 202 kr	18 %
Villa 2 (S)	3 918 kr	4 592 kr	673 kr	17 %
Villa 3	5 688 kr	7 545 kr	1 858 kr	33 %
Villa 4	8 278 kr	10 446 kr	2 169 kr	26 %
Villa 5	4 134 kr	5 804 kr	1 671 kr	40 %
Äldreboende	262 806 kr	251 788	-11 019 kr	-4 %
Industri	24 159 kr	45 106 kr	20 948 kr	87 %
Verksamhet	84 403 kr	122 219 kr	37 816 kr	45 %
Samfällighet (VS)	90 955 kr	137 505 kr	46 551 kr	51 %

De viktigaste konsekvenserna av den nya taxekonstruktionen i sig, det vill säga bortsett från höjningen av den övergripande taxenivån, kan sammanfattas som följer:

- Eftersom andelen dagvattenintäkter har höjts får de fastigheter som är avgiftsskyldiga för dagvatten generellt en större höjning än de som inte är det. Andelen dagvattenintäkter är idag 4 %, och denna höjs till 14 % för att spegla Hässleholms kostnader för dagvattenhantering.
- Dagvattenavgiften ändras från att vara en fast avgift som är lika stor för alla fastigheter till att vara beroende av tomtytan. Förändringen innebär att ju större en fastighet är, desto högre blir dess dagvattenavgift och därmed också dess avgiftshöjning. Detta är den förändring i taxans konstruktion som får störst betydelse för de enskilda fastigheternas avgiftsförändring.
- Förhållandet mellan intäkter från fasta och rörliga avgifter ändras från tidigare 41/59 till 50/50. En större andel av de totala intäkterna kommer alltså nu in från de fasta avgifterna jämfört med gällande taxa. Detta innebär generellt att:

- fastigheter vars totala avgift utgörs av en stor andel fasta avgifter, det vill säga fastigheter med en *låg* förbrukning i relation till de "fasta parametrarna" (bostadsenheter/BTA, tomtyta, etc.) får en större avgiftshöjning/mindre avgiftssänkning
- fastigheter vars totala avgift utgörs av en stor andel rörliga avgifter, det vill säga fastigheter med en *hög* förbrukning i relation till de "fasta parametrarna" (bostadsenheter/BTA, tomtyta, etc.) får en mindre avgiftshöjning/större avgiftssänkning
- För förbrukningsavgiften ändras förhållandet mellan vatten och spillvatten till 40/60, jämfört med gällande taxor 33,3/66,7. Fastigheter som endast är avgiftsskyldiga för vatten får därför relativt sett en större höjning av förbrukningsavgiften än övriga fastigheter, och tvärtom.
- Grundavgiften, eller fast avgift som den heter i gällande taxa, fördelas jämnt (50/50) mellan vatten och spillvatten i Hässleholm idag. I den nya taxan är motsvarande fördelning 40/60, vilket innebär att fastigheter endast avgiftsskyldiga för vatten får relativt sett en mindre höjning av grundavgiften än övriga fastigheter, och tvärtom.
- Bostadsenhetsavgiften, eller lägenhetsavgift som den heter i gällande taxa, fördelas jämnt (50/50) mellan vatten och spillvatten i Hässleholm idag. I den nya taxan är motsvarande fördelning 45/55, vilket innebär att fastigheter endast avgiftsskyldiga för vatten får relativt sett en mindre höjning av bostadsenhetsavgiften än övriga fastigheter, och tvärtom.
- Schablonen för att omvandla BTA till bostadsenheter ändras så att varje påbörjat 300-tal m<sup>2</sup> nu motsvarar en bostadsenhet (som grundregel). I gällande taxa finns två schabloner, 100 m<sup>2</sup> respektive 400 m<sup>2</sup>, och schablonen som används varierar beroende på vilken typ av verksamhet som bedrivs på fastigheten. För majoriteten av fastigheterna används dock idag 400 m<sup>2</sup>, och när denna schablon nu ändras till 300 m<sup>2</sup> kommer de flesta av dessa fastigheter få betala fler bostadsenhetsavgifter med den nya taxan. Detta innebär en avgiftshöjning.

För att återkoppla punkterna ovan till exempelfastigheterna i Tabell 28 kan de stora höjningarna för "Industri" och "Verksamhet" delvis förklaras av att en annan, mindre schablonyta används i den nya taxan för att omvandla BTA till bostadsenheter för dessa fastigheter (300 m<sup>2</sup> istället för 400 m<sup>2</sup>). Detta resulterar i ett högre antal bostadsenhetsavgifter, och en relativt kraftig avgiftshöjning totalt sett. Tvärtom används med den nya taxan en större schablonyta för "Äldreboende" (300 m<sup>2</sup> istället för 100 m<sup>2</sup>), vilket ger ett mindre antal bostadsenheter och en avgiftssänkning totalt sett. Detta trots en höjning av den övergripande taxenivån med 30 %.

Vad gäller villafastigheterna i Tabell 28 får de flesta en höjning på under 30 %. Detta innebär att den nya taxekonstruktionen i sig innebär en sänkning av deras avgift, men att höjningen av den övergripande taxenivån gör att de totalt sett får en höjning. Minst höjning får de två villafastigheterna utan dagvatten (Villa 1 och Villa 2), vilket beror på att en större andel av de totala intäkterna fördelats på dagvattnet i den nya taxan (och en mindre andel på vatten och spillvatten).

Trots att samfälligheten i Tabell 28 inte har dagvatten får denna ändå en relativt kraftig avgiftshöjning (51 %). Detta beror på att Hässleholm idag endast tar ut en fast avgift för hela samfälligheten, medan den nya taxan innebär att en grundavgift tas ut för varje ingående fastighet. Visserligen reduceras grundavgiften för fastigheter som ingår i en samfällighet med gemensam mätning med 50 %, men eftersom en sådan avgift tas ut för varje ingående fastighet får det ändå en tydlig påverkan på samfällighetens totala avgift.

### **Konsekvensanalys för befintligt VA-kollektiv**

För att få en bild av hur den nya föreslagna taxan påverkar det befintliga fastighetsbeståndet i Hässleholm har konsekvenserna beräknats för hela VA-kollektivet och delats upp i olika fastighetstyper (se Diagram 6-11). Även här jämförs den nya taxan med de avgifter som antas gälla under den första halvan av 2023.

Som framgår av Diagram 6 får en stor majoritet av fastigheterna i det befintliga VA-kollektivet (ca 3/4-delar) en höjning någonstans mellan 20 och 40 %. Att så pass många fastigheter ligger runt 30 % höjning är rimligt eftersom den nya föreslagna taxan innebär en höjning av den övergripande taxenivån med just 30 %. Fördelningen av resterande fastigheter är relativt jämn mellan de som får mindre än 20 % höjning och de som får mer än 40 % höjning. Den jämna fördelningen av fastigheter som ligger under/över 30 % höjning innebär att förändringen av taxekonstruktionen i sig ger ungefär lika många fastigheter en avgiftssänkning som en höjning. Notera att detta gäller när vi tittar på alla fastigheter samlat. En titt i övriga diagram nedan visar att fördelningen för vissa kategorier inte är lika jämn. Exempelvis får nästan hälften av alla fastigheter med lokaler, industri m.m. (Diagram 9) en höjning större än 50 %. Detta beror främst på den nya schablonen för att omvandla BTA till bostadsenheter, som innebär att dessa fastigheter får betala fler bostadsenhetsavgifter med den nya taxan.

I andra änden får nästan samtliga flerbostadsfastigheter en höjning under 30 % (Diagram 10), vilket innebär att förändringen av taxekonstruktionen i sig innebär en sänkning för alla dessa fastigheter. Detta beror på att när en annan, mindre BTA-schablon används för de flesta fastigheter med lokaler, industri m.m. blir det totalt sett fler bostadsenheter att fördela kostnaderna på. I sin tur gör detta att nivån på bostadsenhetsavgiften kan sänkas, och för flerbostäder som generellt har många bostäder gör detta att den totala avgiften sänks. En annan bidragande faktor är att andelen rörliga intäkter har sänkts från 59 % till 50 % i den nya konstruktionen. När en

mindre andel av de totala intäkterna ska komma in från den rörliga avgiften kan kubikmeterpriset sänkas. För flerbostäder, vars totala avgift normalt utgörs av en relativt stor andel rörlig avgift, bidrar även detta till att den totala avgiften sänks. När höjningen av den övergripande taxenivån med 30 % läggs på får nästan samtliga flerbostadsfastigheter en avgiftshöjning, men detta beror som sagt inte på den nya konstruktionen.

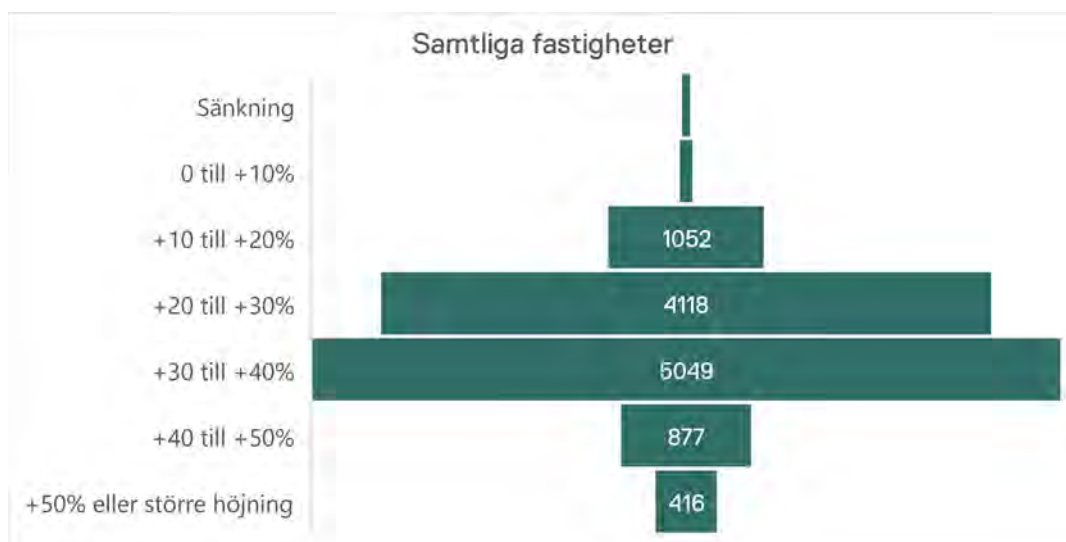


Diagram 6: Förändring för samtliga fastigheter i Hässleholm Miljöns register. Grafen visar antal fastigheter inom olika intervall. Observera att det kan förekomma avvikelser i använt register.

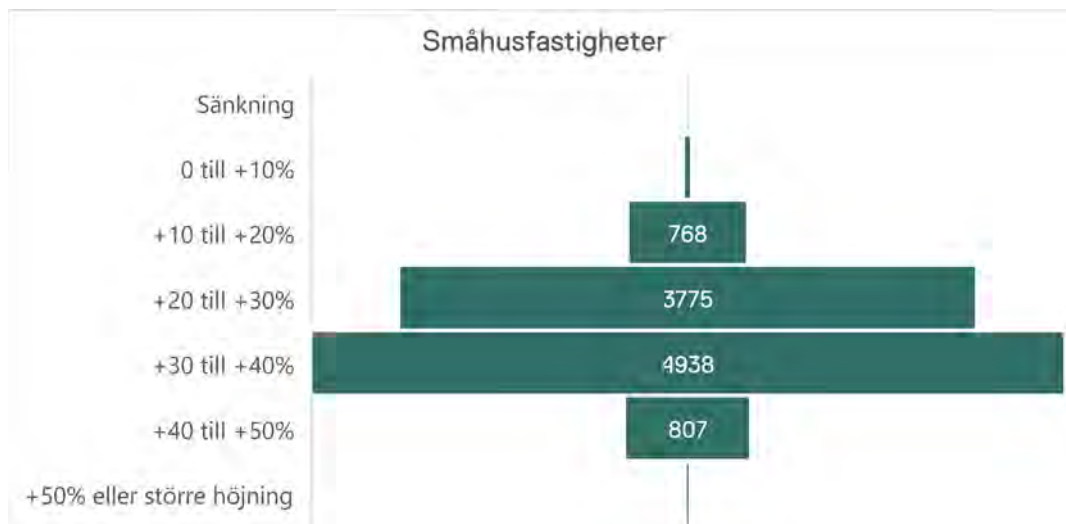


Diagram 7: Förändring för småhusfastigheter i Hässleholm Miljöns register. Grafen visar antal fastigheter inom olika intervall. Observera att det kan förekomma avvikelser i använt register.



Diagram 8: Förändring för VA-samfälligheter i Hässleholm Miljös register. Grafen visar antal samfälligheter inom olika intervall. Observera att det kan förekomma avvikelser i använt register.

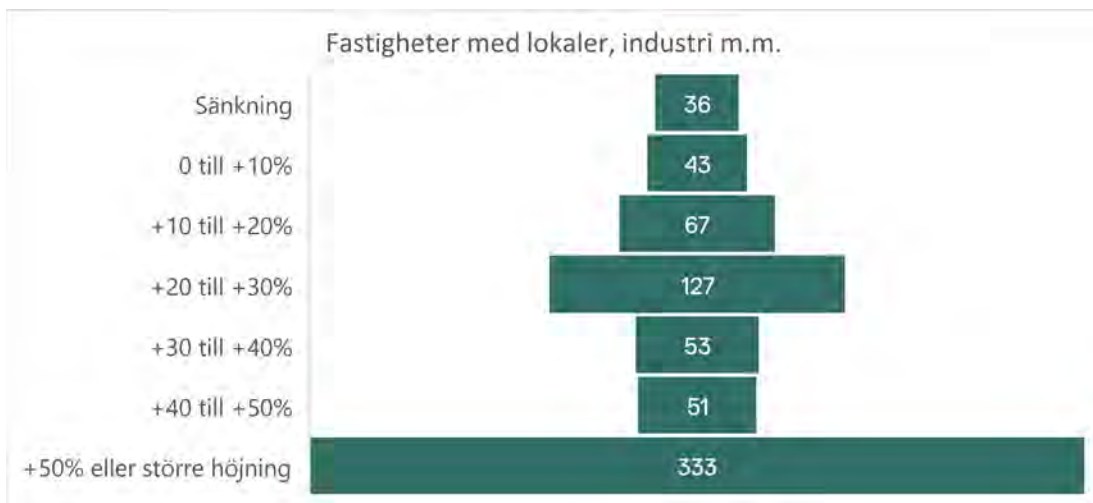


Diagram 9: Förändring för fastigheter med lokaler, industri m.m. i Hässleholm Miljös register. Grafen visar antal fastigheter inom olika intervall. Observera att det kan förekomma avvikelser i använt register.



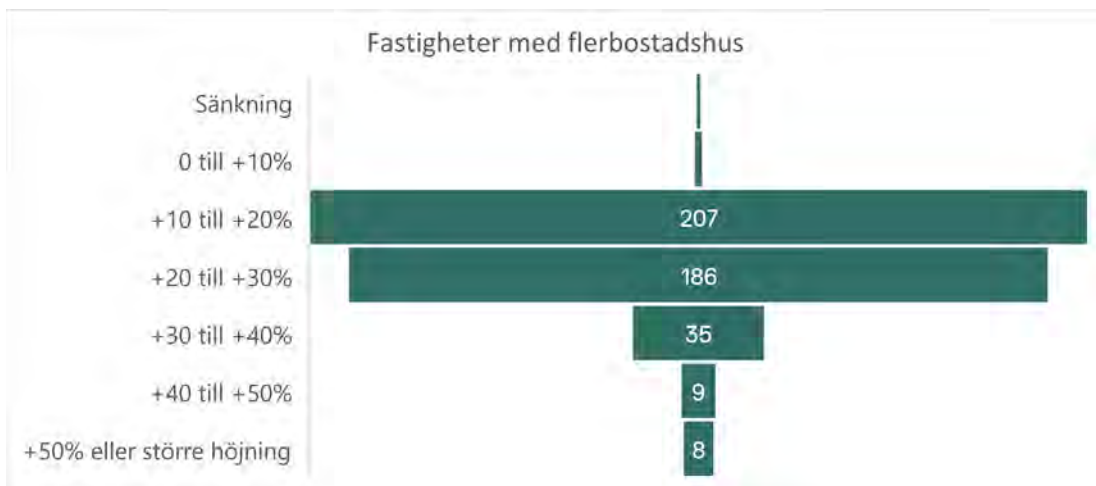


Diagram 10: Förändring för flerbostadsfastigheter i Hässleholm Miljö's register. Grafen visar antal fastigheter inom olika intervall. Observera att det kan förekomma avvikelser i använt register.

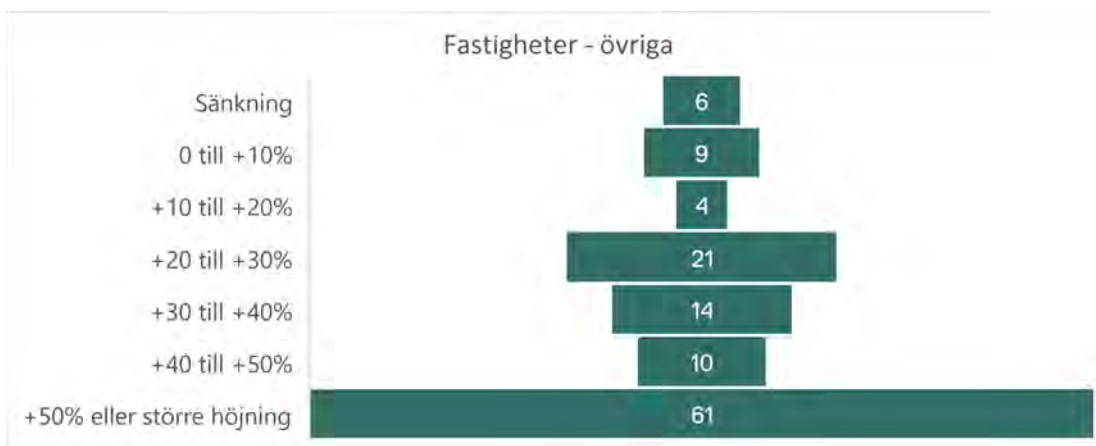


Diagram 11: Förändring för övriga fastigheter i Hässleholm Miljö's register (baserat på Hässleholm Miljö's egen fastighetskategorisering). Grafen visar antal fastigheter inom olika intervall. Observera att det kan förekomma avvikelser i använt register.

## Brukningsavgifter 2024

Utifrån de ekonomisimuleringar som presenteras i Kapitel 5 har två alternativ till bruksavgifter i Hässleholm 2024 tagits fram. Avgifterna för huvudscenariot, som utgår från en treårshantering av upparbetade över-/underskott, innebär en höjning av den övergripande taxenivån med 17 % jämfört med de avgifter VA Strategi föreslår till halvårsskiftet 2023. Avgifterna för det alternativa scenariot, som utgår från en femårshantering av upparbetade över-/underskott, innebär en höjning med 12 %. De två alternativen till bruksavgifter i Hässleholm 2024 presenteras i Bilaga 3.

## 7. Rekommendationer och kvarstående arbete

I denna rapport har VA Strategis förslag till ny VA-taxa i Hässleholm vid halvårsskiftet 2023 presenterats och analyserats. De föreslagna anläggningsavgifterna bedöms ej ge full kostnadstäckning, vilket är Hässleholms slutliga mål, varför även ett förslag till anläggningsavgifter 2024 har tagits fram. Detta förslag (se Bilaga 2) beräknas täcka kommande års utbyggnadskostnader fullt ut utifrån det använda underlaget.

Även för brukningstaxan har avgiftsnivåer räknats fram för 2024. Utifrån Hässleholm Miljös önskan har två alternativ tagits fram (se Bilaga 3), baserat på en taxehöjning med 17 % respektive 12 % från de avgiftsnivåer som föreslås till halvårsskiftet 2023. Eftersom två olika alternativ tagits fram bör dessa inte ses som några av VA Strategi rekommenderade avgifter. Snarare utgör de objektiva bedömningar baserat på de specifika förutsättningar som använts i de två ekonomisimuleringarna som ligger till grund för de olika alternativen.

Framöver rekommenderar VA Strategi att Hässleholm Miljö fortsätter arbeta aktivt med anläggningstaxan. I en kommun där det sker många nyanslutningar kan förutsättningarna förändras snabbt, varför det är viktigt att kontinuerligt se över anläggningsavgifterna och säkerställa att de täcker kostnaderna för den utbyggnad som faktiskt sker. I samband med att utbyggnad sker rekommenderar VA Strategi även att följa upp projekten och jämföra de verkliga utfallen med de prognoser och kalkyler som tagits fram inför. Detta för att få en ännu bättre uppfattning om vad olika typer av utbyggnader faktiskt kostar. Ju bättre koll huvudmannen har på kostnaderna för olika typer av utbyggnad, desto bättre prognoser kan göras. Bättre prognoser leder i sin tur till en högre kvalitet i beräkningsunderlagen och en större sannolikhet att de avgifterna som räknas fram faktiskt ger önskat resultat.

Avslutningsvis rekommenderar VA Strategi att Hässleholm Miljö löpande följer upp resultatet av de nya brukningsavgifterna för att se hur väl intäkterna speglar önskad fördelning, såsom fördelningen mellan rörligt/fast och fördelningen per vattentjänst.



## Potentiellt nyckeltal: Anläggningsavgift typhus B/Anläggningsavgift typhus A

Baserat på Sveriges kommuners VA-taxor 2021

Medel: 3,17  
Median: 3,07

Rang- ordn.	Kommun	Anläggningsavgift typhus A (inkl. moms)	Anläggningsavgift typhus B (inkl. moms)	Avgift typhus B /avgift typhus A
1	Älvdalen	172 500 kr	1 452 450 kr	8,42
2	Skinnskatteberg	112 500 kr	930 000 kr	8,27
3	Berg	165 240 kr	1 321 920 kr	8,00
4	Solna	177 550 kr	1 140 050 kr	6,42
5	Ekerö	261 987 kr	1 491 159 kr	5,69
6	Täby	154 150 kr	838 400 kr	5,44
7	Härjedalen	149 200 kr	808 951 kr	5,42
8	Mark	235 125 kr	1 210 750 kr	5,15
9	Nacka	204 029 kr	959 301 kr	4,70
10	Borgholm	186 810 kr	870 724 kr	4,66
11	Tjörn	300 430 kr	1 372 928 kr	4,57
12	Värmdö	296 327 kr	1 351 703 kr	4,56
13	Ånge	50 000 kr	225 000 kr	4,50
14	Stenungsund	178 270 kr	794 136 kr	4,45
15	Båstad	165 775 kr	722 275 kr	4,36
16	Sollefteå	72 300 kr	314 500 kr	4,35
17	Alingsås	146 188 kr	635 320 kr	4,35
18	Haninge	209 353 kr	906 679 kr	4,33
19	Arboga	234 552 kr	1 012 375 kr	4,32
20	Säter	106 000 kr	456 000 kr	4,30
21	Öckerö	267 702 kr	1 150 598 kr	4,30
22	Karlskoga	65 644 kr	281 174 kr	4,28
23	Boxholm	97 977 kr	416 449 kr	4,25
24	Hylte	108 000 kr	458 000 kr	4,24
25	Olofström	154 867 kr	655 213 kr	4,23
26	Filipstad	108 334 kr	458 334 kr	4,23
27	Simrishamn	158 017 kr	668 527 kr	4,23
28	Ljungby	109 761 kr	462 426 kr	4,21
29	Mölndal	192 500 kr	808 500 kr	4,20
30	Götene	177 679 kr	743 797 kr	4,19



31	Valdemarsvik	66 000 kr	276 000 kr	4,18
32	Kungsör	113 507 kr	473 461 kr	4,17
33	Staffanstorps	179 800 kr	746 800 kr	4,15
34	Uppvidinge	50 000 kr	207 500 kr	4,15
35	Mjölby	142 570 kr	583 990 kr	4,10
36	Habo	145 126 kr	594 159 kr	4,09
37	Tranemo	116 440 kr	474 490 kr	4,07
38	Enköping	146 211 kr	595 653 kr	4,07
39	Kungälv	278 025 kr	1 127 755 kr	4,06
40	Tomelilla	154 902 kr	627 345 kr	4,05
41	Upplands-Bro	186 173 kr	752 158 kr	4,04
42	Strömstad	284 216 kr	1 147 404 kr	4,04
43	Vadstena	135 750 kr	541 750 kr	3,99
44	Hässleholm	112 109 kr	445 624 kr	3,97
45	Härryda	185 000 kr	731 250 kr	3,95
46	Finspång	175 600 kr	684 850 kr	3,90
47	Mörbylånga	226 664 kr	882 074 kr	3,89
48	Sigtuna	234 000 kr	906 000 kr	3,87
49	Vaxholm	325 325 kr	1 255 275 kr	3,86
50	Hultsfred	215 817 kr	831 523 kr	3,85
51	Högsby	172 650 kr	665 170 kr	3,85
52	Motala	116 920 kr	448 720 kr	3,84
53	Fagersta	104 175 kr	398 525 kr	3,83
54	Lycksele	69 285 kr	264 599 kr	3,82
55	Skurup	140 625 kr	534 375 kr	3,80
56	Ystad	141 162 kr	536 410 kr	3,80
57	Gotland	243 161 kr	923 995 kr	3,80
58	Österåker	258 950 kr	983 800 kr	3,80
59	Knivsta	283 375 kr	1 076 125 kr	3,80
60	Vallentuna	286 559 kr	1 087 387 kr	3,79
61	Nynäshamn	217 650 kr	823 990 kr	3,79
62	Salem	189 500 kr	714 500 kr	3,77
63	Östhammar	177 000 kr	667 000 kr	3,77
64	Åstorp	127 354 kr	479 104 kr	3,76
65	Svalöv	174 100 kr	653 600 kr	3,75
66	Landskrona	117 604 kr	440 486 kr	3,75
67	Skellefteå	95 379 kr	356 129 kr	3,73
68	Bjuv	155 550 kr	579 050 kr	3,72
69	Älmhult	123 685 kr	460 259 kr	3,72
70	Järfälla	172 775 kr	640 025 kr	3,70
71	Skara	66 015 kr	243 759 kr	3,69



72	Krokom	129 299 kr	475 940 kr	3,68
73	Surahammar	133 505 kr	490 505 kr	3,67
74	Hörby	191 628 kr	701 564 kr	3,66
75	Upplands-Väsby	264 500 kr	964 500 kr	3,65
76	Alvesta	92 982 kr	338 376 kr	3,64
77	Sjöbo	155 277 kr	562 957 kr	3,63
78	Falköping	101 075 kr	364 748 kr	3,61
79	Höganäs	116 025 kr	417 638 kr	3,60
80	Sundbyberg	198 050 kr	705 550 kr	3,56
81	Kalmar	146 023 kr	518 633 kr	3,55
82	Ovanåker	93 420 kr	331 224 kr	3,55
83	Essunga	90 750 kr	321 750 kr	3,55
84	Överkalix	44 000 kr	156 000 kr	3,55
85	Sotenäs	290 145 kr	1 020 945 kr	3,52
86	Askersund	196 250 kr	686 250 kr	3,50
87	Malung-Sälen	160 600 kr	561 000 kr	3,49
88	Skövde	126 610 kr	441 190 kr	3,48
89	Uddevalla	278 605 kr	969 085 kr	3,48
90	Lessebo	124 313 kr	430 339 kr	3,46
91	Dorotea	127 864 kr	442 444 kr	3,46
92	Ödeshög	138 290 kr	477 930 kr	3,46
93	Köping	239 800 kr	827 800 kr	3,45
94	Bromölla	150 000 kr	517 500 kr	3,45
95	Bräcke	71 585 kr	244 373 kr	3,41
96	Hofors	70 720 kr	239 974 kr	3,39
97	Åtvidaberg	142 550 kr	482 750 kr	3,39
98	Mönsterås	185 000 kr	625 720 kr	3,38
99	Oxelösund	157 510 kr	525 480 kr	3,34
100	Tranås	150 000 kr	500 000 kr	3,33
101	Jönköping	150 400 kr	500 400 kr	3,33
102	Boden	129 940 kr	428 875 kr	3,30
103	Eslöv	178 189 kr	587 801 kr	3,30
104	Lund	163 698 kr	539 990 kr	3,30
105	Burlöv	111 347 kr	367 169 kr	3,30
106	Sollentuna	154 775 kr	510 025 kr	3,30
107	Vindeln	106 404 kr	350 056 kr	3,29
108	Norrälje	289 753 kr	947 753 kr	3,27
109	Lidköping	92 205 kr	301 575 kr	3,27
110	Bollnäs	122 696 kr	399 896 kr	3,26
111	Helsingborg	157 625 kr	512 875 kr	3,25
112	Munkedal	236 795 kr	769 355 kr	3,25



113	Söderköping	158 516 kr	514 356 kr	3,24
114	Norberg	131 163 kr	425 597 kr	3,24
115	Orust	314 706 kr	1 014 706 kr	3,22
116	Degerfors	86 625 kr	279 125 kr	3,22
117	Nordmaling	68 551 kr	220 193 kr	3,21
118	Bollebygd	237 021 kr	761 111 kr	3,21
119	Lomma	104 072 kr	334 092 kr	3,21
120	Botkyrka	213 232 kr	681 952 kr	3,20
121	Tierp	171 425 kr	546 275 kr	3,19
122	Kramfors	77 000 kr	245 000 kr	3,18
123	Färgelanda	123 300 kr	390 840 kr	3,17
124	Örkelljunga	133 781 kr	423 455 kr	3,17
125	Hedemora	159 951 kr	504 164 kr	3,15
126	Örebro	171 605 kr	539 357 kr	3,14
127	Åre	150 702 kr	473 626 kr	3,14
128	Lilla Edet	204 117 kr	641 197 kr	3,14
129	Gävle	170 468 kr	535 392 kr	3,14
130	Älvsbyn	148 643 kr	465 878 kr	3,13
131	Nybro	139 500 kr	437 000 kr	3,13
132	Höör	184 154 kr	575 678 kr	3,13
133	Strömsund	124 451 kr	388 225 kr	3,12
134	Gnosjö	125 644 kr	391 171 kr	3,11
135	Klippan	144 347 kr	449 379 kr	3,11
136	Flen	219 120 kr	681 120 kr	3,11
137	Katrineholm	219 120 kr	681 120 kr	3,11
138	Vingåker	219 120 kr	681 120 kr	3,11
139	Arvika	166 378 kr	516 868 kr	3,11
140	Heby	106 486 kr	330 766 kr	3,11
141	Borlänge	140 000 kr	434 000 kr	3,10
142	Sala	122 545 kr	379 543 kr	3,10
143	Tyresö	194 684 kr	600 364 kr	3,08
144	Lerum	191 320 kr	588 420 kr	3,08
145	Kristinehamn	110 559 kr	339 809 kr	3,07
146	Haparanda	75 821 kr	232 691 kr	3,07
147	Kristianstad	127 511 kr	389 749 kr	3,06
148	Trelleborg	146 249 kr	445 976 kr	3,05
149	Avesta	139 000 kr	422 500 kr	3,04
150	Vimmerby	156 435 kr	475 425 kr	3,04
151	Värnamo	185 700 kr	563 700 kr	3,04
152	Grästorp	77 500 kr	235 000 kr	3,03
153	Jokkmokk	125 000 kr	377 000 kr	3,02



154	Tanum	295 300 kr	887 500 kr	3,01
155	Torsås	172 224 kr	517 516 kr	3,00
156	Sävsjö	151 360 kr	451 660 kr	2,98
157	Vetlanda	151 360 kr	451 660 kr	2,98
158	Trollhättan	214 000 kr	635 750 kr	2,97
159	Dals-Ed	154 101 kr	457 656 kr	2,97
160	Arjeplog	105 850 kr	313 050 kr	2,96
161	Kungsbacka	298 100 kr	881 078 kr	2,96
162	Varberg	209 150 kr	617 250 kr	2,95
163	Karlshamn	194 668 kr	573 900 kr	2,95
164	Arvidsjaur	74 252 kr	218 788 kr	2,95
165	Falkenberg	155 700 kr	458 100 kr	2,94
166	Umeå	205 475 kr	602 725 kr	2,93
167	Storuman	80 028 kr	234 434 kr	2,93
168	Mullsjö	134 200 kr	391 800 kr	2,92
169	Nykvarn	215 719 kr	628 719 kr	2,91
170	Håbo	160 734 kr	468 104 kr	2,91
171	Tibro	88 000 kr	256 000 kr	2,91
172	Töreboda	148 889 kr	431 969 kr	2,90
173	Pajala	127 080 kr	366 780 kr	2,89
174	Kiruna	184 150 kr	529 600 kr	2,88
175	Hallstahammar	206 199 kr	591 411 kr	2,87
176	Nordanstig	150 000 kr	430 000 kr	2,87
177	Karlsborg	98 000 kr	280 000 kr	2,86
178	Älvkarleby	112 946 kr	322 162 kr	2,85
179	Osby	141 825 kr	403 975 kr	2,85
180	Östra Göinge	151 051 kr	430 194 kr	2,85
181	Halmstad	155 500 kr	442 500 kr	2,85
182	Laholm	155 500 kr	442 500 kr	2,85
183	Oskarshamn	233 684 kr	664 376 kr	2,84
184	Munkfors	67 800 kr	192 750 kr	2,84
185	Norrköping	171 000 kr	486 000 kr	2,84
186	Uppsala	113 225 kr	321 475 kr	2,84
187	Vilhelmina	140 879 kr	398 689 kr	2,83
188	Vara	125 000 kr	352 500 kr	2,82
189	Vellinge	112 682 kr	316 438 kr	2,81
190	Falun	248 010 kr	694 890 kr	2,80
191	Piteå	145 808 kr	407 890 kr	2,80
192	Ulricehamn	148 050 kr	414 050 kr	2,80
193	Hällefors	143 724 kr	399 938 kr	2,78
194	Lindesberg	143 724 kr	399 938 kr	2,78





195	Ljusnarsberg	143 724 kr	399 938 kr	2,78
196	Nora	143 724 kr	399 938 kr	2,78
197	Gislaved	137 900 kr	382 900 kr	2,78
198	Borås	142 090 kr	393 705 kr	2,77
199	Västervik	207 016 kr	573 550 kr	2,77
200	Lidingö	125 713 kr	347 713 kr	2,77
201	Hudiksvall	88 000 kr	242 000 kr	2,75
202	Kil	100 000 kr	275 000 kr	2,75
203	Övertorneå	80 000 kr	220 000 kr	2,75
204	Mora	187 930 kr	514 550 kr	2,74
205	Markaryd	84 814 kr	231 884 kr	2,73
206	Örnsköldsvik	150 000 kr	408 650 kr	2,72
207	Luleå	145 225 kr	394 271 kr	2,71
208	Kalix	135 520 kr	367 885 kr	2,71
209	Grums	112 500 kr	305 000 kr	2,71
210	Smedjebacken	155 000 kr	417 500 kr	2,69
211	Kävlinge	147 300 kr	395 100 kr	2,68
212	Bengtstors	110 722 kr	296 740 kr	2,68
213	Aneby	144 099 kr	386 177 kr	2,68
214	Bjurholm	95 850 kr	253 350 kr	2,64
215	Orsa	207 120 kr	546 900 kr	2,64
216	Eksjö	226 000 kr	596 000 kr	2,64
217	Vaggeryd	119 060 kr	313 835 kr	2,64
218	Perstorp	81 554 kr	214 302 kr	2,63
219	Gullspång	183 450 kr	481 986 kr	2,63
220	Mariestad	192 533 kr	504 775 kr	2,62
221	Hjo	104 000 kr	272 000 kr	2,62
222	Nässjö	158 379 kr	411 079 kr	2,60
223	Herrljunga	155 165 kr	401 121 kr	2,59
224	Tingsryd	91 500 kr	235 000 kr	2,57
225	Mellerud	127 311 kr	325 201 kr	2,55
226	Eskilstuna	177 330 kr	452 272 kr	2,55
227	Gnesta	204 786 kr	519 786 kr	2,54
228	Lekeberg	123 500 kr	312 913 kr	2,53
229	Åsele	223 677 kr	566 691 kr	2,53
230	Storfors	142 611 kr	358 141 kr	2,51
231	Hammarö	251 479 kr	629 675 kr	2,50
232	Göteborg	254 500 kr	620 750 kr	2,44
233	Vännäs	98 334 kr	238 852 kr	2,43
234	Emmaboda	100 000 kr	242 500 kr	2,43
235	Ludvika	168 250 kr	406 250 kr	2,41



236	Nyköping	180 995 kr	436 159 kr	2,41
237	Ångelholm	116 550 kr	280 275 kr	2,40
238	Kumla	159 735 kr	384 005 kr	2,40
239	Forshaga	100 000 kr	240 000 kr	2,40
240	Hagfors	107 625 kr	256 375 kr	2,38
241	Strängnäs	184 259 kr	437 401 kr	2,37
242	Torsby	157 500 kr	371 000 kr	2,36
243	Södertälje	228 183 kr	535 021 kr	2,34
244	Årjäng	93 600 kr	219 096 kr	2,34
245	Växjö	245 751 kr	575 014 kr	2,34
246	Robertsfors	93 860 kr	219 174 kr	2,34
247	Svedala	179 466 kr	417 891 kr	2,33
248	Gagnef	236 602 kr	547 669 kr	2,31
249	Leksand	272 129 kr	629 866 kr	2,31
250	Vansbro	225 360 kr	521 550 kr	2,31
251	Rättvik	285 260 kr	660 155 kr	2,31
252	Svenljunga	143 698 kr	332 186 kr	2,31
253	Stockholm inkl. Huddinge	242 625 kr	559 375 kr	2,31
254	Ockelbo	88 398 kr	202 022 kr	2,29
255	Sandviken	126 955 kr	289 337 kr	2,28
256	Trosa	167 907 kr	382 227 kr	2,28
257	Hallsberg	133 010 kr	302 375 kr	2,27
258	Malmö	99 690 kr	226 097 kr	2,27
259	Eda	139 341 kr	312 749 kr	2,24
260	Karlstad	199 021 kr	444 021 kr	2,23
261	Åmål	46 312 kr	102 625 kr	2,22
262	Karlskrona	205 900 kr	452 400 kr	2,20
263	Gällivare	137 608 kr	296 648 kr	2,16
264	Tidaholm	67 600 kr	144 600 kr	2,14
265	Ragunda	84 825 kr	181 426 kr	2,14
266	Kinda	141 680 kr	301 305 kr	2,13
267	Lysekil	264 849 kr	562 805 kr	2,13
268	Sundsvall	189 000 kr	399 000 kr	2,11
269	Härnösand	87 485 kr	175 475 kr	2,01
270	Linköping	151 885 kr	304 525 kr	2,00
271	Östersund	88 660 kr	177 420 kr	2,00
272	Säffle	107 123 kr	210 597 kr	1,97
273	Ale	201 535 kr	389 855 kr	1,93
274	Vänersborg	191 113 kr	366 776 kr	1,92
275	Laxå	91 400 kr	175 400 kr	1,92



276	Danderyd	239 135 kr	445 780 kr	1,86
277	Partille	206 875 kr	366 000 kr	1,77
278	Sunne	138 330 kr	236 195 kr	1,71
279	Sölvesborg	125 000 kr	212 500 kr	1,70
280	Söderhamn	166 516 kr	281 148 kr	1,69
281	Malå	52 500 kr	87 500 kr	1,67
282	Norsjö	52 500 kr	87 500 kr	1,67
283	Sorsele	52 500 kr	87 500 kr	1,67
284	Timrå	150 000 kr	248 000 kr	1,65
285	Vårgårda	113 596 kr	182 420 kr	1,61
286	Västerås	132 304 kr	173 250 kr	1,31
287	Ronneby	238 246 kr	295 463 kr	1,24
288	Ljusdal	141 888 kr	172 770 kr	1,22
289	Ydre	98 437 kr	98 437 kr	1,00



## Bilaga 2 – Förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm 2024

I Tabell 1 presenteras VA Strategis förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm 2024. Dessa avgifter antas börja gälla vid årsskiftet 2023/2024, och beräknas resultera i en total kostnadstäckningsgrad på 100 % för de närmast kommande årens utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen i Hässleholm (se Tabell 2).

Tabell 1: Förslag till nya anläggningsavgifter i Hässleholm 2024 (inkl. moms).

a)	Servisavgift					
	En ledning	45 000 kr 80 %				
	Två ledningar	50 625 kr 90 %				
	Tre ledningar	56 250 kr 100 %				
		V	S	Df	Dg	Total avgift
b)	Förbindelsepunktsavgift	12 750 kr 30 %	21 250 kr 50 %	8 500 kr 20 %	-	42 500 kr
c)	Tomtyteavgift	12,03 kr 30 %	20,05 kr 50 %	2,01 kr 5 %	6,02 kr 15 %	40,10 kr
d)	Bostadsenhetsavgift	12 100 kr 40 %	18 150 kr 60 %	-	-	30 250 kr
e)	Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad	-	-	14 125 kr 100 %	-	14 125 kr

Tabell 2: Summering nya anläggningsavgifter (exkl. moms).

Summa investeringsutgifter	54 221 tkr
Summa intäkter	54 239 tkr
Över-/underskott	18 tkr
Kostnadstäckningsgrad	100 %

### Konsekvensanalys för exempelfastigheter

I Tabell 3 beskrivs de exempelfastigheter som valts ut för att analysera konsekvenserna av de nya föreslagna avgifterna. I detta förslag har samtliga avgiftsparametrar höjts med 19 % jämfört med de föreslagna avgifterna till halvårsskiftet 2023. Därför får varje fastighet en avgiftshöjning med just 19 %. Dock kan det vara intressant att se vad detta innebär i pengar, vilket visas i Tabell 4.

Tabell 3: Exempelfastigheter som används för att jämföra gällande och ny föreslagen taxa.

Typhus A	En villa med en 800 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Typhus B	Ett flerfamiljshus med 15 lägenheter och en 800 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Villa 1 (VS)	En villa med en 1 200 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för vatten och spillvatten (V S).
Villa 2 (VS)	En villa med en 3 581 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för vatten och spillvatten (V S). Tomtytan motsvarar den maximalt debiterbara tomtytan för en villafastighet som är avgiftsskyldig för V S.



Parhus	Ett parhus med en bostadsenhet och en 600 m <sup>2</sup> stor tomt per fastighet, som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Flerfamiljshus	Ett flerfamiljshus med 30 bostadsenheter och en 5 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Verksamhet	En verksamhet med 1 000 m <sup>2</sup> BTA och en 4 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Förskola	En förskola med 1 000 m <sup>2</sup> BTA och en 4 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).
Lagerbyggnad	En fastighet med en lagerbyggnad på 4 000 m <sup>2</sup> BTA och en 6 000 m <sup>2</sup> stor tomt som är avgiftsskyldig för samtliga fyra vattentjänster (V S Df Dg).

Tabell 4: Konsekvenser av de föreslagna anläggningsavgifterna för utvalda exempelfastigheter (inkl. moms).

	Avgift med taxa fr.o.m. 2023-07-01	Avgift med föreslagen taxa	Förändring	Relativ förändring
Typhus A	135 307 kr	161 080 kr	25 773 kr	19 %
Typhus B	491 047 kr	584 580 kr	93 533 kr	19 %
Villa 1 (VS)	128 832 kr	153 371 kr	24 539 kr	19 %
Villa 2 (VS)	192 993 kr	229 753 kr	36 761 kr	19 %
Parhus	128 570 kr	153 060 kr	24 490 kr	19 %
Flerfamiljshus	1 013 670 kr	1 206 750 kr	193 080 kr	19 %
Verksamhet	319 326 kr	380 150 kr	60 824 kr	19 %
Förskola	319 326 kr	380 150 kr	60 824 kr	19 %
Lagerbyggnad	539 154 kr	641 850 kr	102 696 kr	19 %

### Balansen mellan de olika avgiftsparametrarna

Eftersom varje avgiftsparameter i detta förslag har höjts med 19 % sker inga förändringar i taxans balans – fördelningen mellan kostnads-/nyttoparametrarna är fortfarande 51/49 %, och avgiften för typhus B blir fortfarande 3,63 gånger större än avgiften för typhus A.

### Tomtyteavgiften och tomtytebegränsningen

Liksom balansen mellan de olika avgiftsparametrarna ligger även tomtytebegränsningen kvar på samma nivå som tidigare, det vill säga på 3 217 m<sup>2</sup> för en villafastighet med samtliga vattentjänster. Eftersom avgifterna höjts blir dock avgiftsskillnaden mellan denna fastighet och ett typhus A något större än tidigare. Mer specifikt blir avgiftsskillnaden nu ca 78 tkr (exkl. moms), att jämföra med tidigare 65 tkr (19 % högre än tidigare). Hässleholms uppskattade kostnadsskillnad för att dra ledningar förbi dessa två olika stora fastigheter är beräknad till 284 tkr (exkl. moms). Ur ett kostnadsperspektiv bör det fortsatt därför inte vara några problem att motivera en avgiftsskillnad på 78 tkr mellan de två fastigheterna.

### Förslag till anläggningsavgift för annan fastighet

De nya föreslagna anläggningsavgifterna för annan fastighet har tagits fram utifrån samma beräkningsunderlag som tidigare, och presenteras i Tabell 5. Precis som för



bostadskategorin har avgifterna för annan fastighet höjts med 19 %.

Tabell 5: Förslag till anläggningsavgift för annan fastighet i Hässleholm 2024 (inkl. moms).

a)	Servisavgift					
	En ledning	45 000 kr 80 %				
	Två ledningar	50 625 kr 90 %				
	Tre ledningar	56 250 kr 100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Total avgift</i>
b)	Förbindelsepunktsavgift	12 750 kr 30 %	21 250 kr 50 %	8 500 kr 20 %	-	42 500 kr
c)	Tomtyteavgift	24,96 kr 34 %	40,37 kr 55 %	2,20 kr 3 %	5,87 kr 8 %	73,40 kr
d)	Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad	-	-	14 125 kr 100 %	-	14 125 kr

### Förslag till anläggningsavgift för allmän platsmarkhållare (APH)

Även de nya avgifterna för APH har beräknats utifrån samma underlag som tidigare. Avgiftsförslaget för APH presenteras i Tabell 6, och innebär en höjning på 19 %.

Tabell 6: Förslag till anläggningsavgift för APH i Hässleholm 2024.

	<i>Exkl. moms</i>	<i>Inkl. moms</i>
Avgift per m <sup>2</sup> allmän platsmark	43,29 kr	54,11 kr



## Bilaga 3 – Två alternativ till nya bruksavgifter i Hässleholm 2024

## Huvudscenariot (17 % höjning)

I Tabell 1 presenteras det första av två alternativ till nya bruksavgifter i Hässleholm 2024. Tabellen inkluderar både avgiftsnivåer och reduktionsregler för bostadskategorin respektive annan fastighet. I Tabell 2 presenteras bruksavgiften för APH.

Tabell 1: Bruksavgifter i Hässleholm 2024 (inkl. moms), huvudscenariot.

		V	S	Df	Dg	Total avgift
a)	Grundavgift	1 059 kr 40 %	1 589 kr 60 %	-	-	2 648 kr
b)	Avgift per m <sup>3</sup> levererat vatten	13,58 kr 40 %	20,37 kr 60 %	-	-	33,95 kr
c)	Bostadsenhetsavgift	596 kr 45 %	728 kr 55 %	-	-	1 324 kr
d)	Avgift per påbörjat 100-tal m <sup>2</sup> tomtyta för <i>Annan fastighet</i>	36,56 kr 45 %	44,69 kr 55 %	-	-	81,25 kr
e)	Dagvattenavgift för <i>Småhusfastighet</i>	-	-	1 127 kr 77 %	336 kr 23 %	1 463 kr
f)	Dagvattenavgift för <i>Bostadsfastighet</i> eller <i>Annan fastighet</i>	-	-	1,12 kr 77 %	0,34 kr 23 %	1,46 kr

Tabell 2: Bruksavgift för APH i Hässleholm 2024, huvudscenariot.

	Exkl. moms	Inkl. moms
Avgift per m <sup>2</sup> allmän platsmark	1,41 kr	1,76 kr

Detta alternativ utgör det så kallade huvudscenariot – det baseras på en treårshantering av upparbetade över-/underskott och innebär en höjning med 17 % av de avgifter VA Strategi föreslår införas i Hässleholm till halvårsskiftet 2023.

## Konsekvensanalys för exempelfastigheter

I Tabell 3 redovisas avgiftsförändringen som ett antal exempelfastigheter får av de nya avgifterna. Exempelfastigheterna som valt ut är dels typhus A och B, dels ett antal andra exempel som speglar de fastigheter som finns och idag är anslutna till kommunalt VA i Hässleholm. Notera att de nya avgifterna här jämförs med den av VA Strategi föreslagna brukningstaxan vid halvårsskiftet 2023.

Som framgår av tabellen får samtliga fastigheter en höjning med 17 %, vilket motsvarar höjningen av den övergripande taxenivån som gjorts i detta scenario. Även om den procentuella förändringen är densamma för samtliga fastigheter kan det vara intressant att se vad förändringarna innebär i pengar.



Tabell 3: Konsekvenser av nya bruksavgifter för exempelfastigheter (inkl. moms), huvudscenari.

Exempelfastighet	Avgift med taxa fr.o.m. 2023-07-01	Avgift med ny taxa	Förändring	Relativ förändring
Typhus A	8 996 kr	10 526 kr	1 531 kr	17 %
Typhus B	78 256 kr	91 574 kr	13 318 kr	17 %
Villa 1 (VS)	7 746 kr	9 064 kr	1 318 kr	17 %
Villa 2 (S)	4 592 kr	5 373 kr	781 kr	17 %
Villa 3	7 545 kr	8 829 kr	1 284 kr	17 %
Villa 4	10 446 kr	12 224 kr	1 778 kr	17 %
Villa 5	5 804 kr	6 792 kr	988 kr	17 %
Äldreboende	251 788 kr	294 592 kr	42 804 kr	17 %
Industri	45 106 kr	52 780 kr	7 674 kr	17 %
Verksamhet	122 219 kr	143 014 kr	20 795 kr	17 %
Samfällighet (VS)	137 505 kr	160 905 kr	23 400 kr	17 %

### Alternativt scenario (12 % höjning)

I Tabell 4–5 presenteras det andra alternativet till nya bruksavgifter i Hässleholm 2024. Detta alternativa scenario baseras på en femårshantering av upparbetade över-/underskott och innebär en höjning med 12 % av de föreslagna avgifterna till halvårsskiftet 2023.

Tabell 4: Bruksavgifter i Hässleholm 2024 (inkl. moms), alternativt scenario.

		V	S	Df	Dg	Total avgift
a)	Grundavgift	1 014 kr 40 %	1 520 kr 60 %	-	-	2 534 kr
b)	Avgift per m <sup>3</sup> levererat vatten	13,00 kr 40 %	19,50 kr 60 %	-	-	32,50 kr
c)	Bostadsenhetsavgift	571 kr 45 %	697 kr 55 %	-	-	1 268 kr
d)	Avgift per påbörjat 100-tal m <sup>2</sup> tomtyta för <i>Annan fastighet</i>	34,88 kr 45 %	42,63 kr 55 %	-	-	77,50 kr
e)	Dagvattenavgift för <i>Småhusfastighet</i>	-	-	1 078 kr 77 %	322 kr 23 %	1 400 kr
f)	Dagvattenavgift för <i>Bostadsfastighet</i> eller <i>Annan fastighet</i>	-	-	1,08 kr 77 %	0,32 kr 23 %	1,40 kr

Tabell 5: Bruksavgift för APH i Hässleholm 2024, alternativt scenario.

	Exkl. moms	Inkl. moms
Avgift per m <sup>2</sup> allmän platsmark	1,35 kr	1,69 kr





### Konsekvensanalys för exempelfastigheter

I Tabell 6 redovisas avgiftsförändringen som ett antal exempelfastigheter får i detta alternativa scenario. Samma fastigheter jämförs här som i huvudscenariot, och även här får fastigheterna samma procentuella höjning (i detta fall 12 %, motsvarande höjningen av den övergripande taxenivån).

Tabell 6: Konsekvenser av nya brukningsavgifter för exempelfastigheter (inkl. moms), alternativt scenario.

Exempelfastighet	Avgift med taxa fr.o.m. 2023-07-01	Avgift med ny taxa	Förändring	Relativ förändring
Typhus A	8 996 kr	10 076 kr	1 081 kr	12 %
Typhus B	78 256 kr	87 666 kr	9 410 kr	12 %
Villa 1 (VS)	7 746 kr	8 676 kr	931 kr	12 %
Villa 2 (S)	4 592 kr	5 142 kr	551 kr	12 %
Villa 3	7 545 kr	8 451 kr	906 kr	12 %
Villa 4	10 446 kr	11 701 kr	1 255 kr	12 %
Villa 5	5 804 kr	6 501 kr	697 kr	12 %
Äldreboende	251 788 kr	282 003 kr	30 215 kr	12 %
Industri	45 106 kr	50 529 kr	5 423 kr	12 %
Verksamhet	122 219 kr	136 906 kr	14 688 kr	12 %
Samfällighet (VS)	137 505 kr	154 050 kr	16 545 kr	12 %



## Simulering 2023

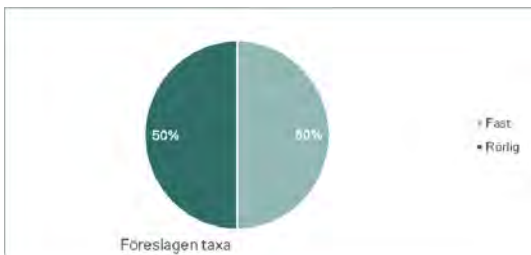
Simulering av brukningsavgifter för andra halvan av 2023, i ny taxekonstruktion. Fördelning mellan fast/rörlig intäkt är 50/50%.

Datum: 2022-11-08

Utförd av: Mats Andersson, VA Strategi

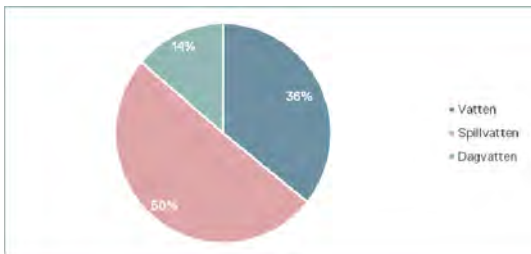
### Vald intäktsfördelning fast/rö:

Totala intäkter	127 006 639 kr	100%
Fasta intäkter	63 503 320 kr	50%
Rörliga intäkter	63 503 320 kr	50%



### Kostnadsfördelning per vattent:

Kostnader Vatten	45 417 574 kr	36%
Kostnader Spillvatten	64 112 951 kr	50%
Kostnader Df+Dg	17 450 712 kr	14%
Summa	127 006 639 kr	100%



### Schabloner och beräkningsförutsättningar

Dagvattenschablonen för småhus baseras på mediantytan 1 000 m<sup>2</sup>

Schablonen för att beräkna bostadsenhet från bruttoarea

är 300 m<sup>2</sup> i normalfallet och 400 m<sup>2</sup> för lagerbyggnader.

### Grundavgifter och bostadsenhetsavgift

- |                                     |                         |     |   |
|-------------------------------------|-------------------------|-----|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> | Andel av Grundavgift 1: | 70% | Fastigheter som ingår i en samfällighet för VA med enskild mätning betalar denna andel av normal grundavgift  |
| <input checked="" type="checkbox"/> | Andel av Grundavgift 1: | 50% | Fastigheter som ingår i en samfällighet för VA med gemensam mätning betalar denna andel av normal grundavgift |
| <input checked="" type="checkbox"/> | Andel av Grundavgift 1: | 50% | Bostadsenhetsavgiftens andel av grundavgiften vid denna simulering  |

Reduktionsregler Vattenjänster	V	S	Df	Dg
Grundavgift	40%	60%	0%	0%
Bostadsenhetsavgift	40%	60%	0%	0%
Rörlig avgift	40%	60%	0%	0%
Dagvattenavgift	0%	0%	77%	23%

## Simulering 2023

Simulering av brukningsavgifter för andra halvan av 2023, i ny taxekonstruktion. Fördelning mellan fast/rörlig intäkt är 50/50%.

Datum: 2022-11-08

Utförd av: Mats Andersson, VA Strategi

Resultat fast avgift	Exkl moms	Inkl moms	Reduktion
Grundavgift 1	1 810 kr	2 263 kr	
Grundavgift 2 (enkild mätning per fastighet i sa	1 268 kr	1 585 kr	30%
Grundavgift 3 (gemensam mätning i samfällighet)	905 kr	1 131 kr	50%
Bostadsenhetsavgift	905 kr	1 131 kr	

Resultat avgift för Annan fastighet	Exkl moms	Inkl moms
Avgift per påbörjat 100-tal kvm tomtyta	56,00 kr	70,00 kr

Resultat rörlig avgift	Exkl moms	Inkl moms
Kubikmeterpris V,S	23,21 kr/m <sup>2</sup>	29,01 kr/m <sup>2</sup>
Kubikmeterpris V	9,29 kr/m <sup>2</sup>	11,61 kr/m <sup>2</sup>
Kubikmeterpris S	13,93 kr/m <sup>2</sup>	17,41 kr/m <sup>2</sup>

Resultat dagvattenavgifter	Exkl moms	Inkl moms
Dagvatten Df + Dg	1,00 kr/m <sup>2</sup>	1,25 kr/m <sup>2</sup>
Schablon småhus	1 000 kr	1 250 kr

Resultat avgift för APH	Exkl moms	Inkl moms
Avgift per m2 allmän platsmark	1,20 kr/m <sup>2</sup>	1,50 kr/m <sup>2</sup>

## Simulering 2023

Simulering av brukningsavgifter för andra halvan av 2023, i ny taxekonstruktion. Fördelning mellan fast/rörlig intäkt är 50/50%.

Datum: 2022-11-08

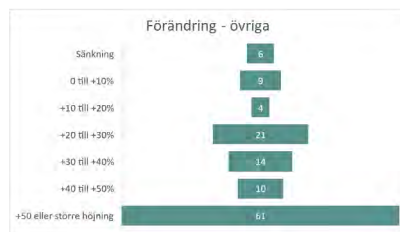
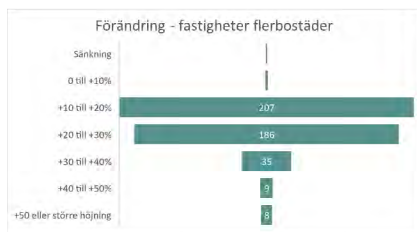
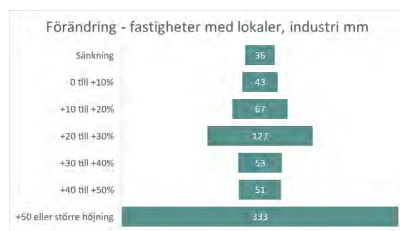
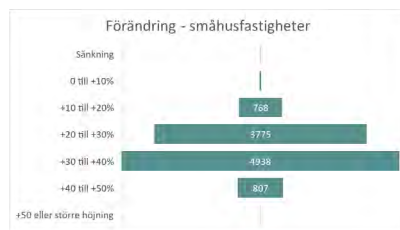
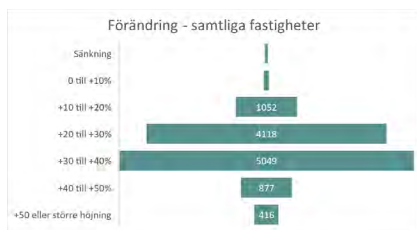
Utförd av: Mats Andersson, VA Strategi

Avgifter angivna inkl. moms

Exemplarfastigheter	Avgift med taxa		Förändring	Relativ förändring	Förändring DV-avg
	Fr.o.m. 2023-01-01	Föreslagen taxa			
Typhus A (Villa 150 kbm förbrukning)	6 983 kr	8 996 kr	2 013 kr	29%	811 kr
Typhus B (flerfamiljshus 15 lägenheter)	67 515 kr	78 256 kr	10 741 kr	16%	561 kr
Villa med 150 kbm förbrukning, VS	6 543 kr	7 746 kr	1 202 kr	18%	-
Villa med 150 kbm förbrukning, S	3 918 kr	4 592 kr	673 kr	17%	-
Villa med 100 kbm förbrukning, alla vattentjänster	5 688 kr	7 545 kr	1 858 kr	33%	811 kr
Villa med 200 kbm förbrukning, alla vattentjänster	8 278 kr	10 446 kr	2 169 kr	26%	811 kr
Villa med 40 kbm förbrukning, VSDfDg	4 134 kr	5 804 kr	1 671 kr	40%	811 kr
Äldreboende 8800 m2 BTA, 10 000 m2 tomt	262 806 kr	251 788 kr	- 11 019 kr	-4%	12 061 kr
Industriefastighet med 4000 m2 BTA, 10 000 m2 tomt	24 159 kr	45 106 kr	20 948 kr	87%	12 061 kr
Verksamhet med 2000 m2 BTA och 20 000 m2 tomt	84 403 kr	122 219 kr	37 816 kr	45%	24 561 kr
Småhusfastigheter som ingår i samfällighet, gemensam mätning inget d.	90 955 kr	137 505 kr	46 551 kr	51%	-

Vattentjänster	Bruttoare			
	Förbrukning	a	Antal bdh	Antal fgh Tomtyta
V S Df Dg	150		1	1 800
V S Df Dg	2 000		15	1 800
V S	150		1	1 000
S	150		1	1 000
V S Df Dg	100		1	1 000
V S Df Dg	200		1	1 000
V S Df Dg	40		1	1 000
V S Df Dg	7 000	8 800	30	1 000
V S Df Dg	500	4 000	14	1 000
V S Df Dg	3 000	2 000	7	1 20 000
V S	2 400		30	30 000

Graferna nedan visar hur många fastigheter som får höjningar och sänkningar mot gällande avgifter. Första grafen med samtliga fastigheter är just hela registret, resterande är grupp



## Simulering 2024 (Huvudscenario 17 % höjning)

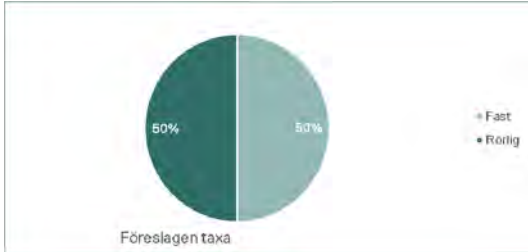
Simulering av brukningsavgifter för 2024. Ingen ändrad fördelning jämfört med förslaget till avgifter för andra halvan av 2023. I huvudscenariot för brukningstaxa 2024 höjs avgifterna med 17 %.

Datum: 2022-11-08

Utförd av: Mats Andersson, VA Strategi

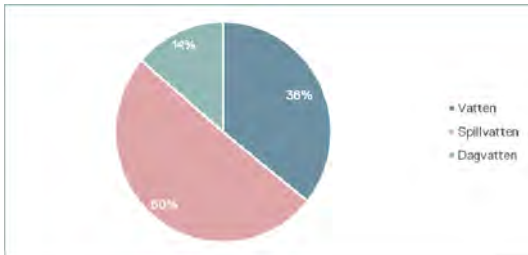
### Vald intäktsfördelning fast/rörlig

Totala intäkter	148 598 768 kr	100%
Fasta intäkter	74 299 384 kr	50%
Rörliga intäkter	74 299 384 kr	50%



### Kostnadsfördelning per vattent:

Kostnader Vatten	53 138 919 kr	36%
Kostnader Spillvatten	75 012 658 kr	50%
Kostnader Df+Dg	20 417 471 kr	14%
Summa	148 598 768 kr	100%



### Schabloner och beräkningsförutsättningar

Dagvattenschablonen för småhus baseras på medianytan 1 000 m<sup>2</sup>. Schablonen för att beräkna bostadsenhet från bruttoarea är 300 m<sup>2</sup> i normalfallet och 400 m<sup>2</sup> för lagerbyggnader.

### Grundavgifter och bostadsenhetsavgift

- Andel av Grundavgift 1: 70% Fastigheter som ingår i en samfällighet för VA med enskild mätning betalar denna andel av normal grundavgift
- Andel av Grundavgift 1: 50% Fastigheter som ingår i en samfällighet för VA med gemensam mätning betalar denna andel av normal grundavgift
- Andel av Grundavgift 1: 50% Bostadsenhetsavgiftens andel av grundavgiften vid denna simulering

Reduktionsregler Vattenjänster	V	S	Df	Dg
Grundavgift	40%	60%	0%	0%
Bostadsenhetsavgift	40%	60%	0%	0%
Rörlig avgift	40%	60%	0%	0%
Dagvattenavgift	0%	0%	77%	23%

## Simulering 2024 (Huvudscenario 17 % höjning)

Simulering av brukningsavgifter för 2024. Ingen ändrad fördelning jämfört med förslaget till avgifter för andra halvan av 2023. I huvudscenariot för brukningstaxa 2024 höjs avgifterna med 17 %.

Datum: 2022-11-08

Resultat fast avgift	Exkl moms	Inkl moms	Reduktion
Grundavgift 1	2 118 kr	2 648 kr	
Grundavgift 2 (enkild mätning per fastighet i sa	1 483 kr	1 854 kr	30%
Grundavgift 3 (gemensam mätning i samfällighet)	1 059 kr	1 324 kr	50%
Bostadsenhetsavgift	1 059 kr	1 324 kr	

Resultat avgift för Annan fastighet	Exkl moms	Inkl moms
Avgift per påbörjat 100-tal kvm tomtyta	65,00 kr	81,25 kr

Resultat rörlig avgift	Exkl moms	Inkl moms
Kubikmeterpris V,S	27,16 kr/m <sup>2</sup>	33,95 kr/m <sup>2</sup>
Kubikmeterpris V	10,86 kr/m <sup>2</sup>	13,58 kr/m <sup>2</sup>
Kubikmeterpris S	16,30 kr/m <sup>2</sup>	20,38 kr/m <sup>2</sup>

Resultat dagvattenavgifter	Exkl moms	Inkl moms
Dagvatten Df + Dg	1,17 kr/m <sup>2</sup>	1,46 kr/m <sup>2</sup>
Schablon småhus	1 170 kr	1 463 kr

Resultat avgift för APH	Exkl moms	Inkl moms
Avgift per m2 allmän platsmark	1,41 kr/m <sup>2</sup>	1,76 kr/m <sup>2</sup>

**Simulering 2024 (Huvudscenario 17 % höjning)**

Simulering av brukningsavgifter för 2024. Ingen ändrad fördelning jämfört med förslaget till avgifter för andra halvan av 2023.

I huvudscenariot för brukningstaxa 2024 höjs avgifterna med 17 %.

Datum: 2022-11-08

Avgifter angivna inkl. moms

Exempel fastigheter	Avgift med taxa				
	Fr.o.m. 2023-07-01	Föreslagen taxa	Förändring	Relativ förändring	Förändring DV-avg
Typhus A (Villa 150 kbm förbrukning)	8 996 kr	10 526 kr	1 531 kr	17%	213 kr
Typhus B (fierfamiljshus 15 lägenheter)	78 256 kr	91 574 kr	13 318 kr	17%	168 kr
Villa med 150 kbm förbrukning, VS	7 746 kr	9 064 kr	1 318 kr	17%	-
Villa med 150 kbm förbrukning, S	4 592 kr	5 373 kr	781 kr	17%	-
Villa med 100 kbm förbrukning, alla vattentjänster	7 545 kr	8 829 kr	1 284 kr	17%	213 kr
Villa med 200 kbm förbrukning, alla vattentjänster	10 446 kr	12 224 kr	1 778 kr	17%	213 kr
Villa med 40 kbm förbrukning, VSDFdg	5 804 kr	6 792 kr	988 kr	17%	213 kr
Äldreboende 8800 m2 BTA, 10 000 m2 tomt	251 788 kr	294 592 kr	42 804 kr	17%	2 100 kr
Industriefastighet med 4000 m2 BTA, 10 000 m2 tomt	45 106 kr	52 780 kr	7 674 kr	17%	2 100 kr
Verksamhet med 2000 m2 BTA och 20 000 m2 tomt	122 219 kr	143 014 kr	20 795 kr	17%	4 200 kr
Småhusfastigheter som ingår i samfällighet, gemensam mätning inget d.	137 505 kr	160 905 kr	23 400 kr	17%	-

Vattentjänster	Förbrukning	Bruttoare		
		a	Antal bdh	Antal fgh Tomtyta
V S Df Dg	150		1	1 800
V S Df Dg	2 000		15	1 800
V S	150		1	1 000
S	150		1	1 000
V S Df Dg	100		1	1 000
V S Df Dg	200		1	1 000
V S Df Dg	40		1	1 000
V S Df Dg	7 000	8 800	30	1 000
V S Df Dg	500	4 000	14	1 000
V S Df Dg	3 000	2 000	7	20 000
V S	2 400		30	30 000

Alla avgifter höjs med samma procenttal, 17 %. Alla fastigheter får därmed en höjning på 17 %.

## Simulering 2024 (Alternativt scenario 12 % höjning)

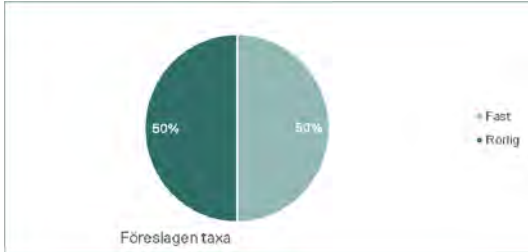
Simulering av brukningsavgifter för 2024. Ingen ändrad fördelning jämfört med förslaget till avgifter för andra halvan av 2023. I alternativt scenario för brukningstaxa 2024 höjs avgifterna med 12 %.

Datum: 2022-11-08

Utförd av: Mats Andersson, VA Strategi

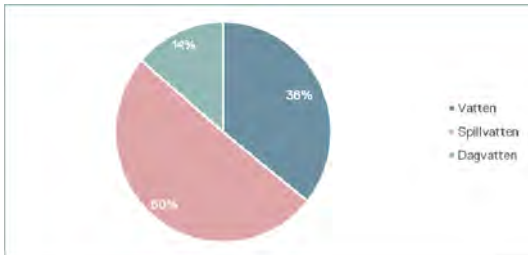
### Vald intäktsfördelning fast/rö:

Totala intäkter	142 247 436 kr	100%
Fasta intäkter	71 123 718 kr	50%
Rörliga intäkter	71 123 718 kr	50%



### Kostnadsfördelning per vattent:

Kostnader Vatten	50 867 683 kr	36%
Kostnader Spillvatten	71 806 506 kr	50%
Kostnader Df+Dg	19 544 798 kr	14%
Summa	142 247 436 kr	100%



### Schabloner och beräkningsförutsättningar

Dagvattenschablonen för småhus baseras på medianytan 1 000 m<sup>2</sup>. Schablonen för att beräkna bostadsenhet från bruttoarea är 300 m<sup>2</sup> i normalfallet och 400 m<sup>2</sup> för lagerbyggnader.

### Grundavgifter och bostadsenhetsavgift

<input checked="" type="checkbox"/>	Andel av Grundavgift 1:	70%	Fastigheter som ingår i en samfällighet för VA med enskild mätning betalar denna andel av normal grundavgift
<input checked="" type="checkbox"/>	Andel av Grundavgift 1:	50%	Fastigheter som ingår i en samfällighet för VA med gemensam mätning betalar denna andel av normal grundavgift
<input checked="" type="checkbox"/>	Andel av Grundavgift 1:	50%	Bostadsenhetsavgiftens andel av grundavgiften vid denna simulering

Reduktionsregler Vattenjänster	V	S	Df	Dg
Grundavgift	40%	60%	0%	0%
Bostadsenhetsavgift	40%	60%	0%	0%
Rörlig avgift	40%	60%	0%	0%
Dagvattenavgift	0%	0%	77%	23%



## Simulering 2024 (Alternativt scenario 12 % höjning)

Simulering av brukningsavgifter för 2024. Ingen ändrad fördelning jämfört med förslaget till avgifter för andra halvan av 2023. I alternativt scenario för brukningstaxa 2024 höjs avgifterna med 12 %.

Datum: 2022-11-08

Resultat fast avgift	Exkl moms	Inkl moms	Reduktion
Grundavgift 1	2 027 kr	2 534 kr	
Grundavgift 2 (enkild mätning per fastighet i sa	1 419 kr	1 774 kr	30%
Grundavgift 3 (gemensam mätning i samfällighet)	1 014 kr	1 268 kr	50%
Bostadsenhetsavgift	1 014 kr	1 268 kr	

Resultat avgift för Annan fastighet	Exkl moms	Inkl moms
Avgift per påbörjat 100-tal kvm tomtyta	62,00 kr	77,50 kr

Resultat rörlig avgift	Exkl moms	Inkl moms
Kubikmeterpris V,S	26,00 kr/m <sup>2</sup>	32,50 kr/m <sup>2</sup>
Kubikmeterpris V	10,40 kr/m <sup>2</sup>	13,00 kr/m <sup>2</sup>
Kubikmeterpris S	15,60 kr/m <sup>2</sup>	19,50 kr/m <sup>2</sup>

Resultat dagvattenavgifter	Exkl moms	Inkl moms
Dagvatten Df + Dg	1,12 kr/m <sup>2</sup>	1,40 kr/m <sup>2</sup>
Schablon småhus	1 120 kr	1 400 kr

Resultat avgift för APH	Exkl moms	Inkl moms
Avgift per m2 allmän platsmark	1,35 kr/m <sup>2</sup>	1,69 kr/m <sup>2</sup>

**Simulering 2024 (Alternativt scenario 12 % höjning)**

Simulering av brukningsavgifter för 2024. Ingen ändrad fördelning jämfört med förslaget till avgifter för andra halvan av 2023.

I alternativt scenario för brukningstaxa 2024 höjs avgifterna med 12 %.

Datum: 2022-11-08

Avgifter angivna inkl. moms

Exempelfastigheter	Avgift med taxa		Förändring	Relativ förändring	Förändring DV-avg
	Fr.o.m. 2023-07-01	Föreslagen taxa			
Typhus A (Villa 150 kbm förbrukning)	8 996 kr	10 076 kr	1 081 kr	12%	150 kr
Typhus B (fierfamiljshus 15 lägenheter)	78 256 kr	87 666 kr	9 410 kr	12%	120 kr
Villa med 150 kbm förbrukning, VS	7 746 kr	8 676 kr	931 kr	12%	-
Villa med 150 kbm förbrukning, S	4 592 kr	5 142 kr	551 kr	12%	-
Villa med 100 kbm förbrukning, alla vattentjänster	7 545 kr	8 451 kr	906 kr	12%	150 kr
Villa med 200 kbm förbrukning, alla vattentjänster	10 446 kr	11 701 kr	1 255 kr	12%	150 kr
Villa med 40 kbm förbrukning, VSDFdg	5 804 kr	6 501 kr	697 kr	12%	150 kr
Äldreboende 8800 m2 BTA, 10 000 m2 tomt	251 788 kr	282 003 kr	30 215 kr	12%	1 500 kr
Industriefastighet med 4000 m2 BTA, 10 000 m2 tomt	45 106 kr	50 529 kr	5 423 kr	12%	1 500 kr
Verksamhet med 2000 m2 BTA och 20 000 m2 tomt	122 219 kr	136 906 kr	14 688 kr	12%	3 000 kr
Småhusfastigheter som ingår i samfällighet, gemensam mätning inget d.	137 505 kr	154 050 kr	16 545 kr	12%	-

Vattentjänster	Förbrukning	Bruttoare		
		a	Antal bdh	Antal fgh Tomtyta
V S Df Dg	150		1	1 800
V S Df Dg	2 000		15	1 800
V S	150		1	1 000
S	150		1	1 000
V S Df Dg	100		1	1 000
V S Df Dg	200		1	1 000
V S Df Dg	40		1	1 000
V S Df Dg	7 000	8 800	30	1 000
V S Df Dg	500	4 000	14	1 000
V S Df Dg	3 000	2 000	7	1 20 000
V S	2 400		30	30 000

Alla avgifter höjs med samma procenttal, 12 %. Alla fastigheter får därmed en höjning på 12 %.



Handläggare  
Ekonomichef Lotta Wilnerzon Thörn  
Hässleholm Miljö AB  
0451-26 89 55  
lotta.wilnerzon.thorn@hassleholm.se

Kommunfullmäktige  
Hässleholms kommun

kommunstyrelsen@hassleholm.se

## VA-taxa Hässleholms kommun 2023-07-01

### Förslag till beslut

Hässleholm Miljö AB föreslår kommunfullmäktige följande beslut att tas i sin helhet för att nå önskat utfall vad gäller ett mer rättvist uttag av VA-avgift och för VA-anläggningens funktion på lång sikt:

1. Kommunfullmäktige fastställer förslaget till ny VA-taxa.
2. Kommunfullmäktige fastställer förslaget att ny VA-taxa träder i kraft den 1 juli 2023.

### Sammanfattning

För ett mer rättvist avgiftsuttag behöver konstruktionen av VA-taxan anpassas till Svenskt Vattens branschstandard P120, med en viss mindre lokal anpassning för Hässleholm. En ny taxa, dagvatten gata (Dg) behöver införas. Samtidigt behöver taxenivåerna justeras för att motsvara de kostnader som VA-huvudmannen har för att driva VA-anläggningen.

Förslag till beslut om ny konstruktion för VA-taxan och taxejustering år 2023 och 2024 har lagts med diarienummer HMAB 2022/847-3.

Som en följd av beslut om taxejustering år 2023 behöver VA-taxan från den 1 juli 2023 fastställas.

Beslutet behöver tas i sin helhet eller inte alls.

### Bilaga

VA-taxa Hässleholms kommun 2023-07-01 förslag, HMAB 2022/1142-2

Med vänliga hälsingar

Hässleholm Miljö AB

Mats Didriksson

VD

Lotta Wilnerzon Thörn

Ekonomichef

> En del av Hässleholms kommun

# VA-taxa

Hässleholm kommuns allmänna vatten- och  
avloppsanläggning



# Taxa för Hässleholm kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Diarienummer HMAB 2022/1142

Antagen av kommunfullmäktige den ...

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Hässleholm Miljö AB.

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Hässleholm Miljö AB.

## Ordförklaringar

*LAV*: lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)

*Vatten (V)*: vattenförsörjning, renvatten, för normal hushållsanvändning

*Spillvatten (S)*: avloppsvatten från bad, dusch, disk och toalett

*Dagvatten (D)*: regnvatten och smältvatten som tillfälligt rinner på mark och andra ytor

*Dagvatten fastighet (Df)*: dag- och dräneringsvatten som leds bort från fastigheter till den allmänna VA-anläggningen

*Dagvatten gata (Dg)*: dag- och dräneringsvatten som leds bort från allmänna platser till den allmänna VA-anläggningen

*Servisavgift*: en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df

*Förbindelsepunktsavgift*: en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df

*Tomtyteavgift*: en avgift per m<sup>2</sup> Tomtyta

*Bostadsenhetsavgift*: en avgift per Bostadsenhet, motsvarades i P96 av lägenhetsavgift

*Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad*: en avgift för anordnandet av anläggning för bortledning av Df, som endast tas ut om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats

*Dagvattenavgift*: en årlig avgift per m<sup>2</sup> Tomtyta för hantering av dag- och dräneringsvatten för Bostadsfastighet och Annan fastighet, för Småhusfastighet utgår en fast Dagvattenavgift per år

*Grundavgift (brukningsavgifter)*: en årlig fast avgift som utgår per fastighet, mätställe eller servis.

## § 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Hässleholm kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Den som jämställs som fastighetsägare enligt 2 och 4 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) är också avgiftsskyldig. För ändamålet Dg är även den avgiftsskyldig som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i LAV är uppfyllda.

## § 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

## § 3

### 3.1 I dessa taxeföreskrifter avses med

*Småhusfastighet*: en fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål med en- eller tvåbostadshus. Definition används i denna taxa för debitering av dagvattenavgifter enligt § 13 och § 16.

Exempel på Småhusfastighet är:

Villa  
Parhus  
Fritidshus

*Bostadsfastighet*: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål och som inte omfattas av Småhusfastighet. Med Bostadsfastighet jämställs även fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

Exempel på Bostadsfastighet är:

Flerbostadshus	Shoppingcentrum	Serverhallar
Kontor	Utställningslokaler	Sjukvårdslokal
Butiker	Restauranger	Industri
Hotell	Sporthallar	Lagerbyggnader
Radhus	Skola	Studentbostäder
Äldreboende		

*Annan fastighet*: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med Bostadsfastighet eller Småhusfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.

Exempel på Annan fastighet är:

Hamn	Virkesupplag	Laddstation för elbilar
Fordonsuppställningsplats	Obemannad bensinstation	Utomhusbad med pooler
Biltvätt med skärmtak	Kyrkogård	
Återvinningsstationer	Idrottsplats	

*Obebyggd fastighet:* fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

*Samfällighet:* en grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet, med stöd av anläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet. Anläggningen tillhör fastigheterna gemensamt och delägandet följer fastigheten. I detta taxeförslag gäller begreppet samfällighet enbart samfälligheter för VA-frågor.

*Bostadsenhet:* ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i Småhusfastighet eller Bostadsfastighet, där begreppet bostadsenhet inte är tillämpligt, räknas varje påbörjat 300-tal m<sup>2</sup> bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet.

*Lagerbyggnader:* byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 400-tal m<sup>2</sup> bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

*Tomtyta:* Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

*Allmän platsmark:* mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

## § 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvatten	Ja	Ja
Df, dag- och/eller dräneringsvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, dag- och/eller dräneringsvatten från Allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

För att avgiftsskyldighet ska uppstå ska kraven i 24 § LAV vara uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den som enligt 27 § LAV ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

4.4 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

## Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

*Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.*

### § 5

5.1 Anläggningsavgift ska betalas för Småhusfastighet och Bostadsfastighet

Avgift utgår per fastighet med:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
<b>a)</b>	<b>Servisavgift</b>					
	En ledning	37 800 kr				
	Andel av full avgift	80 %				
	Två ledningar	42 525 kr				
	Andel av full avgift	90 %				
	Tre ledningar	47 250 kr				
	Andel av full avgift	100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
<b>b)</b>	<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	10 710 kr	17 850 kr	7 140 kr	-	35 700 kr
	Andel av full avgift	30 %	50 %	20 %		100 %
<b>c)</b>	<b>Tomtyteavgift</b>	10,11 kr/m <sup>2</sup>	16,84 kr/m <sup>2</sup>	1,68 kr/m <sup>2</sup>	5,05 kr/m <sup>2</sup>	33,68 kr/m <sup>2</sup>
	Andel av full avgift	30 %	50 %	5 %	15 %	100 %
<b>d)</b>	<b>Bostadsenhetsavgift</b>	10 164 kr	15 246 kr	-	-	25 410 kr
	Andel av full avgift	40 %	60 %			100 %
<b>e)*</b>	<b>Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	-	-	11 865 kr	-	11 865 kr
				100 %		100 %

\* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut, reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.



5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna. Exempel på sådana fastigheter är fastigheter som ingår i en Samfällighet. För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 5.1 b) med 50 %.

Om servisledningar för olika vattentjänster anläggs vid olika tillfällen i tid, på grund av att verksamhetsområdet inte omfattat en eller flera vattentjänster vid första anslutningstillfället, har huvudmannen rätt att ta ut Servisavgift för en eller två ledningar enligt 5.1 a) och 6.1 a). Samma princip gäller om avgiftsskyldighet för en eller flera vattentjänster uppkommer vid senare tillfälle än första anslutningstillfället och det medför att nya servisledningar behöver anläggas.

Vid beräkning av Servisavgiften tas inte hänsyn till om det finns en eller två serviser anlagda sedan tidigare. Om servisledningar anläggs vid olika tillfällen eller avgiftsskyldighet uppkommer vid senare tillfälle debiteras 80% eller mer av full Servisavgift vid olika tillfällen, vilket innebär att den totala Servisavgiften kommer att uppgå till mer än 100%. Oavsett om total Servisavgift överstiger 100% över tid får inte tomtytebegränsningsberäkningar utgå från mer än 100% av Servisavgiften.

5.3 Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Antalet Bostadsenheter bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas, ska avgifter betalas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Om en fastighets Tomtyta ökar ska avgift betalas enligt 5.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta som kommer från fastighet för vilken Tomtyteavgift inte tidigare ska anses ha betalats.

Vid beräkning av avgift för tillkommande Tomtyta ska begränsningsregeln i 5.3 iakttas.

5.7 Om till- eller ombyggnad sker, ytterligare byggnad uppförs eller om riven bebyggelse ersätts på fastighet, ska avgift enligt 5.1 d) betalas för varje tillkommande Bostadsenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 5.1 e).

## § 6

6.1 Anläggningsavgift ska betalas för Annan fastighet.

Avgift utgår per fastighet med:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
a)	Servisavgift					
	En ledning Andel av full avgift	37 800 kr 80 %				
	Två ledningar Andel av full avgift	42 525 kr 90 %				
	Tre ledningar Andel av full avgift	47 250 kr 100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
b)	<b>Förbindelsepunktsavgift</b> Andel av full avgift	10 710 kr 30 %	17 850 kr 50 %	7 140 kr 20 %	-	35 700 kr 100 %
c)	<b>Tomtyteavgift</b> Andel av full avgift	20,96 kr/m <sup>2</sup> 34 %	33,91 kr/m <sup>2</sup> 55 %	1,85 kr/m <sup>2</sup> 3 %	4,93 kr/m <sup>2</sup> 8 %	61,65 kr/m <sup>2</sup> 100 %
d)*	<b>Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b> Andel av full avgift	-	-	11 865 kr 100 %	-	11 865 kr 100 %

\*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut, reduceras avgift enligt 6.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 6.1 b) med 50 %.

6.3 Om godtagbar säkerhet ställs, kan huvudmannen medge anstånd med betalning av Tomtyteavgift för viss andel av fastighets areal som motsvarar markyta som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten, upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande Tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter betalas enligt 6.1 a) och b).

6.5 Om en fastighets Tomtyta ökar, ska avgift betalas enligt 6.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta för vilken Tomtyteavgift inte förut kan anses ha betalats.

6.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift betalas enligt 6.1 d).

## § 7

### 7.1 Anläggningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet

Avgift utgår per fastighet för varje vattentjänst som avgiftsskyldighet föreligger för med:

		<b>Bostadsfastighet/ Småhusfastighet</b>		<b>Annan fastighet</b>
<b>Servisavgift</b>	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
<b>Tomtyteavgift</b>	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
<b>Bostadsenhetsavgift</b>	5.1 d)	0%	-	-
<b>Avgift för dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

\* Avgift enligt 5.1 e) och 6.1 d) tas inte ut om avgift för Df enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och b) tas ut. I det fall avgift enligt 5.1 e) eller 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

### 7.2 Bebyggs Obebyggd fastighet ska resterande avgifter betalas enligt följande:

		<b>Bostadsfastighet/ Småhusfastighet</b>		<b>Annan fastighet</b>
<b>Tomtyteavgift</b>	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
<b>Bostadsenhetsavgift</b>	5.1 d)	100%	-	-

\* Bebyggs Småhusfastighet eller Bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket medger detta.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

## § 8

8.1 Om avgiftsskyldighet inträder för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska tillkommande avgifter betalas enligt §§ 5-7.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 procent av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.2 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt §§ 5-7, erläggas en etableringsavgift

om 50 % av full avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

## § 9

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift.

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
En avgift per m <sup>2</sup> Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	36,36 kr/m <sup>2</sup>	45,45 kr/m <sup>2</sup>

## § 10

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och/ eller avlopp avviker i beaktansvärd omfattning från normal genomsnittlig kostnad för fastigheter inom verksamhetsområdet i övrigt, ska avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 5–7 för viss fastighet, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## § 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § LAV ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av Tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

## § 12

12.1 Om en fastighetsägare har ansökt om att ledningar ska utföras på annat sätt eller förses med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, och huvudmannen godkänner det, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för överenskomna kostnader.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska läggas i stället för redan befintlig och huvudmannen godkänner det, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som finns skäligt med hänsyn till den

tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Om huvudmannen anser att ny servisledning ska läggas i stället för och med annat läge än redan befintlig servisledning, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren för kostnaden för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

FÖRSLAG

## Brukningsavgifter (§§ 13–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

### § 13

13.1 För bebyggd fastighet ska brukningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med:

Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt						
		V	S	Df	Dg	Alla tjänster
a)	en <b>Grundavgift</b> per år Andel av full avgift	905 kr 40 %	1 358 kr 60 %	-	-	2 263 kr 100 %
b)	en <b>avgift per m<sup>3</sup></b> levererat vatten Andel av full avgift	11,60 kr 40 %	17,41 kr 60 %	-	-	29,01 kr 100 %
c)	en <b>Bostadsenhetsavgift</b> per <i>Bostadsenhet</i> och år för <i>Bostadsfastighet</i> eller <i>Småhusfastighet</i> Andel av full avgift	509 kr 45 %	622 kr 55 %	-	-	1 131 kr 100 %
d)	en <b>Tomtyteavgift</b> per påbörjat 100-tal m <sup>2</sup> <i>Tomtyta</i> och år för <i>Annan fastighet</i> Andel av full avgift	28,00 kr 40 %	42,00 kr 60 %	-	-	70,00 kr 100 %
e)	en <b>Dagvattenavgift</b> per år för <i>Småhusfastighet</i> Andel av full avgift	-	-	963 kr 77 %	288 kr 23 %	1 251 kr 100 %
f)	en <b>Dagvattenavgift</b> per m <sup>2</sup> <i>Tomtyta</i> och år för <i>Bostadsfastighet</i> eller <i>Annan fastighet</i> Andel av full avgift	-	-	0,96 kr 77 %	0,29 kr 23 %	1,25 kr 100 %

13.2 För fastighet som ingår i en Samfällighet och har egen mätning reduceras Grundavgiften enligt 13 a) med 30 %.

För fastighet som ingår i en Samfällighet och har gemensam mätning reduceras Grundavgiften enligt 13 a) med 50 %.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen för bebyggd fastighet tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m<sup>3</sup>/Bostadsenhet och år i permanentbostad och med 50 m<sup>3</sup>/Bostadsenhet och år för fritidsbostad.

13.4 Brukningsavgift för byggvatten ska betalas enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 50 m<sup>3</sup> per Bostadsenhet och påbörjat år.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) och/eller extra servis (extra servis utöver första servisen för vattentjänsten) ska en årlig avgift betalas med ett belopp

motsvarande 100 % av Grundavgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Om mätaren antas visa en annan förbrukning än den verkliga, ska huvudmannen låta undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Om mättelets storlek inte kan bestämmas, eller om mätaren inte har fungerat, får huvudmannen uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren godkänns, ska fastighetsägaren betala de undersökningskostnader huvudmannen har haft för prövningen av mätaren i enlighet med reglerna i § 17.

13.8 Om huvudmannen har medgivit att kylvatten avleds till dagvattenledning, ska avgift utgå med 50 % av avgiften enligt 13.1 b).

#### § 14

Den som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift.

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
En årlig avgift per m <sup>2</sup> Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,20 kr/m <sup>2</sup>	1,50 kr/m <sup>2</sup>

#### § 15

Om avloppsnätet tillförs större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller om inte hela den levererade vattenmängden avleds till avloppsnätet, ska fastighetsägaren betala avgift för spillvatten efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

## § 16

Brukningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras Grundavgiften och/eller Dagvattenavgiften. Följande avgifter ska därvid betalas för respektive ändamål:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
en Grundavgift per år Andel av full avgift	13.1 a)	905 kr 40 %	1 358 kr 60 %	-	-	2 263 kr 100 %
en Dagvattenavgift per år för Småhusfastighet Andel av full avgift	13.1 e)	-	-	963 kr 77 %	288 kr 23 %	1 251 kr 100 %
en Dagvattenavgift per m <sup>2</sup> Tomtyta och år för Bostadsfastighet eller Annan fastighet Andel av full avgift	13.1 f)	-	-	0,96 kr 77 %	0,29 kr 23 %	1,25 kr 100 %

## § 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	450,00 kr	562,50 kr
Uppsättning av vattenmätare	450,00 kr	562,50 kr
Avstängning av vattentillförsel	710,00 kr	-
Påsläpp av vattentillförsel	710,00 kr	-
Undersökning av vattenmätare Qn2,5 Qn5,0 Qn10	1300,80 kr 1 647,00 kr 2 036,00 kr	1 626,00 kr 2 058,75 kr 2 545,00 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	550,00 kr	687,50 kr
Förgäves besök, vid aviserat besök	480,00 kr	600,00 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 140 % av ovan angivna belopp.

## § 18

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp, i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 13–16 för viss fastighet får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.



## § 19

Avgift enligt 13.1 a), c), d), e) och f) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 15.

Om debiterat belopp inte betalas inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Om huvudmannen har beslutat att mätaravläsning inte ska ske inför för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

## § 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra brukandet av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## Taxans införande

### § 21

Denna taxa träder i kraft **2023-07-01**. De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

\* \* \*

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen enligt 53 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.



Handläggare  
Ekonomichef Lotta Wilnerzon Thörn  
Hässleholm Miljö AB  
0451-26 89 55  
lotta.wilnerzon.thorn@hassleholm.se

Kommunfullmäktige  
Hässleholms kommun

kommunstyrelsen@hassleholm.se

## VA-taxa Hässleholms kommun 2023-07-01

### Förslag till beslut

Hässleholm Miljö AB föreslår kommunfullmäktige följande beslut att tas i sin helhet för att nå önskat utfall vad gäller ett mer rättvist uttag av VA-avgift och för VA-anläggningens funktion på lång sikt:

1. Kommunfullmäktige fastställer förslaget till ny VA-taxa.
2. Kommunfullmäktige fastställer förslaget att ny VA-taxa träder i kraft den 1 juli 2023.

### Sammanfattning

För ett mer rättvist avgiftsuttag behöver konstruktionen av VA-taxan anpassas till Svenskt Vattens branschstandard P120, med en viss mindre lokal anpassning för Hässleholm. En ny taxa, dagvatten gata (Dg) behöver införas. Samtidigt behöver taxenivåerna justeras för att motsvara de kostnader som VA-huvudmannen har för att driva VA-anläggningen.

Förslag till beslut om ny konstruktion för VA-taxan och taxejustering år 2023 och 2024 har lagts med diarienummer HMAB 2022/847-3.

Som en följd av beslut om taxejustering år 2023 behöver VA-taxan från den 1 juli 2023 fastställas.

Beslutet behöver tas i sin helhet eller inte alls.

### Bilaga

VA-taxa Hässleholms kommun 2023-07-01 förslag, HMAB 2022/1142-2

Med vänliga hälsingar

Hässleholm Miljö AB

Mats Didriksson

VD

Lotta Wilnerzon Thörn

Ekonomichef

> En del av Hässleholms kommun

# VA-taxa

Hässleholm kommuns allmänna vatten- och  
avloppsanläggning



# Taxa för Hässleholm kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Diarienummer HMAB 2022/1142

Antagen av kommunfullmäktige den ...

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Hässleholm Miljö AB.

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Hässleholm Miljö AB.

## Ordförklaringar

*LAV*: lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)

*Vatten (V)*: vattenförsörjning, renvatten, för normal hushållsanvändning

*Spillvatten (S)*: avloppsvatten från bad, dusch, disk och toalett

*Dagvatten (D)*: regnvatten och smältvatten som tillfälligt rinner på mark och andra ytor

*Dagvatten fastighet (Df)*: dag- och dräneringsvatten som leds bort från fastigheter till den allmänna VA-anläggningen

*Dagvatten gata (Dg)*: dag- och dräneringsvatten som leds bort från allmänna platser till den allmänna VA-anläggningen

*Servisavgift*: en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df

*Förbindelsepunktsavgift*: en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df

*Tomtyteavgift*: en avgift per m<sup>2</sup> Tomtyta

*Bostadsenhetsavgift*: en avgift per Bostadsenhet, motsvarades i P96 av lägenhetsavgift

*Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad*: en avgift för anordnandet av anläggning för bortledning av Df, som endast tas ut om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats

*Dagvattenavgift*: en årlig avgift per m<sup>2</sup> Tomtyta för hantering av dag- och dräneringsvatten för Bostadsfastighet och Annan fastighet, för Småhusfastighet utgår en fast Dagvattenavgift per år

*Grundavgift (brukningsavgifter)*: en årlig fast avgift som utgår per fastighet, mätställe eller servis.

## § 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Hässleholm kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Den som jämställs som fastighetsägare enligt 2 och 4 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) är också avgiftsskyldig. För ändamålet Dg är även den avgiftsskyldig som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i LAV är uppfyllda.

## § 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

## § 3

### 3.1 I dessa taxeföreskrifter avses med

*Småhusfastighet:* en fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål med en- eller tvåbostadshus. Definition används i denna taxa för debitering av dagvattenavgifter enligt § 13 och § 16.

Exempel på Småhusfastighet är:

Villa  
Parhus  
Fritidshus

*Bostadsfastighet:* fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål och som inte omfattas av Småhusfastighet. Med Bostadsfastighet jämställs även fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

Exempel på Bostadsfastighet är:

Flerbostadshus  
Kontor  
Butiker  
Hotell  
Radhus  
Äldreboende

Shoppingcentrum  
Utställningslokaler  
Restauranger  
Sporthallar  
Skola

Serverhallar  
Sjukvårdslokal  
Industri  
Lagerbyggnader  
Studentbostäder

*Annan fastighet:* fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med Bostadsfastighet eller Småhusfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.

Exempel på Annan fastighet är:

Hamn	Virkesupplag	Laddstation för elbilar
Fordonsuppställningsplats	Obemannad bensinstation	Utomhusbad med pooler
Biltvätt med skärmtak	Kyrkogård	
Återvinningsstationer	Idrottsplats	

*Obebyggd fastighet:* fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

*Samfällighet:* en grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet, med stöd av anläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet. Anläggningen tillhör fastigheterna gemensamt och delägandet följer fastigheten. I detta taxeförslag gäller begreppet samfällighet enbart samfälligheter för VA-frågor.

*Bostadsenhet:* ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i Småhusfastighet eller Bostadsfastighet, där begreppet bostadsenhet inte är tillämpligt, räknas varje påbörjat 300-tal m<sup>2</sup> bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet.

*Lagerbyggnader:* byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 400-tal m<sup>2</sup> bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

*Tomtyta:* Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

*Allmän platsmark:* mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

## § 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvatten	Ja	Ja
Df, dag- och/eller dräneringsvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, dag- och/eller dräneringsvatten från Allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

För att avgiftsskyldighet ska uppstå ska kraven i 24 § LAV vara uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den som enligt 27 § LAV ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

4.4 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

## Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

*Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.*

### § 5

5.1 Anläggningsavgift ska betalas för Småhusfastighet och Bostadsfastighet

Avgift utgår per fastighet med:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
<b>a)</b>	<b>Servisavgift</b>					
	En ledning	37 800 kr				
	Andel av full avgift	80 %				
	Två ledningar	42 525 kr				
	Andel av full avgift	90 %				
	Tre ledningar	47 250 kr				
	Andel av full avgift	100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
<b>b)</b>	<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	10 710 kr	17 850 kr	7 140 kr	-	35 700 kr
	Andel av full avgift	30 %	50 %	20 %		100 %
<b>c)</b>	<b>Tomtyteavgift</b>	10,11 kr/m <sup>2</sup>	16,84 kr/m <sup>2</sup>	1,68 kr/m <sup>2</sup>	5,05 kr/m <sup>2</sup>	33,68 kr/m <sup>2</sup>
	Andel av full avgift	30 %	50 %	5 %	15 %	100 %
<b>d)</b>	<b>Bostadsenhetsavgift</b>	10 164 kr	15 246 kr	-	-	25 410 kr
	Andel av full avgift	40 %	60 %			100 %
<b>e)*</b>	<b>Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	-	-	11 865 kr	-	11 865 kr
				100 %		100 %

\* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut, reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna. Exempel på sådana fastigheter är fastigheter som ingår i en Samfällighet. För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 5.1 b) med 50 %.

Om servisledningar för olika vattentjänster anläggs vid olika tillfällen i tid, på grund av att verksamhetsområdet inte omfattat en eller flera vattentjänster vid första anslutningstillfället, har huvudmannen rätt att ta ut Servisavgift för en eller två ledningar enligt 5.1 a) och 6.1 a). Samma princip gäller om avgiftsskyldighet för en eller flera vattentjänster uppkommer vid senare tillfälle än första anslutningstillfället och det medför att nya servisledningar behöver anläggas.

Vid beräkning av Servisavgiften tas inte hänsyn till om det finns en eller två serviser anlagda sedan tidigare. Om servisledningar anläggs vid olika tillfällen eller avgiftsskyldighet uppkommer vid senare tillfälle debiteras 80% eller mer av full Servisavgift vid olika tillfällen, vilket innebär att den totala Servisavgiften kommer att uppgå till mer än 100%. Oavsett om total Servisavgift överstiger 100% över tid får inte tomtytebegränsningsberäkningar utgå från mer än 100% av Servisavgiften.

5.3 Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Antalet Bostadsenheter bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas, ska avgifter betalas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Om en fastighets Tomtyta ökar ska avgift betalas enligt 5.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta som kommer från fastighet för vilken Tomtyteavgift inte tidigare ska anses ha betalats.

Vid beräkning av avgift för tillkommande Tomtyta ska begränsningsregeln i 5.3 iakttas.

5.7 Om till- eller ombyggnad sker, ytterligare byggnad uppförs eller om riven bebyggelse ersätts på fastighet, ska avgift enligt 5.1 d) betalas för varje tillkommande Bostadsenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 5.1 e).



## § 6

6.1 Anläggningsavgift ska betalas för Annan fastighet.

Avgift utgår per fastighet med:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
<b>a)</b>	<b>Servisavgift</b>					
	En ledning	37 800 kr				
	Andel av full avgift	80 %				
	Två ledningar	42 525 kr				
	Andel av full avgift	90 %				
	Tre ledningar	47 250 kr				
	Andel av full avgift	100 %				
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
<b>b)</b>	<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	10 710 kr	17 850 kr	7 140 kr	-	35 700 kr
	Andel av full avgift	30 %	50 %	20 %		100 %
<b>c)</b>	<b>Tomtyteavgift</b>	20,96 kr/m <sup>2</sup>	33,91 kr/m <sup>2</sup>	1,85 kr/m <sup>2</sup>	4,93 kr/m <sup>2</sup>	61,65 kr/m <sup>2</sup>
	Andel av full avgift	34 %	55 %	3 %	8 %	100 %
<b>d)*</b>	<b>Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	-	-	11 865 kr	-	11 865 kr
	Andel av full avgift			100 %		100 %

\*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut, reduceras avgift enligt 6.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 6.1 b) med 50 %.

6.3 Om godtagbar säkerhet ställs, kan huvudmannen medge anstånd med betalning av Tomtyteavgift för viss andel av fastighets areal som motsvarar markyta som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten, upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande Tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter betalas enligt 6.1 a) och b).

6.5 Om en fastighets Tomtyta ökar, ska avgift betalas enligt 6.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta för vilken Tomtyteavgift inte förut kan anses ha betalats.

6.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift betalas enligt 6.1 d).

## § 7

### 7.1 Anläggningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet

Avgift utgår per fastighet för varje vattentjänst som avgiftsskyldighet föreligger för med:

		<b>Bostadsfastighet/ Småhusfastighet</b>		<b>Annan fastighet</b>
<b>Servisavgift</b>	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
<b>Förbindelsepunktsavgift</b>	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
<b>Tomtyteavgift</b>	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
<b>Bostadsenhetsavgift</b>	5.1 d)	0%	-	-
<b>Avgift för dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad</b>	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

\* Avgift enligt 5.1 e) och 6.1 d) tas inte ut om avgift för Df enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och b) tas ut. I det fall avgift enligt 5.1 e) eller 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

### 7.2 Bebyggs Obebyggd fastighet ska resterande avgifter betalas enligt följande:

		<b>Bostadsfastighet/ Småhusfastighet</b>		<b>Annan fastighet</b>
<b>Tomtyteavgift</b>	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
<b>Bostadsenhetsavgift</b>	5.1 d)	100%	-	-

\* Bebyggs Småhusfastighet eller Bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket medger detta.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

## § 8

8.1 Om avgiftsskyldighet inträder för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska tillkommande avgifter betalas enligt §§ 5-7.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 procent av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.2 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt §§ 5-7, erläggas en etableringsavgift

om 50 % av full avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

## § 9

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift.

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
En avgift per m <sup>2</sup> Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	36,36 kr/m <sup>2</sup>	45,45 kr/m <sup>2</sup>

## § 10

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och/ eller avlopp avviker i beaktansvärd omfattning från normal genomsnittlig kostnad för fastigheter inom verksamhetsområdet i övrigt, ska avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 5–7 för viss fastighet, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## § 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § LAV ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av Tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

## § 12

12.1 Om en fastighetsägare har ansökt om att ledningar ska utföras på annat sätt eller förses med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, och huvudmannen godkänner det, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för överenskomna kostnader.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska läggas i stället för redan befintlig och huvudmannen godkänner det, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som finns skäligt med hänsyn till den

tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Om huvudmannen anser att ny servisledning ska läggas i stället för och med annat läge än redan befintlig servisledning, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren för kostnaden för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

FÖRSLAG

## Brukningsavgifter (§§ 13–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

### § 13

13.1 För bebyggd fastighet ska brukningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med:

Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt						
		V	S	Df	Dg	Alla tjänster
a)	en <b>Grundavgift</b> per år Andel av full avgift	905 kr 40 %	1 358 kr 60 %	-	-	2 263 kr 100 %
b)	en <b>avgift per m<sup>3</sup></b> levererat vatten Andel av full avgift	11,60 kr 40 %	17,41 kr 60 %	-	-	29,01 kr 100 %
c)	en <b>Bostadsenhetsavgift</b> per <i>Bostadsenhet</i> och år för <i>Bostadsfastighet</i> eller <i>Småhusfastighet</i> Andel av full avgift	509 kr 45 %	622 kr 55 %	-	-	1 131 kr 100 %
d)	en <b>Tomtyteavgift</b> per påbörjat 100-tal m <sup>2</sup> <i>Tomtyta</i> och år för <i>Annan fastighet</i> Andel av full avgift	28,00 kr 40 %	42,00 kr 60 %	-	-	70,00 kr 100 %
e)	en <b>Dagvattenavgift</b> per år för <i>Småhusfastighet</i> Andel av full avgift	-	-	963 kr 77 %	288 kr 23 %	1 251 kr 100 %
f)	en <b>Dagvattenavgift</b> per m <sup>2</sup> <i>Tomtyta</i> och år för <i>Bostadsfastighet</i> eller <i>Annan fastighet</i> Andel av full avgift	-	-	0,96 kr 77 %	0,29 kr 23 %	1,25 kr 100 %

13.2 För fastighet som ingår i en Samfällighet och har egen mätning reduceras Grundavgiften enligt 13 a) med 30 %.

För fastighet som ingår i en Samfällighet och har gemensam mätning reduceras Grundavgiften enligt 13 a) med 50 %.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen för bebyggd fastighet tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m<sup>3</sup>/Bostadsenhet och år i permanentbostad och med 50 m<sup>3</sup>/Bostadsenhet och år för fritidsbostad.

13.4 Brukningsavgift för byggvatten ska betalas enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 50 m<sup>3</sup> per Bostadsenhet och påbörjat år.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) och/eller extra servis (extra servis utöver första servisen för vattentjänsten) ska en årlig avgift betalas med ett belopp

motsvarande 100 % av Grundavgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Om mätaren antas visa en annan förbrukning än den verkliga, ska huvudmannen låta undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Om mättelets storlek inte kan bestämmas, eller om mätaren inte har fungerat, får huvudmannen uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren godkänns, ska fastighetsägaren betala de undersökningskostnader huvudmannen har haft för prövningen av mätaren i enlighet med reglerna i § 17.

13.8 Om huvudmannen har medgivit att kylvatten avleds till dagvattenledning, ska avgift utgå med 50 % av avgiften enligt 13.1 b).

#### § 14

Den som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift.

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
En årlig avgift per m <sup>2</sup> Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,20 kr/m <sup>2</sup>	1,50 kr/m <sup>2</sup>

#### § 15

Om avloppsnätet tillförs större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller om inte hela den levererade vattenmängden avleds till avloppsnätet, ska fastighetsägaren betala avgift för spillvatten efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

## § 16

Brukningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras Grundavgiften och/eller Dagvattenavgiften. Följande avgifter ska därvid betalas för respektive ändamål:

<i>Alla avgifter i tabellen är inklusive mervärdesskatt</i>						
		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>	<i>Alla tjänster</i>
en Grundavgift per år Andel av full avgift	13.1 a)	905 kr 40 %	1 358 kr 60 %	-	-	2 263 kr 100 %
en Dagvattenavgift per år för Småhusfastighet Andel av full avgift	13.1 e)	-	-	963 kr 77 %	288 kr 23 %	1 251 kr 100 %
en Dagvattenavgift per m <sup>2</sup> Tomtyta och år för Bostadsfastighet eller Annan fastighet Andel av full avgift	13.1 f)	-	-	0,96 kr 77 %	0,29 kr 23 %	1,25 kr 100 %

## § 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	450,00 kr	562,50 kr
Uppsättning av vattenmätare	450,00 kr	562,50 kr
Avstängning av vattentillförsel	710,00 kr	-
Påsläpp av vattentillförsel	710,00 kr	-
Undersökning av vattenmätare Qn2,5 Qn5,0 Qn10	1 300,80 kr 1 647,00 kr 2 036,00 kr	1 626,00 kr 2 058,75 kr 2 545,00 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	550,00 kr	687,50 kr
Förgäves besök, vid aviserat besök	480,00 kr	600,00 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 140 % av ovan angivna belopp.

## § 18

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp, i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 13–16 för viss fastighet får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## § 19

Avgift enligt 13.1 a), c), d), e) och f) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 15.

Om debiterat belopp inte betalas inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Om huvudmannen har beslutat att mätaravläsning inte ska ske inför för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

## § 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra brukandet av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

## Taxans införande

### § 21

Denna taxa träder i kraft **2023-07-01**. De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

\* \* \*

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen enligt 53 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.